

וטהר לבנו

חידושים וחיזוקים

תזריע מצורע

עלון זה נתרם ע"י נינו של "החפץ חיים" זי"ע

שבנו: יוסף יום טוב בן ישראל מאיר ושרה
יוכה לזיווג הגון במהרה

ולעילוי נשמת: שמואל הנביא, ורבי חיים אבולעפיה
ולע"נ הסבא קדישא מרנא החפץ חיים

רבינו ישראל מאיר בן אריה זאב הכהן מראדין זצוקל"ה
הקדוש עטרת ראשנו האדמו"ר ציס"ע רבי דוד בן מסעוד זיע"א
שנהרג על קידוש השם

האדמו"ר רבי מאיר בן סידנא בבא סאלי רבי ישראל אבוחצירא זיע"א
והצדיק רבי ישעיה בן משה זכותם יגן עלינו

דע"ז אלוז קמ"ג ז"א מצטרף לפרסום כי בספי מחזורי מאז אי נאמא חייב זמנא גאון
ואימנו המורה לצעור המחיר שליטא להצטרף שניה נל בהצדקה
די רע"ז

< העלון מחולק חינם – בשמחה מיועד לקחת לבית ללא תשלום >

זכה נא והשתתף בהדפסת מהדורה חדשה של ספרי "וטהר לבנו"

שמרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצ"ל העיד

הספר "מעורר מאוד"

ליראת שמים, למידות טובות, וללימוד תורה

ומרן שר התורה, בקבלתו הספרים שר כמה פעמים בהתלהבות:

"וטהר לבנו בתורתך ודבק לבנו במצוותיך ויחד לבנו לאהבה ולידאה את שמך"
נוסח שלא נמצא בסידורי התפילה ובמקורות

וטהר לבנו - 7 כרכים לחיזוק וזיכוי הרבים (2/7 כרכים נתרמו)
לתרומה והנצחות, ולדמי קדימה כ 150 ₪ לס"ט, אנא פנו :

יוחנן ריינר 0527120333 106855@gmail.com

אני מאמין שכל שבוע שהדפסת הספר מתעכב זה משמים,

ובנתיים בס"ד יושבים חידושים לספרים, אבל תפילתי שכבר שאזכה להדפיסם ולחלקם בישראל.

בס"ד יש כבר 1944 עמודי חידושים ל5 הכרכים, חסר עוד 36 עמודים

בשבל שיחה בכל כ"ד 400 עמודים

כך בראשית + מועדים נתרמו - והוגדה של פסח בכרך שביעי

וטהר לבנו – מצורע

ועץ ארז ושני תולעת ואזב

ומצד שני אז יש לו גם זמן להרהר בתשובה ולחזור בו ממעשיו הרעים, כי כאשר הוא מנותק מהחטא הוא פחות טמא ורשע וממילא יש לו מקום פנוי לחשוב טוב.

ואכן בגלל שהפסיק לחטוא וחזר בתשובה הוא נרפא מצרעתו כפי שכתוב בפסוק והוא כשר לחזור למחנה, ובסוף התהליך גם לביתו ולאשתו (תלוי בשיטות), **אבל עדיין הנטייה שלו לחטוא ולדבר לשון הרע לא תוקנה כלל.**

כי מה שהפסיק מלדבר ומה שחזר בתשובה זה רק בגלל שלא היה לו אפשרות לחטוא, אבל כשיהיה לו אפשרות לחטוא אולי הוא יחזור לנטייתו ולדבר לשון הרע, ואם כן הוא בריא אבל הנטייה שלו עדיין חולה מאוד.

לכן מצורע זה וממנו נלמד לעצמנו, שהוא חייב תקנה לנטייה שלו, והתיקון הוא להשפיל את עצמו מגאוותו כך שירגיש נמוך ולא יהיה לו אומץ לדבר רע נגד גדולים וחזקים ממנו, ואם אכן יטע בלבו ענווה והכנעה בפני כל אדם ממילא הוא תיקן את נטייתו והתרפא ממחלתו שהייתה טמונה בלבו וממתינה לשעת הכושר.

סיפור מהגמרא להמחשת העניין – המשך

צחק עליהם אתם מתפלפלים ומשבשים את הפשט הפשוט, שזה עבודה זרה ממש.

וכיוון שראה דוד המלך שממון חביב עליו ביותר, עשה אותו שר האוצר שלו במשכורת גבוהה, שנאמר ושבואל בן גרשם בן מנשה נגיד על האוצרות, וכי שבואל שמו, והלא יהונתן שמו, אמר רבי יוחנן שהשתנה לו השם מיונתן לשבואל ששב לא-ל בכל לבו, ומוסיף הרשב"ם, שכשנפטר דוד, שלמה המלך פיטר את שרי אביו, ואותו צדיק שבורא עולם שינה לו את השם לשבואל, ששב לקל בכל לבבו, חזר לסורו וחזר להיות כומר לעי"ז, (ורק בסוף חייו הוא שוב חזר בתשובה שלימה).

הנה לנו נכד של משה רבינו מצד אחד שב לה' בכל לבבו שיא הקדושה, ומצד שני בגלל תאוות ממון לרדת לתחתיות להיות כהן לעבודה זרה, ואפילו שהוא חזר באמת בתשובה בכל לבבו, בכל זאת עדיין את מידת חמדת הממון הוא לא תיקן.

לכן כל זמן שלא הציק לו מידה זו, הוא היה צדיק גמור, אבל ברגע שמידה זו של חמדת ממון שוב הציקה לו הוא פשוט קרס, כי הוא קיבל תאוה עצומה בכדי שיהיה איזון בין הקדושה לטומאה כך יהיה לו ניסיון הגון בין טוב לרע, וכך גם זה אצל כל בני ונכדי הצדיקים.

ללמדנו, עלינו החובה מלבד מה שנתחזק ומלבד מה שאנחנו חוזרים בתשובה על מעשינו, חוץ מזה אנחנו חייבים לתקן את כל המידות והתאוות עד לעומק השורשים, כי אם לא נתקן כשתציק לנו המידה או התאוה נקרוס לגמרי ונחזור לסורינו חלילה.

וביום השמיני יקח וכבשה אחת ושלשה עשרונים ולג אחד שמן - המשך

היה כתוב "חוטא", ומקשה מרן זצ"ל הרי הגמרא אומרת במפורש שקורבנות המצורע לא באו לשם חטא כי נמחל לו כבר החטא רק להתירו לאכול בקדשים??

ולפי דברנו קודם מתורצת השאלה, שאכן החטא של המצורע נמחק בצער ובביזיונות, אבל בעצם שורש החטא לא נמחק.

כי הוא חזר בתשובה כשהיה בבידוד ולבד, ועדיין לא התנסה לחיות בחברת בני אדם ולהישמר מלשון הרע, לכן הוא עדיין חתום ורשום כחוטא, כי החטא חתום ונטוע באופי שלו ובטבעו.

כתב רש"י: "מה תקנתו ויתרפא ישפיל עצמו מגאוותו כתולעת וכאזוב".

ומקשים המפרשים: הרי מצורע זה כבר התרפא מצרעתו כמו שכתוב "והנה נרפא" אם כן מה שייך בו שוב להתרפאות???

וגם יש להקשות שלכאורה קודם המצורע זקוק לרפואה ורק אחרי זה הוא צריך תקנה, וא"כ למה הקדים רש"י וכתב: "מה תקנתו ויתרפא"??

ונראה לתרץ, שהרי המצורע היה בודד מחוץ למחנה, ומטבע הדברים אין לו למי לספר לשון הרע, ולכן משך זמן ארוך הוא בלי חטא של לשון הרע.

לכן מצורע זה וממנו נלמד לעצמנו, שהוא חייב תקנה לנטייה שלו, והתיקון הוא להשפיל את עצמו מגאוותו כך שירגיש נמוך ולא יהיה לו אומץ לדבר רע נגד גדולים וחזקים ממנו, ואם אכן יטע בלבו ענווה והכנעה בפני כל אדם ממילא הוא תיקן את נטייתו והתרפא ממחלתו שהייתה טמונה בלבו וממתינה לשעת הכושר.

קודם כתבנו שגם אם הפסיק לחטוא וחזר בתשובה עדיין יש לתקן ולרפאות את נטיית הלב הרעה, זה מזכיר לי מה שכתבנו בפרשת אמור על נכדו של משה רבינו.

שהגמרא בבא בתרא ק"י ע"פ הרשב"ם מספרת שיונתן הבן של גרשום בנו של משה רבינו, היה כהן לעבודה זרה של מיכה, ואמר לכל מי שהביא בהמה להקרבה לעי"ז, מה העבודה זרה עוזרת לך?? הרי היא לא רואה ולא שומעת ולא אוכלת ולא שותה, וגם לא מדברת, חבל לך על הכסף!!

לכן תן רק קערת סולת עם עשר ביצים וזה מספיק עבורך, ואני יתפלל עליך ויהיה לך רק טוב!! ויונתן הניח את הקערה ליד הפסל, ולאחר מכן כשלא ראו אותו הוא עצמו היה אוכל את הסולת והביצים.

יום אחד תפסו אותו שהוא עצמו אוכל במקום הפסל, וצעקו עליו, הרי אתה לא מאמין בפסל, אז למה אתה כאן?? וגם איך יתכן שנכד של משה רבינו שאמר לו בורא עולם "פה עמוד עמדי", נעשה כהן לעבודה זרה??

אמר להם: לי יש מסורת מסבא קדישא, שלעולם ישכיר אדם עצמו לעבודה זרה ואל יצטרך לבריות, התחילו להתווכח שוודאי לא זו הכוונה, אלא הכוונה עבודה שהיא זרה לו, פשוט נבילה בשוק ואל תזדקק לבריות, אבל הוא

ללמדנו, עלינו החובה מלבד מה שנתחזק ומלבד מה שאנחנו חוזרים בתשובה על מעשינו, חוץ מזה אנחנו חייבים לתקן את כל המידות והתאוות עד לעומק השורשים, כי אם לא נתקן כשתציק לנו המידה או התאוה נקרוס לגמרי ונחזור לסורינו חלילה.

וביום השמיני יקח וכבשה אחת ושלשה עשרונים ולג אחד שמן - המשך

הגמרא סוטה ט"ו א' אומרת שבדרך כלל בקורבנות חוטא לא מביאים שמן ולבונה שלא יהיה קורבן חוטא מהודר, אבל חטאתו של מצורע ואשמו טעונים נסכים ושמן "לפי שאין קורבנות אשם וחטאת באים על חטא".

ומפרש רש"י שכבר התכפר לו ע"י הצער והביזיונות, אלא הקורבנות הם אך ורק בכדי להתירו לאכול בקודשים.

ולפי זה מקשה מרן רבי יעקב ישראל קנייבסקי הסטייפלר זצ"ל, שכתוב במשנה שקלים ה' ג' שבבית המקדש היו 4 חותמות, ואחד מהם היה משמש לאישור עבור המצורעים שקנו נסכים, ועל החותמת של המצורעים

וטהר לבנו – מצורע

וכפר עליו הכהן לפני ה' - המשך

הללו כולן, ואולי כוונת תירוצו הוא שאת שורש החטא ונטיות הלב מעברו הוא לא תיקן לכן הוא צריך כפרה.

יש לחדד הדברים, שהרי כתוב בגמרא סנהדרין כה' שתשובה אמיתית זה שיבוא לאדם אותו חטא ואותו ניסיון ויתגבר עליו כגון החשוד על הטריפות שאין לו תקנה עד שילך למקום שאין מכירים אותו ויחזיר אבידה בדבר חשוב, ורק אז יחשב לו הדבר ששב מדרכו הרעה.

ואם כן כאן שאותו מצורע למרות שהפסיק לדבר לשון הרע וחזר בתשובה וקיבל על עצמו לא לדבר יותר לשון הרע, בכל זאת אין התשובה שלמה כי אין כאן אותו ניסיון שהיה לו בזמן שחטא, **כי כאן חזר בתשובה מתוך בידוד ולא מתוך חברת אנשים**, ולכן היות ואין תשובתו שלמה ממש, ובעצם לא שינה את נטייתו הרעה לחטוא, לכן עליו להביא קורבנות לכפרה ולטהרה וכדברי הרמב"ן.

כתב הרמב"ן "ולא ידענו מה עניין הכפרות הללו כולן", וממשיך הרמב"ן: **ואולי האשם** יכפר על מעלו שמעל לפני הנגע, **והחטאת** יכפר על מה שחטא בימי הנגע שיתכן שהטיח דברים רעים כלפי הקב"ה על סבלו, **והעולה והמנחה** ישמש ככופר נפש שיזכה להיטהר ולשוב לאהלו.

ונשאלת השאלה, וכי מה תמיהת הרמב"ן תחילה שלא ידענו לשם מה הכפרות??? **ומה התברר לו בתשובה**??? כי אם תמיהתו הייתה שהמצורע כבר מכופר וכפי שרשי"י מסביר בדברי הגמרא שבגלל צערו וביזיונותיו בצרעת כבר התכפר לו, אם כן מה תשובת הרמב"ן שזה מכפר על מה שחטא??? **ובפשטות שאלתו היא מה הצורך בכל 4 הקורבנות.**

וגם כאן לפי האמור הכל נפלא ביותר, שאכן כמפורש בגמרא החטא של המצורע התכפר על ידי צערו והביזיונות, ולכן תחילה כתב הרמב"ן "לא ידענו מה עניין הכפרות

וטבל אותם ואת הצפר החיה בדם הצפר השחטה

ומצד שני ראינו בגמרא קדושין נ"ז ב' לא אמרה תורה שלח לתקלה, אלא הציפור השלוחה מותרת באכילה ולכאורה אם היא צבועה בדם איזה תקלה יש כאן הרי יראו ציפור מוזרה הצבועה בדם יזהו שהיא ציפור מצורע משולחת, **ונשאלת השאלה** אם כן למה הותרה הציפור באכילה לאחר שילוחה, **הרי אין חשש תקלה**??

ואולי אכן בתקופה הראשונה הצבע עדיין עליה בפרט שלא נשלחה לים ששם יכלה מיד לשטוף את הדם מעליה, אבל בהמשך לאחר זמן הצבע ירד וידחה, ולכן שייך תקלה בציפור זו, ולכן התורה התירה אותה באכילה לאחר שילוחה.

ללמדנו, שבתקופה הראשונה על המצורע לחיות בין אנשים כמו הציפור הצבועה בשדה שחיה בסכנה, כי כך ירגיש ויתנהג המצורע בשפלות הנמוכה ביותר כמו "תולעת", בידוע שעכשיו לאחרים יש עליו חומר מפליל לספר עליו לשון הרע ולהשפילו על היותו בעבר מצורע ומבודד, כך שהוא יחביא את עצמו מהם ויוריד את ראשו בפני אחרים.

ואכן אחרי תקופה שהתרגל לחיות בשפלות ובהכנעה בין אנשים עליו לסגל זאת כדרך חיים, שגם אחרי שיחלוף זמן רב והביטחון העצמי שלו יחזור הוא ימשיך לנהוג בענווה ובהשפלה, ולא יחזור חלילה לסורו.

והובא אל הכהן – ויצא הכהן אל מחוץ למחנה - המשך

אשר בנה על שם שמר אדני ההר שמרון, וכן מפורש במצודת דוד???

ושמחתי, כי הראו לי בהגהות על המשנה בכלים שהגאון רבי עקיבא אייגר כתב שחכם אחד שאל אותו את השאלה הזו, וכל כך שמחתי בליל שבועות, שזכיתי לכוון לשאלה שהזכירה הגרע"א!!

והגרע"א תירץ ופירש כהרד"ק, ששומרון הייתה עיר מוקפת חומה מימות יהושע בן נון ועמרי רק חיזק אותה, אבל מפשטות הפסוק לא משמע כן, **וגם מפשטות לשון הגמרא** בסנהדרין קב' משמע שעמרי בנה אותה מתחילה, שאמר **רבי יוחנן** מפני מה זכה עמרי למלכות? **ועונה** רבי יוחנן: מפני שהוסיף כרך אחד בארץ ישראל, הרי לנו שעמרי בנה אותה מתחילה??

אומנם מצד שני בתרגום יונתן כתוב שקנה את העיר, וגם בספר יהושע יא' מוזכר מלך שומרון שהיה א' מהמלכים שנלחמו נגד יהושע, משמע שעוד לפני האיש שמר שחי בתקופת עמרי כבר הייתה עיר במקום, עובדה שהיה מלך על שמה!! וכנראה הוא היה מלך על עיר ולא רק על הר.

הציפור החיה הייתה טובלה בדם הציפור השחטה וכך כשהיא צבועה בדם היא נשלחה על פני השדה, ודווקא לשדה ולא לתוך העיר אלא למקום לא מיושב.

וכתב החזקוני שהדם הצבוע על הציפור כשהיא בשדה מחוץ ליישוב שם יש עופות טורפים, וזה ממש מסכן את הציפור החיה שעלולה להיטרף על ידי עופות דורסים מבני מינה שהריחו דם ציפור שעליה.

ומפתיע לשון החזקוני שכתב שבני מינה שהם עופות לא טורפים בכל זאת בגלל הדם שעליה הם באים וטורפים אותה, כך שהיא בסכנת חיים ממשית ומתמדת.

כתב רש"י - שלש מחנות היו לעם ישראל בשעת חנייתם במדבר, חצר המשכן והמשכן - זה מחנה שכניה, מחנה לוי שסביב המשכן - זה מחנה לוי, ומשם ועד סוף מחנה הדגלים לכל ארבע הרוחות - זה מחנה ישראל, **והצרוע נשתלח חוץ לכולם.**

וכשבאו לארץ ישראל, **מחנה ישראל היה בערים המוקפות חומה** (כלים פ"א ז'), **ורבי עובדיה** מברטנורא כתב שרק הערים שהיו מוקפות חומה **מימות יהושע בן נון**, והמקור לדבריו זה מהספרא בפרשת צו שיהושע קידש את כל העיירות המוקפות חומה בקדושת מחנה ישראל, אבל לא קידש בקדושת מחנה ישראל את כל ארץ ישראל ושאר עיירות שאין מוקפות חומה.

ובליל שבועות תשע"ה זכיתי להקשות קושיה על זה, שאם כן מדוע ה4 המצורעים שהם גחזי ובניו, יצאו מהעיר שומרון והיו מחוץ לעיר, הרי הם יכלו להישאר בעיר?? שהרי שומרון בפשטות הפסוק במלכים א' ט"ז לא הייתה בנויה, וממילא לא הייתה מוקפת חומה מימי יהושע בן נון, אלא עומרי מלך ישראל בנה אותה אחרי שקנה את ההר שמרון מאת שמר, ככתוב "ויבן את ההר ויקרא את שם העיר

וטהר לבנו – מצורע

כמו כן קשה לי, למה המלך הצדיק עוזיהו התבודד בבית בבית קברות כשהצטרע, למה לא עבר לגור בעיר שאינה מוקפת חומה מימות יהושע בן נון (עיין ד"ה ב' כו'), דבר שמותר לו על פי ההלכה??

וקושיית אלו קשים בפרט לדעות הראשונים שהצרעת של התורה איננה מחלה מדבקת, ואכן מכאן לכאורה יש הוכחה לשיטות אלו, שאלי"כ איך מותר למצורע לגור בין אנשים בעיר שאיננה בקדושת מחנה ישראל, הרי חמור סכנה מאיסור, אלא מכאן שאין הצרעת מחלה מדבקת.

ונראה לי לחדש שיתכן גחזי וגם עוזיהו המלך קיבלו על עצמם להתבודד ולהתייסר בצרעתם ולשבת מחוץ לעיר, בכדי לכפר על חטאם, ולא למצוא פתרונות ולגור בין אנשים בערים שאינם ממחנה ישראל.

מצורעים מבשרי טוב לעם ישראל - המשך

שעצרו מהתאווה במטרה לעשות טוב, לכן הם זכו למרות שהיו מצורעים להיות אלו שבישרו טוב לעם ישראל.

ובכל זאת גחזי עצמו הגיע למצב שאין לו חלק לעולם הבא, כי היה חוטא ומחטיא את הרבים, ונשאלת השאלה אם כן למה בהתחלה רצה וניסה לתקן את חטאו, הרי ממילא אין לו חלק לעולם הבא?????

ונראה לתרץ, שאכן גחזי ידע שאין לו על מה להשקיע כי ממילא אין לו חלק לעולם הבא, בפרט לפי ההסבר בגמרא שאין לו חלק לעולם הבא על מעשים קודם שהצטרע, אבל בכל זאת סבל בתיקון צרעתו רק עבור בניו, שלפחות להם יהיה חלק לעולם הבא.

ויתכן שהיות ובאמצע הטירוף של לחטוף כסף וזהב מהשלל, הם עצרו באמצע התאווה והלכו להציל חיי אדם, יתכן שזה מה שכיפר לו על בניו.

ואולי בגלל דאגתו הטובה לסבול העיקר לתקן את בניו, זה נתן רצון לאלישע הנביא לנסוע לדמשק ולנסות לפגוש את גחזי ולהחזירו בתשובה.

המשך

ומטבע רע, אבל הם במצב של עבודה ממושך של תיקון, מדוע הם נופלים בניסיון??? איפה כל ימי הבידוד והעבודה לתקן את חטאם מחוץ למחנה??

ועוד יותר גרוע, גם לאחר שלקחו כמויות של כסף ושווה כסף והטמינו, למה שוב חזרו לבזוז כסף, איפה כל העבודה לתקן את חמדת הממון, כאשר בעיר אנשים גוססים מרעב???

אבל בכל זאת בגלל שעצרו באמצע תאוותם המטרופת, זה עדיין נחשב מצווה, ולכן יתכן שלפחות את בניו אכן הצליח לתקן, אבל הוא האבא – גחזי, שלא עקר מהשורש את חטאו המשיך והדרדר עוד ועוד לע"ז ולנצח, ולכן אין לו חלק לעולם הבא.

ללמדנו, שאסור ליפול בשום פנים, וצריכים לעשות כל מאמץ לא ליפול, וגם כשאתה חוזר בתשובה ומתקן את עצמך זכור תזכור שאם לא תתמקד לתקן את שורש הבעיה אזי בשעת מבחן רוב הסיכויים תיכשל, כפי שגחזי ובניו קרסו, וכפי שיונתן נכד של משה קרס מתשובתו בכל לבבו בגלל שפוטר ממשרתו אצל דוד וחזר לכהן לפסל מיכה בגלל חמדת הממון שהציקה לו כשפוטר, אבל בכל אופן נלמד מכאן שגם באמצע תאוה אם תעצור עדיין יש בזה כוח עצום של תיקון האדם.

ועוד חשוב מאוד לדעת, שבכל מצב שאתה נמצא אפילו בשאלת תחתיות של הטומאה, עדיין תדאג להציל את הרוחניות של בניך, ויתכן שברגע שתזכה את בניך זה ייתן לך כוח ורצון לתקן גם את עצמך מכל מקום בו אתה נמצא, אז אנא עשה נא לתינוקות של בית רבן שלא חטאו, ובשבילם אפילו ייסר את עצמך ותתעלה יחד איתם, ושמור על הקדושה בבית, ובעזרת ה' גם אתה תוכל לצאת מעמק הבכא ומשפל המדרגה לאור גדול, אמן ואמן.

והכלי יקר מתרץ על פי התנא דבי אליהו פרק ט' שעומרי לקח עיר שכבר הייתה בנויה כמשמעות הנביא והתרגום יונתן.

ובכל זאת זה נחשב כאילו בנה אותה והוסיף כרך חדש בישראל וכמאמר הגמרא, כי הוא בנה את העיר שומרון בכך שהפך אותה שתהיה עיר חשובה למלכות ישראל כמו שירושלים חשובה למלכות יהודה, ובגלל שנהגו חשיבות בשומרון, לכן שלחו ממנה החוצה את המצורעים כנהוג בירושלים.

ולמרות התשובות, עדיין קשה לי, מדוע גחזי שאין לו חלק לעולם הבא לא עבר לגור בעיר שאינה מוקפת חומה ששם מותר לו לגור?? ואכן ראינו שבסוף גחזי נסע לדמשק וחי שם, אז למה בהתחלה סבל וגר מחוץ לעיר???

והנה בהמשך הסיפור על גחזי ובניו המצורעים, מסופר שמצאו את מחנה ארם ריק מאנשים, וכתוב "ויבאו אל אהל אחד ויאכלו וישתו וישאו משם כסף וזהב ובגדים וילכו ויטמנו, וישבו אל אהל אחר וילכו ויטמנו: ויאמרו איש אל רעהו לא כן אנחנו עשים היום הזה יום בשרה הוא ואנחנו מחשים וחכינו עד אור הבקר ומצאנו "עוון" ועתה לנו ונבואה ונגידה בית המלך", והאלשיך הקדוש מדייק שזה פעם כמעט יחידה נביא שכתוב עוון עם 2 ויין (יש גם בד"ה א' כא' פסוק ח').

וביאר האלשיך הקדוש שזה בגלל שגחזי הביא את הצרעת עליו ועל בניו, בכך שהוא חמד מנעמן שר צבא מלך ארם כסף ובגדים, ולכן באמצע שחטפו לעצמם שלל עצרו, ואמרו: מספיק התעסקנו לטמון לעצמנו כסף וזהב ובגדים, עלינו לעצור מיד ולבשר זאת מיידית לעם, כי אם לא יהיה לנו עוון כפול, גם חמדת הכסף והבגדים של נעמן, וגם העוון אם נמשיך לחמוד ולהטמין עוד כסף בזמן שאנשים בעיר מתים מרעב.

ונלע"ז שיתכן שדווקא בזכות רצונם לתקן חטאם, ודווקא בגלל ההתאפקות שלהם באמצע תאוות הממון,

ויתכן עוד, שגחזי ובניו, שהתבודדו מרצונם מבני האדם והתייסרו מרצונם החופשי, וכאמור כל זה עשו בכדי לכפר ולתקן חטאם שהיה בעיקר "חמדת ממון", אם אכן הם היו מגיעים למחנה ארם ורק אוכלים ושותים, ומיד כשנרגע רעבונם היו רצים להודיע לעם באו לאכול ואל תמותו ותתייסרו ברעב, זה היה להם תיקון מושלם, שהרי כסף וזהב ואוצר לפנייהם, ולא לקחו כלום כי וויתרו על הכסף למרות חמדת הממון שהייתה קבועה בהם, וזה היה תשובת המשקל המושלם לחטאם.

אבל למרות שפעלו קשות והתייסרו זמן רב לתקן את חטאם ולשבת בדד מחוץ למחנה, בכל זאת בשעת מבחן הם קרסו!!! כי הם חטפו כסף ואוצרות למרות שכבר אכלו ושתו ונרגעו מרעבונם, ונכון קשה להתנתק מהרגלים

וטהר לבנו – מצורע

עוזיהו המלך נפטר בצרעתו, למה לא נתרפא???

ראוי לשמש כמלך בעם ישראל, שהרי על מלך יש ציווי "שם תשים עליך מלך" ודורשת הגמרא - שתהיה אימתו עליך, ואיך תהיה אימתו על אחרים כאשר הוא שפל ומושפל כתולעת וכאזוב.

לכן העדיף עוזיהו הצדיק לחיות בצרעתו עד סוף ימיו ולמות מתוך צרעת שכך כל יהודי בבואו לבית קברות יראה את הבית המודד ויזכור שכאן מתבודד בעונשו מלך שחטא בהתנשאות ובשימוש אסור בכהונה, ועצם נוכחותו שם חיזקה את עם ישראל במוסר השכל בחטא ועונשו, ובקבלת ייסורים מתוך רצון עצמי ובאהבה בכדי לתקן את החטא.

ואכן כך עוזיהו הצדיק נפטר מתוך צרעת ובידוד, אבל גם מתוך תשובה שלימה וזיכוי הרבים וחינוך לדורות שקיים עד טיפת נשמתו האחרונה זכותו יגן עלינו.

כאמור המלך עוזיהו הצדיק התנשא בכהונה לא לו, ולכן קיבל צרעת במצחו, והוא עבר לגור בבית מבודד בבית קברות, וכפי שכתבנו קודם הוא יכול היה לעבור לגור בעיר שאינה מוקפת חומה, ולמה בכל זאת התבודד ועוד בבית קברות??

ונראה שזה היה כי רצה לתקן את חטאו ולהתיישר על עונו שבכך תהיה לו כפרה ומחילת עוון.

ונשאלת השאלה, אם כן מדוע לא זכה עוזיהו הצדיק לתקן ולהתרפאות מחטאו ולחזור לביתו בריא ושלם?? הרי קיבל עליו ייסורים מרצון בכדי לתקן מדוע לא תוקן והתרפא??

ונראה שהיות ועוזיהו שהיה מצורע עליו היה החובה להשפיל את עצמו כתולעת וכאזוב, אם כן ממילא הוא אינו

ועץ ארז ושני תולעת ואזב

ומדהים הוא סיפורו של הרמב"ם בפירוש המשניות ד' ד' שמתאר את תחושת האושר ושמחת הלב הבאים מתוך ענווה, וכך כתב: ראיתי בספר מספרי המידות ששאלו את אחד מהחשובים והחסידיים: **איזה יום הכי שמח היה לך מכל ימי חייך??** ענה להם החסיד: היה זה ביום שנסעתי בספינה והיה מקומי במקום הכי שפל בספינה - בין חבילות הבגדים, ושם שכבתי.

ופתאום אחד מאנשי הספינה קם לעשות צרכיו, והוא כל כך זלזל בי, כי הייתי כל כך שפל בעיניו, עד שאפילו לא התבייש ממני ובעזות ובזלזול עשה את צרכיו עלי!!!

ואותו חסיד מוסיף תמהתי ונדהמתי מעוצמת העזות והחוצפה של אותו אדם!!! וחי השם לא כאבה נפשי למעשהו כלל!!! ולא נחלשתי מזה!!!

ואדרבא שמחתי שמחה גדולה כי ראיתי שהגעתי לגבול ההשפלה ובכל זאת לא הכאיב לי הביזיון שעשה לי "החסר ההוא" ולא נפגעת ממנו, ומסיים הרמב"ם "אין ספק שזאת תכלית שפלות הרוח" עד שיתרחק מן הגאווה:

ומדקדוק לשונו של אותו חשוב חסיד ועניו, ייתכן שיש ללמוד איך הצליח להתגבר עד כדי כך, כי דבר ראשון התגובה שלו הייתה שהוא הזדעזע ונדהם מהחוצפה של אותו חוצפן ועז פנים, וזה בעצם התגובה החזקה ביותר!!! ולמה???

התשובה לכך היא על פי סיפור ששמעתי על האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל שבשואה האיומה ניגש אליו נאצי בחיך נאצי מתנשא, ושאל אותו בשטניות: איפה "העם הנבחר"???

ענה לו הרבי הצדיק בנחישות של קדושת ישראל שרק התגברה בו בעת השואה, וענה לו: **שעדיף להיות נרדף מאשר רודף!!!!** והנאצי נדהם מהתשובה, ולא הרג אותו!!!

כי בתשובה המחיש לו הרב הצדיק, שגם בהסתר פנים עדיין אנחנו עם נבחר שהוא בצד של הטובים ולא של הרשעים וחיות האדם שבשפל המוסר כמו הנאצים!!!

וגם כאן החסיד מיד הרגיע את עצמו שיותר דוחה זה "האדם החסר ההוא" שהוא מושפל בהתנהגות שלו בלי דמיון ובלי השוואה להשפלתו האישית של החסיד!!!!

כתב רש"י: "עץ ארז" - לפי שהנגעים באין על גסות הרוח: "ושני תולעת ואזוב" - מה תקנתו ויתרפא ישפיל עצמו מגאותו כתולעת וכאזוב, ובפשטות כוונת רש"י היא שאם אדם זה היה כארז ולכן לקה בצרעת עליו להשפיל עצמו כתולעת ואזוב.

והמפרשים עדיין תמהים, מדוע על המצורע להביא עץ ארז, הרי אם נרפא מצרעתו סימן שכבר חזר בתשובה וכבר השפיל את עצמו, ואם כן היה עליו להביא רק שני תולעת ואזוב???

וראיתי תירוץ נפלא מהחידושי הרי"ם מגור שכתב שעל המצורע לדעת שנכון שעליו לנהוג בענווה ובהכנעה בכל זאת הוא חייב לזכור שיש זמנים שעליו לנקוט בגאווה כארז.

ודוגמא לכוונתו היא, שאם חבריו ינסו להפילו בדרך חטאים, אז עליו להלביש כוח וגבורה וגאווה שהוא עדיף מכולם ומבין יותר מכולם וילחם בעוז ובגבורה נגד דעתם הרעה ונגד דרכם הכוזבת והמסוכנת כמו שכתוב "ויגבה לבו בדרכי ה'".

ובדומה לתירוץ אפרש לפרש, שאדם שהיה מדבר לשון הרע ומפטפט בלשונו, זה אדם שהיה מעורה בחברה והרגיש סיפוק מכך שמקשיבים לו והוא בעל דבר ובעל דעה, ולכן גם אם נענש והצטרע והושפל בכל זאת האדם עצמו שואף לחזור למעמד החברותי שהיה לו קודם, וקשה לו להיות מוכנע כל החיים, וזה כמו אדם שהיה רגיל לאכול פיצה אם הרופא יאסור עליו לאכול פיצה אחרי שעבר התקף לב, הוא אכן יפסיק לאכול אבל זה מאוד קשה לו.

וכאן התורה נותנת לו בכל זאת אפשרות להרגיש טוב למרות שהוא מוכנע ושפל כתולעת, והתורה אומרת לו אתה באמת רוצה להיות כארז אמתי גבוה וישר, תהיה כתולעת ואזוב שתחיה בענווה ושמירת הלשון, וזה יגרום לך להיות באמת למעלה ובאמת אדם ישר ומעורר כטוב והגון.

כי התחושה הפנימית שאני אדם ישר ומתעלה בגובה ביראת שמים ובמעלות התורה, ולא בהתנשאות על אנשים זה יגרום לך סיפוק אמתי, וזה יביא אותך לשמחה אמיתית שאתה בדרך הנכונה והרצויה, ולא תחיה בצער ובריסוק פנימי, אלא אדרבא זה יהיה גדולתך ועוצמתך.

וטהר לבנו – מצורע

ממש נפשי כעפר לכל תהיה, וכך עברו חודשיים של ענווה על העילוי המושלם!!!

ולאחר חודשיים שוב חזר אליו השדכן והמציע לו הצעת שידוך, בדיוק את אותו בחורה שהציע לו לפני חודשיים!!! והשדכן לא ידע מה מצפה לו, אותו עילוי התחיל לצעוק עליו בכעס גדול וטען לו איך אין לך בוש להציע לי את אותה הצעה שהצעת לי בעבר??!! הרי עכשיו אני הרבה יותר איכותי וטוב, כי הוספתי לכלל מעלותי גם את מעלת הענווה!!!!

אותו שדכן היה בהלם ואיחל לבחור העילוי שיתחתן עם הענווה שלו!!!! וכשיחזור לשפיות שידבר אתו, כי עם ענווה כזו אין לו תקווה ועתיד טוב רח"ל!!!

ומה ההבדל בין העילוי לאותו חסיד חשוב שסיפר עליו הרמב"ם ששמח בענווה שלו שמחה הכי גדולה בחייו, מה ההבדל בין ההתלהבות מענווה של החסיד לעילוי??!!

התשובה פשוטה, שהחסיד רק התחזק מזה עוד יותר לעבודת ה' בהתלהבות ובהתמסרות לבורא עולם, ואילו העילוי רק יצא לו מזה שחצנות נוספת עטופה בענווה מדומה.

ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחזתכם: - "כסף" בקירות!!

ועדיין יש לשאול, למה זה להם?? אדרבא במשך 40 שנה אם לא רצו לברוח עם כספם, לפחות שייחנו ויבזבזו את כספם, כי ממילא לא יהיה להם מה לעשות עם הכסף כשימותו וסתם ילך לאיבוד בקירות!! ואולי גם היהודים שנואי נפשם יגלו את האוצרות במשך הזמן!!!!

ונראה לתרץ, שאכן מדובר בגויים שברחו מביתם לפני בא עם ישראל לכבוש את ארץ ישראל, והם השאירו את האוצרות בקירות ביתם ולא לקחו אותם עמם כי הם חיו באמונה ובביטחון שהם הגויים עוד יחזרו לארץ ישראל, ועוד ישובו חזרה לביתם ולאוצרותיהם.

כי גם הגויים ידעו שהכוח של עם ישראל זה כי הקב"ה נלחם עבורם, ואם עם ישראל לא יקיים את התורה והמצוות אז הקב"ה יגרשם מארץ ישראל.

ולכן הגויים לא האמינו שעם ישראל שהיו עם מושפל, עם של עבדים, ועובדי עבודה זרה השקועים במטי שערי טומאה, יצליחו להתגבר ולהתעלות על עצמם ולהידבק בבורא עולם ולהישאר בדביקות בבורא עולם לאורך זמן.

ולכן האוצרות שטמנו בקירות ביתם זה סימל בחוש את התקווה והאמונה שלהם החזקה לרעת עם ישראל לכישלון עם ישראל בקדושה, ולכן בתים אלו ספוגים בטומאה וברוע ובקטרוג על עם ישראל, כי היו חייבים אמונה חזקה בבורא עולם שתתגבר על האמונה והקטרוג של הגויים שעם ישראל יתקלקלו ח"ו.

ואכן זה הגיע בשלבים, קודם כל שברו חלק מקיר הבית, שאולי אז היהודי יתגבר באמונה ויתחזק כנגד כוח האמונה השלילי של הגוי שמצפה מאוד לקלקולו של היהודי.

וגם הוציאו את כל כליו החוצה שיבין עד כמה עוצמת הטומאה הטמונה בבית זה, ועד כמה הקטרוג בבית זה עצום, ואם בכל זאת נחרב הבית, למרות שהיהודי הפסיד את הבית לפחות הוא קיבל את האוצרות, והאוצרות עצמם לא טמאים, כי התקווה והאמונה והקטרוג של הגוי

ומיד החסיד כשקלט עד כמה אפשר להגיע לשפלות האדם ברוע לב ובשחצנות, הוא התחיל לאהוב כפי שלא אהב מימיו את שפלות הגאווה ורוממות הענווה שעד כמה שנפשי כעפר לכל תהיה כך הוא אצילי יותר וטוב יותר, לכן אותו חסיד באותו יום שמח כפי שלא שמח מימיו, כי הוא הרגיש התעלות עצומה באישיות הטובה שלו, מתוך ההבדל העצום הקיים בינו לשפלות האדם החסר ההוא.

רק שלא נהיה כאותו בחור עילוי שהיה באמת מושלם בכל המעלות ואכן כשהגיע לגיל השידוכים הוא קיבל הצעות טובות ומצוינות, אבל הוא פסל את כל ההצעות כי הוא טען שהם לא מגיעות לרמה הגבוהה שלו, וכך הוא דחה את כל הצעות השדכנים.

יום אחד ניגש שדכן והציע הצעה מצוינת לעילוי, אבל גם אותה העילוי פסל כי היא לא ברמה שלו, וכמה שהשדכן ניסה להסביר ולשכנע זה עזר, עד שהשדכן כעס והפטיר לבחור דע לך שעליך לעבוד דחוף על מידת הענווה כי רק כך תקבל שידוך טוב.

הבחור התלהב והתחיל לעבוד על מידת הענווה, וכמו כל סוגיה הוא ממש התנהג בענווה בכל צורותיה ובכל אופניה

כתב רש"י ונתתי נגע צרעת - (ויקרא רבה) בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם, לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר, וע"י הנגע נותץ הבית ומוצאן:

יש לתמוה אם אכן המטרה רק שהיהודי ימצא את האוצרות הטמונות בקירות, מדוע דרשה התורה להוציא כל אשר בבית שלא יטמאו?? הרי מספיק שיחריבו את הבית למה שיהיה כאן דיני טומאה??

ואולי כי בלי דיני טומאה לכלים שבבית אנשים לא יחריבו את ביתם, אבל בשביל זה מספיק שרק בני אדם שנכנסו לבית יטמאו, וכך זה יאלץ אותם להחריב את הבית??

וגם מספיק היה שרק המקום בו מוטמן האוצרות רק הוא יחריב וכך ימצאו את האוצרות למה היה צורך להחריב את כל הבית??

ובכלל יש לתמוה, וכי למה כל ה 40 שנה שעם ישראל היו במדבר גויי הארץ הטמינו את האוצרות בקירות בתיהם, לשם מה עשו כן??

הרי אם שמעו את יציאת מצרים ואת קריעת ים סוף ונמס ליבם מפני עם ישראל כי הבינו שבורא עולם מסייע לעם ישראל לנצח את כל הגויים, אם כן במקום להטמין את האוצרות בקירות בתיהם היה עליהם לעבור דירה לארץ אחרת.

וכי מה הם חשבו שהם יצליחו לחזור לארץ ישראל אחרי שעם ישראל יכנס לארץ ישראל ויחיה בארץ ישראל ויגור בבתיהם?? ובפרט שרוב הסיכויים שאם הם נלחמו נגד היהודים אז היה ברור להם שהם ימותו במלחמה על ארץ ישראל?? מפני ה' שעמד לטובת עם ישראל בבירור.

וכי תאמרו שהם ידעו שהם ימותו במלחמה נגד עם ישראל ודווקא לכן הם הטמינו את האוצרות בקירות בכדי שהם ישראל גם לא ייהנו מהאוצרות.

וטהר לבנו – מצורע

ליהנות מהאוצרות שהיה מגלה את האוצרות בלי צרעת אלא הוא היה מוצא את האוצרות כששבר קיר לצורכו.

וזה היה השלימות הרצויה, שהיהודי נהנה גם מבית וגם מאוצרות, וגם שאמונת היהודי גוברת על אמונת הגוי ומנצחת אותו, וזה מעלה עצומה ביותר, להתמודד נגד כוח נגדי חזק של הרע ולנצח אותו יום ויום ובקביעות.

כי ביום שיש חולשה הקירות מראות שישנה היחלשות והקירות מקבלים צבע של צרעת, ולכן זה מעלה של קדושה עצומה שאין כדוגמתה כשהיהודי מחזיק בקביעות בקדושה, ויש לו התראה על כל נפילה שלא תבוא חלילה.

ללמדנו, עד כמה סכנה יש לחיות ולהסתובב במקום של טומאה, כי הבית והמקום ספוג בטומאה רח"ל וזה מושך את האדם לעבירות רח"ל, ולהיפך גם מצאנו כן על מקום קדושה שיעקב אבינו חזר לארץ ישראל בדרכו לחרון כי טען היתכן שעברתי במקום בו התפללו אבותיי ואני לא אתפלל בו!! הניח ראשו במקום העקידה ובמקום קדוש זה קיבל את התגלות ה' אליו בחלום הלילה, והוסיף לי החברותא הרב נתנזון שליט"א כפי שאמר הבעש"ט במשנה באבות "ששנים שישבו ואין עמהם דברי תורה הרי זה מקום לצים" שמדוע השנים לא יכולים ללמוד תורה כי בעבר ישבו שם לצים וטמאו את המקום.

לכן את הבית שלך אל תטמא חלילה, ואם עשית בו עבירות אפילו בחדרי חדרים זה משפיע טומאה על הקירות, וממילא כל אשר בבית יטמא אפילו כלי החרס, וכל שכן בני הבית והילדים ינשמו טומאה בלי שיראו כל דבר האסור, ולא פלא שהם קרים כקרח לדברים שבקדושה.

ואם אכן טימאת את ביתך עליך להתאמץ מאוד לטהר את הבית בקדושה יתירה שיהווה משקל נגד לכוח הטומאה וינצח אותו, וכך זכותך תהיה גדולה ועצומה, כי אם יש כל הזמן מלחמה בין הטוב והרע והטוב מנצח זה מעלה עצומה, כי בורא עולם משלם לפי המאמץ, והאהבה גדולה נבנית ונמדדת במאמץ ובהשקעה, אז קדימה בידך להתעלות עוד יותר מכך רק חזק ואמץ.

כנגע נראה לי בבית

ולכן גם אם כבר נראה הנגע, התורה דורשת מהיהודי לא להתייאש!! ולא להחליט הנה נכשלתי בהגנה על הבית, והטומאה של הגוי ניצחה, אלא דורשת התורה גם במצב שחור משחור אסור לך להתייאש וחייב אתה עדיין לנסות לתקן.

והדברים מבהילים, שלא מדובר כאן בימים אלא ברגעים קצרים, שזה בין אמירת הבעלים לבין בדיקת הכהן וקביעת הכהן, **ובכל זאת גם בזמן קצר אפשר לשנות** מצב ולנצח את הטומאה וחייבים לשנות, ואפילו כשנראה שהטומאה ניצחה ח"ו, עדיין אפשר לשנות!! כמו שאומרים "כל זמן שהנר דולק אפשר לתקן".

וצוה הכהן ופנו את הבית בטרם יבא הכהן לראות את הנגע

מציאות חדשה, אבל בנגעים הכהן קובע ויוצר מציאות של טומאה או טהרה??

והתשובה הנראית לי על שאלתם, שעל צרות של אחרים ובפניהם לא נתהדר בברכה שאנחנו קדושים "בקדושתו של אהרן" כלועג לרש, שאני הכהן קדוש ומברך, ואתה הטמא עוד תענה על זה אמן בקול ובכוונה.

ולמרות שעל אנשים משונים בגופם מברכים "ברוך משנה הבריות" יתכן שלא עושים זאת כשאותו משונה ישמע את הברכה ויפגע מכך, כי לפעמים אם ישמע הוא יפגע ומסוגל כבעסו לבעוט בך כביכול ולהפוך גם אותך למשונה!!!

וכוח זה של "קדושתו של אהרן" תקף גם בברכת כוהנים, שכל כהן אפילו עם הארץ יש בו את הכוח לברך ולעשות חלות וליצור ולקבוע ברכה, כמו הכוח שיש לו לקבוע וליצור מציאות בנגעים.

לכן ראו נא מה כוחה של ברכת כוהנים והצטופפו ליד הכוהנים ותקשיבו ותכוונו בברכת כוהנים, כי הם יוצרים מציאות של ברכה על ידי שהם קודשו בקדושתו של אהרן מבטן ומלידה, גם בלי עבודה עצמית.

הייתה בבית, וכאשר הבית חרב ואין לו לאן לחזור אבדה תקוותו.

ובכל זאת גם אחרי שתקוות הגוי נגוזה בכל זאת הקטרוג והטומאה שנוצרה מתקוותו של הגוי שהיהודי יתקלקל, היא כל כך הרסנית, שאפילו האבנים של הבית החרב עדיין טמאים וחייבים שישליכו אותם מחוץ לעיר במקום טמא, כי זה טומאה נצחית.

ואכן, אם היה היהודי צדיק הוא יכל להתגבר על הטומאה בהתחזקות באמונה ובדבקות, וגם להישאר בבית הגוי וגם

ללמדנו, עד כמה סכנה יש לחיות ולהסתובב במקום של טומאה, כי הבית והמקום ספוג בטומאה רח"ל וזה מושך את האדם לעבירות רח"ל, ולהיפך גם מצאנו כן על מקום קדושה שיעקב אבינו חזר לארץ ישראל בדרכו לחרון כי טען היתכן שעברתי במקום בו התפללו אבותיי ואני לא אתפלל בו!! הניח ראשו במקום העקידה ובמקום קדוש זה קיבל את התגלות ה' אליו בחלום הלילה, והוסיף לי החברותא הרב נתנזון שליט"א כפי שאמר הבעש"ט במשנה באבות "ששנים שישבו ואין עמהם דברי תורה הרי זה מקום לצים" שמדוע השנים לא יכולים ללמוד תורה כי בעבר ישבו שם לצים וטמאו את המקום.

לכן את הבית שלך אל תטמא חלילה, ואם עשית בו עבירות אפילו בחדרי חדרים זה משפיע טומאה על הקירות, וממילא כל אשר בבית יטמא אפילו כלי החרס, וכל שכן בני הבית והילדים ינשמו טומאה בלי שיראו כל דבר האסור, ולא פלא שהם קרים כקרח לדברים שבקדושה.

ואם אכן טימאת את ביתך עליך להתאמץ מאוד לטהר את הבית בקדושה יתירה שיהווה משקל נגד לכוח הטומאה וינצח אותו, וכך זכותך תהיה גדולה ועצומה, כי אם יש כל הזמן מלחמה בין הטוב והרע והטוב מנצח זה מעלה עצומה, כי בורא עולם משלם לפי המאמץ, והאהבה גדולה נבנית ונמדדת במאמץ ובהשקעה, אז קדימה בידך להתעלות עוד יותר מכך רק חזק ואמץ.

כתב רש"י: אפילו שבעל הבית הוא תלמיד חכם ויודע שזה נגע בוודאות בכל זאת לא יחליט ויאמר "נגע נראה לי", אלא "כנגע נראה לי" ע"פ נגעים יב' ה'.

ומקשים המפרשים, והרי רק דיבור הכהן זה הקובע האם זה נגע טמא, ולמה בכלל אכפת לנו מדברי בעל הבית שאינם לא מעלים ולא מורידים???

ועל פי האמור קודם הדברים מובנים, שהתורה דורשת מבעל הבית להתחזק ולהתגבר על הטומאה שבבית, וכאמור יש בכוח הקדושה להתגבר על רצונו של הגוי שיהודים יחטאו והוא הגוי יחזור לביתו.

בנגעים הדין שכל כהן רואה אפילו אם הוא עם הארץ, רק צריך שחכם יסביר לו וילמד אותו מה להגיד, אבל רק פיו של הכהן יוצר את החלות ואת המציאות של הטהרה או הטומאה, ולכן לפני שהכהן בא לראות נגע בבית צריך לפנות את כל החפצים מהבית.

כי הכל על פיו וכל עוד שהכהן לא אמר טמא אז עדיין אפשר להוציא, ואין כאן טומאה למפרע לכל חפצי הבית למרות שמהרגע שנוצר הנגע הוא לא השתנה עד שבא הכהן, ולמדים אנו מזה שיש לכל כהן קדושה וכוח ועוצמה מטבעו.

וראיתי במפרשים שמקשים, למה לא כתוב בהלכה שכהן הרואה נגעים חייב לברך "אשר קדשו בקדושתו של אהרן וציוונו לראות נגעים".

ולמרות שדיין הפוסק דין תורה לא מברך כשפוסק הלכה, כי בפסק דין הדיין רק מברר את הדין וההלכה ולא יוצר

וטהר לבנו – מצורע

כי תבואו אל ארץ כנען אשר אני נותן לכם לאחוזה ונתתי נגע צרעת

בפשטות אפשר לגלות בלי צרעת, וגם יש גלאי מתכות שיגלו בקלות כספת טמונה בתוך הקיר?!

ואכן בפשטות הקב"ה ציווה למשה ולאהרן **לאמר**, למסור את פרשת נגעי בתים לעם ישראל, אבל מכל מקום גם הניח הקב"ה מקום לפירושו העצום של החתם סופר זצ"ל, כי רבים מהמפרשים כתבו שסיבת נגעי הבתים אינו בכדי להתעשר מכספי הגויים, אלא לטהר את הבית מהטומאה של הגויים שטמנו בבתיהם, **ויתכן שהטומאה מרוכזת בעיקר במקום בו הגוי מטמין את כספו ואוצרותיו כי שם עיקר אחיזתו ועיקר בעולמו, כי כספו ואוצרו זה יציבותו בעולמו.**

ואת מקום אחיזת הטומאה עלינו לשבור ולנתץ ולבנות מחדש גם בזמן ביאת המשיח, בכדי שנגור במקום קדוש ולא בבית שיש בו טומאה חלילה, ובימות המשיח זאת בשורה טובה שנוכה לטהר את הבית ואת אוצרו של הגוי ולהפוך אותם לבית של קדושה ולאוצר של קדושה ולא מתוך תאוות ממון חלילה אלא מתוך מטרת לקדש ולבטל את הטומאה.

ואכן הסבר זה מוכח גם על פי הפירוש הרגיל שמדובר בזמן כניסת עם ישראל לארץ ישראל יחד עם יהושע בן נון, וכפי שיתבאר לקמן.

ללמדנו שחובה עלינו לקדש את בתינו תמיד אפילו בזמן ביאת המשיח, וכל שכן בזמננו שהיצר הרע משתולל בוודאי חובה עלינו לעקור את הטומאה מהבית, ועלינו לשמוח כבשורה טובה בכך שנוכה לטהר את בתינו שלא יהיה בו פתחים ושורשים לעבירות חלילה, ומתן שכרה בצידה שהקב"ה יתן לנו אוצרות של כסף ושפע בגשמיות בשכר טהרת הבית, אבל גם אם לא נזכה לשפע בגשמיות בזכות זה כי להקב"ה יש חשבונות של כפרת עוונות וגם פעמים יש ניסיונות של תשובה מתוך התמסרות להקב"ה בלי תמורה מיידיית, אבל בלי ספק שההנאה המיידיית היא שהבית שלי נקי והלב שלי טהור ויתקיים בנו "וטהר לבנו לעובדך באמת" למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה אמן ואמן.

ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית

אגב כשכתבתי על אדם שמכיר בעצמו ובמשפחתו שמקפידים לא לדבר לשון הרע, נזכרתי בסיפור יפה שסיפר לי ידידי הרב מרגלית שליט"א שיהודי אחד מכר ספרי חפץ חיים – שמירת הלשון, והגיע לביתו של יהודי מכובד שכל כניסת ביתו הייתה מלאה במדבקות וסטיקרים על חובת שמירת הלשון וחומרת עוון לשון הרע, והמוכר התלהב למראה עיניו כי היה בטוח שבבית כזה בוודאי יקנו ממנו הרבה ספרים של שמירת הלשון.

אבל להפתעתו בעל הבית אומר לו שברוך השם בבית שלנו אין צורך בספרי שמירת הלשון – כי בבית שלנו מאוד זהירים מלשון הרע ואפילו לא נכשלים באבק לשון הרע, ולכן ברוך השם אין לנו צורך בספרים הללו.

אבל ממשיך בעל הבית כממתיק סוד, ואומר בחיך למוכר הספרים תעלה בבקשה למשפחת לוי שבקומה השלישית שם הם חייבים דחוף דחוף את הספרים הללו כי המצב שם נורא ואיום וממש אסור לפרט כשהוא מסמן באצבעו על הסקיסטר המזהיר מפני לשון הרע!!!

ושיהיה ברור לא לאדם כזה התכוונתי חלילה וחס, כי הוא אדם נורא ואיום!! ובושה וחרפה לאדם נגוע ועיוור שכזה! אלא ליהודי ירא שמים וירא חטא אמיתי שתוכו כברו, שבכל זאת עליו להגיע לכהן ולהישמע לכהן.

וצוה הכהן ופנו את הבית בטרם יבא הכהן לראות את הנגע ולא יטמא כל אשר בבית

יטמא, וממשיך רש"י ומפרש: **על מה חסה התורה?** אם על כלי שטף יטבילם ויטהרו, ואם על אוכלים ומשקים

כתב החתם סופר בדרך שכשיגיעו משה ואהרן בעצמם לארץ ישראל וזה יהיה בזמן שגם הלוויים ומשה ואהרן בתוכם יקבלו חלק ונחלה – אחוזה בארץ ישראל, ואז כבר לא יהיה צרעת כעונש כי לא יהיה חטאים יותר בעולם, אלא יהיה צרעת בבתיים לגלות את מטמוניות הגויים, מה שהטמינו בבתיים כסף וזהב.

וקצת נפלאתי על רעיון דבריו הקדושים שמהם אני חי כל שבוע וכל פרשה וחג בצימאון אדיר ובהנאה מושלמת, שהרי בזמן הגאולה העתידית כאשר משה ואהרן יחיו וכי יהיה צורך לעם ישראל במטמוניות של כסף וזהב?! הרי מלאה הארץ דעה את ה', וכל תאוות האדם יהיה רק לשמוע ולדעת את דברי ה', - **לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דברי ה'??**

ואומנם לדעת הרמב"ם שבימי המשיח "עולם כמנהגו נוהג" אולי עדיין יהיה ערך למטמוניות של כסף וזהב וצ"ע??

ועוד קשה הרי בזמננו דורו של משיח למרות שגרים גויים בחלק מארץ ישראל מכל מקום רוב מחבוא הכספים זה או מתחת לבלטות או בחשבונות בנק חסויים בעולם ולא בקירות הבתים!! **ואולי יש כספות בקירות** אבל זה

ללמדנו שחובה עלינו לקדש את בתינו תמיד אפילו בזמן ביאת המשיח, וכל שכן בזמננו שהיצר הרע משתולל בוודאי חובה עלינו לעקור את הטומאה מהבית, ועלינו לשמוח כבשורה טובה בכך שנוכה לטהר את בתינו שלא יהיה בו פתחים ושורשים לעבירות חלילה, ומתן שכרה בצידה שהקב"ה יתן לנו אוצרות של כסף ושפע בגשמיות בשכר טהרת הבית, אבל גם אם לא נזכה לשפע בגשמיות בזכות זה כי להקב"ה יש חשבונות של כפרת עוונות וגם פעמים יש ניסיונות של תשובה מתוך התמסרות להקב"ה בלי תמורה מיידיית, אבל בלי ספק שההנאה המיידיית היא שהבית שלי נקי והלב שלי טהור ויתקיים בנו "וטהר לבנו לעובדך באמת" למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה אמן ואמן.

כתב רש"י בשם המדרש "בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיים כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר וע"י הנגע נותץ הבית ומוצאן".

וצריך עיון למה אם אדם שיודע בעצמו שאין לו ולאנשי ביתו חטא של לשון הרע וגם הם אינם קמצנים, ואם כן כנראה יש מטמוניות של זהב וכסף בביתו מדוע לא יבדוק לבדו, למה עליו החובה להודיע בעצמו לכהן ולא על ידי שליח, עד כדי כך שיש מחלוקת בין המדרשים האם גם זקן וחולה חייבים להגיע בעצמם (מדרש לקח טוב והתו"כ חולק), ומדוע עליו להמתין לכהן?? ומדוע עליו להוציא כל כלי ביתו החוצה לעיני כל??

ולפי הנכתב קודם יש לתרץ שלא רק מציאת מטמוניות וכסף וזהב יש כאן אלא גם הוצאת הטומאה של הגוי מהבית, ולכן חייבים כהן שיש לו את הכוח להוציא את הטומאה כפי שהקב"ה נתן לכהנים כוח הברכה לברך את עם ישראל.

ואולי בשביל לקיים עוד מצווה על הדרך? או שיבין שהשפע זה בזכות ברכת כהנים?? כי לא די למצוא כסף צריכים ברכה שהכסף ישתמר כפי הפירוש ברש"י על המילה "וישמרד", שהכסף ישתמר ולא יאבד.

כתב רש"י בשם התורה כהנים, שאם לא יפנה ויבא הכהן ויראה הנגע ויזקיק להסגיר את הבית כל מה שבתוכו

וטהר לבנו – מצורע

בלי תקווה לחזור ולתקן את עצמם, והתורה מבקשת מאתנו להשקיע באותם יהודים שלא ילכו לאיבוד חלילה ככתוב לבל ידח ממנו נדח.

לצערנו היום בזמננו יותר מתמיד היות ובקלות אפשר ליפול לגמרי ביראת שמים בלי לשנות אפילו את הלבוש היהודי, כי אפשר להכניס טומאה איומה בכיס על ידי טלפונים לא כשרים, עלינו לדאוג לקרב לא רק את הרחוקים שיבואו ויתקרבו לה', אלא חובה עלינו בדחיפות **לקרב קרובים**, שלבל ידח ממנו נידח, שעלינו **להשקיע כישרונות ובעלי לב רחב ומרץ רב ומבינים איך לעזור** ולתמוך שצעירי הצאן תינוקות של בית רבן לא יטעמו טעם חטא, וחובה גדולה עלינו לעזור במסירות נפש ובסבלנות עצומה גם לאלו שכן טעמו טעם חטא רח"ל לעזור להם להתעלות חזרה לבל ניגע לריק ולא נלד לבהלה ח"ו, ויהי רצון שיצליחו!! וסומך ה' לכל הנופלים אמן ואמן.

ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית

לו אותם ועכשיו הוא יתבזה, וביזוי זה יכפר עליו על צרות עינו.

ולפי זה נראה להוסיף טעם נוסף לדברי רש"י הקודמים שהתורה לא חסה על כליו שיכול להטבילם אלא על כלי החרס שאין להם תקנה בטומאתן, והקשנו קודם וכי התורה לא חסה על זמנו וטרחתו של היהודי שצריך להטביל את כליו??

אך לפי הדברים הללו יש לתרץ שהתורה מדברת לאותו קמפן וצר עין, שקל לו לטרוח בגופו ולהפסיד זמנו העיקר לא להפסיד כלי חרס שלא תהיה לו תקנה אם יטמאו, ועל נזק כזה הקמפן לא יכול לוותר.

ויתכן עוד שלאחר שהאדם התבזה וכאמור, וגם חזר בתשובה באמת הרי שנתכפר לו, ואז הוא זכאי לברכת ה' למצוא אוצרות הטמונים בקירות.

כל אשר בבית

אלא צריך לומר כטעמו של הצרור המור שמטרת הוצאת הכלים כולם זה בכדי שיתבייש ויהיה לו כפרה ותיקון על צרות עינו וכנתבאר, ורק לצורך שכנוע הקמפן שלא יתעצל אלא שאכן יוציא את הכל ממש, לכן אומרים לו שיש כלים שאין להם תקנה כלל בטומאתן לכן כדאי לו להוציא הכל בכדי שלא יבוא לכלל נזק מוחלט.

זאת התורה לכל נגע הצרעת ולנתק ולצרעת הבגד ולבית

מרב ולא בלימוד עצמי?? מדוע שונה הדבר מכל התורה כולה שאין נדרש כל זאת כדברי התורה כהנים??

ואולי מלמדת אותנו התורה כלל חשוב מאוד, שבכדי לראות מומי אחרים ולטמאות אחרים חובה עלינו ללמוד היטב את הסוגיה בכל היקפה הרחב ביותר, וגם לקבל את כל הכלים לראות מומי אחרים וטומאת אחרים לא בעצמנו אלא מתוך לימוד מפורש שלמדנו רבותינו.

שאלה - למה אשה לא מברכת על ספירת 7 נקיים?? וכתב הספורנו כי יש חשש ברכה לבטלה אם יתקלקל, וא"כ צ"ע מדוע בספירת העומר לשיטת שכל הספירה זה אחד, ולא כל יום מצווה בפני עצמו למה אין לדעתו חשש ברכה לבטלה?? ואולי דבר שבשליטתו לא חוששים, והלוא שכחה זה בשליטתו.

והובא אל הכהן: כתב המלבים שהכוונה "מיד" - שלא יתעכב אחרי שהתרפא, ולכאורה מה החידוש?? וכי אדם יעדיף להישאר מחוץ למחנה?? ואולי החשש שירצה להעניש עצמו יותר בכדי לכפר, והקב"ה לא מסכים שימשיך לסבול כי כבר התכפר, ובמדרש החפץ כתב שלא יתעכב שלא יחלה שוב, שהתרשלות מלחזור לחיות בין אנשים ולתקן עברו גורמת לו להיות כעבד שפוחד לחזור לבית בגלל שמתבייש ממשפחתו ואין לו כוח ורצון לפתוח דף חדש ולכן נרצע ועובד לעולם רח"ל.

שיטמאו, מה הבעיה - יאכלם בימי טומאתו, הא לא חסה התורה אלא על כלי חרס שאין להם טהרה במקוה:

ובעצם כתוב כאן שהתורה חסה רק על כלי החרס כי אין להם תקנה לטהרם, ולכאורה קשה מאוד למה לא חסה על זמנו של האדם ששווה כסף, שהרי עליו להטביל את הכלים מהטומאה וזה טרחו וזמנו??

ואולי התורה שמחה שאדם ילך להטביל כלים, כי זה מצוה וגם מעורר לטהרה, ולכן התורה לא חסה על טרחתו וזמן הטבלת הכלים במקווה.

ועוד נראה לתרץ שיש מצוה מיוחדת לדאוג לדברים שאין להם תקנה ותיקון שלא יתקלקלו, וכל שכן על בני אדם יש לנו מצווה גדולה לדאוג לאותם יהודים הנמצאים בנפילה עצומה שאם לא יעזרו להצילם הם ידרדרו לעמק הבכא

יש להקשות מדוע התורה הקפידה שיוציא את כל מה שיש לו בבית החוצה?? הרי מגיע לו עונש על לשון הרע או על צרות עין אז אדרבא שיטמא רכושו ויפסיד, מדוע חסה התורה על רכושו??

ובפשטות אפשר לתרץ שהקב"ה לא מעניש אדם אפילו טיפה יותר ממה שמגיע לו, וכאן מודגש עניין זה בחדות, ובפרט על הצד שהנגע בבית בא לדבר טוב שהיהודי ימצא אוצרות של הגוי שהטמינם בקירות הבית.

אבל מכל מקום יש כאן הסבר נוסף, כפי שראיתי בספר **צרו המור** שכתב שבכוונה אמרה התורה שיוציא את כל אשר לו בבית בכדי שיתבזה על צרות עינו, שכל שכניו יראו את חפציו ויוכח להם ששיקר להם כשאמר להם בעבר כשביקשו ממנו להשאיל להם מכליו וטען בצרות עינו שאין

קצת קשה לפי דברי התורה כהנים שעיקר רצון התורה להוציא את כל כלי הבית היה בכדי לא לגרום נזק לכלי חרס שאין להם תקנה.

אם כן מדוע צריך להוציא את כל הכלים, אולי די שיצווה הכהן להוציא רק את כלי החרס בלבד, כי לשאר יש תקנה גם אם הם יטמאו??

בדין ראיית צרעת נכתב בתורת כהנים שאין רואה בנגעים אלא א"כ הוראו רבו, ודין זה אינו אלא בצרעת, ובמדרש הגדול כתוב שהקיש הכתוב כל סוגי הצרעת לומר שכל כהן שאינו בקיא בכלן לא יורה.

וצריך להבין מדוע יש הקפדה כה עצומה בראיית הנגעים לדעת את כל כל דיני נגעים מכל הסוגים, וגם ללמוד זאת

וטהר לבנו – מצורע

**צרעת כעונש לבן הנולד (ועי' פרשת תזריע עוד בעניין צרעת במקום מילה לבן הנולד)

אומנם ראיתי במפרש על המדרש תנחומא שהקשה הרי אין הבנים מתייסרים בעוון ההורים, ומדוע כאן הם מתייסרים בעוון ההורים – שגם הם יהיו בהסגר וכו' למרות גילם הפעוט והרך, ותירץ שכביכול טבע הרע של ההורים נטוע בבן והקב"ה לא מתערב ולא משנה דרך הטבע – לשנות את טבע הבן לטובה, ולכן מגיע לבן עונש על שם העתיד, או שכוונתו שהקב"ה מסלק השגחתו ממשפחה זו או לפחות מילד זה וממילא פוגעים בו פגעי הטבע, ועל כן נחלה הוא בצרעת.

אומנם נראה שיתכן בכל זאת שכאן הבן בלבד לוקה בצרעת בגלל מידה כנגד מידה, כי כאן מדובר באדם שמצד אחד אכפת לו מעבירות, שלכן כשהוא בא על אשתו נדה הוא לא אומר מזיד הייתי, אלא משקר הוא ששוגג היה, ומצד שני אדם זה מכעיס את הקב"ה כי אדם שחוטא ואינו מכיר בחטאו או שמציג עצמו כצדיק ואולי בסוף הוא גם יאמין בשקרו, אדם כזה לא בקלות יחזור בתשובה, אלא ימשיך לחטוא בתירוצי סרק ושקרים ויהיה צבוע שכלפי חוץ יטען כשר אני.

ולכן יתכן שהקב"ה הרוצה בתשובה רשעים, ובפרט מאדם שעדיין יש בו אכפתיות וקצת יראת שמים, הקב"ה מענישו דווקא על ידי שבנו הקטן לוקה ולא הוא עצמו, וכך שהוא וגם אנשים הרואים או השומעים היודעים שצרעת אינה מחלה טבעית אלא עונש מיוחד כמבואר בחינוך,

ובכל זאת רואים הם שהבן הקטן סובל ולא האבא, מבינים הם שכאן האב עשה עבירה שלכן בנו לוקה, ואולי האבא וגם אחרים יבינו שהאבא צבוע שמראה שכביכול כשר הוא, ולכן הקב"ה לא הלקה אותו כביכול שהקב"ה פועל כעין טענתו,

אבל הקב"ה שמלקה את בנו הקטן מייסר הוא ביותר את אביו שמרחם על בנו הסובל במקומו כביכול, כי באמת האבא כן חטא במזיד ולא בשוגג, וכשבנו מתייסר וצרוע מוסגר בוודאי זה יסורים עצומים לאב.

ומצד שני היות ומצב זה מעורר מאוד את האב והאם לחזור בתשובה בכדי שבנו הקטן שסובל מצרעת יטהר ויבריא מצרעתו, ואם כן זכות היא לתינוק שבן מזכה אב ושווה לבן לסבול שאביו ואמו יחזרו בתשובה שלימה באמת ובתמים.

נגעי בתים – משפטיך תהום רבה

מסביר שאכן מריבות רבות מגיעות בגלל קנאה ושנאה שיש בין סוחרים ומתחרים ועל ידי כך מגיעים ללשון הרע.

אומנם מאחר שהגמרא בערכין טז' אומרת שצרעת באה על צרות העין ככתוב "ובא אשר לו הבית", והוצאת כלי הבית החוצה מהבית בטרם יטמא הבית במאמרו של הכהן, זה בגלל צרות העין שיראו כל שכניו ששיקר כשלא רצה להשאילם מחפציו מחמת צרות עיניו כמבואר בגמרא יומא יא'.

ובפשטות אדם צר עין, יש לו מריבות הרבה עם אשתו ובני ביתו, כי הרבה מריבות נוצרים בתוך הבית בגלל מתח כספי כשיש מצוקה כספית אמיתית, וצריכים הרבה התעלות רוחנית ואמונה עצומה וכוחות נפש להתגבר על המתח באופן חיובי, ובוודאי כשיש כסף בבית רק האדם הוא צר עין שקשה לו לתת לאחרים כי הכל שלו – "אשר לו הבית" כדברי הגמרא, בלי ספק הרבה מריבות באות לו בתוך ביתו עם אשתו וילדיו על עניני כספים.

כתוב במדרש תנחומא "אל תתן את פיך לחטוא את בשרך", בלשון נקי דברה תורה, שאם אמרה לך אשתך שהיא נדה אל תחטיא את גופך ותגע בה, ואל תאמר לפני המלאך הממונה על צורת הולד שוגג הייתי ולא הייתי יודע, "למה יקצוף האלקים על קולך וחבל את מעשה ידיך" אלו הבנים שלוקים בצרעת.

ובעצם יש לשאול מדוע הבן נענש בצרעת דווקא?? וגם אם האב חטא מדוע שהבן יענש בגללו בעוד הבן קטן עוד קודם שהולך בדרכי אביו הרעות? וגם אם זה עונש על המשפחה כולה שחטאה מדוע רק הבן לוקה בצרעת ולא כל המשפחה – דהיינו גם אביו ואמו??

ובכלל יש סתירה בעניין עונש נגע הצרעת, שמצד אחד כתוב במדרש תנחומא ארז"ל אין הנגעים באים על האדם אלא על לשון הרע שמוציא מפיו, ובפשטות זה כלול בדברי הגמרא ערכין טו' (וכפי הבנת המהרש"א שם) "אמר ר' יוסי בן זימרא כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו", שנאמר "מלשני בסתר רעהו אותו אצמית" ובמצורע כתוב "לצמיתות" והתרגום "לחלוטין".

ומצד שני כתוב בגמרא סוטה טו' ומפורט בגמרא ערכין טז': א"ר שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן על שבעה דברים נגעים באים, על לשון הרע ועל שפיכות דמים ועל שבועת שוא ועל גילוי עריות ועל גסות הרוח ועל הגזל ועל צרות העין, ואילו במדרש תנחומא מובא שעל 11 דברים באים נגעים?? וברוך ה' משגיח ת"ח חשוב מאוד אמר לי שהמהרש"א שואל את סתירת הגמרות, ומתיר המהרש"א שאכן שעל חטא לשון הרע יש עונש צרעת הגרועה מכל דרגות הצרעת הבאה על חטאים אחרים, שבחטא לשון הרע ילקה במצורע מוחלט ולא רק מוסגר, אלא שיתחייב לכפרתו שישב בדד וכל הפרטים כמתואר בתורה, ויתחייב בטהרתו תגלחת וציפורים.

ואולי כל החטאים שעונשם בצרעת זה כי מגיע להם עונש חמור מאוד כעונש מוות, והיות ומצורע חשוב כמת על כן הם מקבלים עונש זה של צרעת. ולמרות שגם עני נחשב כמת, בכל זאת יתכן שצער הגוף והרחקה מבני אדם קשה יותר, או בולט יותר לעונש ומרתיע אנשים לחזור בתשובה, וגם קטן זה נענש בצרעת שיחשב כמת בגלל חטאי הוריו, שהרי בעוון ההורים בנים מתים כמפורש בגמרא בכמה מקומות.

הגמרא בערכין דף ח' דרשה "משפטיך תהום רבה – אלו נגעי בתים", ומפרש רש"י שבנגעי אדם תוך שבוע מתברר הספק, ואילו בנגעי בתים הספק מתברר רק לאחר שלושה שבועות, וכן מפרש הר"ף.

ומכאן למד המשגיח רבי חיים שמואלביץ זצ"ל בספרו שיחות מוסר, שטוב התרת הספיקות במהירות אפילו לרעה, מאשר לחיות בספיקות זמן רב למרות שייתכן שיתברר שבסופן לא יצא רע לאדם.

אומנם נראה לחדש באופן אחר, שהנה פרשת נגע בתים מתחילה ב"כי תבואו אל ארץ כנען", ועל זה כתוב במדרש ויקרא רבה יז' ה' תמיהה מדוע ארץ ישראל מכונה כאן כארצו של כנען והלוא ארץ 7 עמים הייתה??

ותירץ בשם רבנן שנקראת "כנען" על שם שאנשיה היו תגרים וסוחרים יותר מארצות אחרות מחמת שהיא לחוף הים – וסוחרים מכונים כנענים ע"פ ישעיה נג' ח', והנציב

וטהר לבנו – מצורע

שאמר רבי אלעזר כל המגרש אשתו ראשונה אפילו מזבח מוריד עליו, וכידוע למזבח יש שיתין דהיינו נקבים שמגיעים עד לתהום, כמאמר הגמרא סוכה מט' בקשר לשיתין של המזבח שבהם היו מנסכים את המים ואת היין ע"ג המזבח, שהשיתין כמו חלאים שמחוללין ויורדין עד התהום.

וכוונת הגמרא שהקב"ה בחוקי התורה הקדושים באים למנוע את דמעות המזבח על הגירושין שמגיעות עד לתהום, ולכן התורה אומרת שיתבייש האדם ויוציא החוצה כל רכושו החוצה שיתבייש מאוד ויתבזה ביותר, וגם הבית יהיה בהסגר 3 שבועות ולא שבוע אחד, שהספיקות יהיו משך זמן רב ולא שבוע כנגעי צרעת שבגוף האדם, למרות עוצמת הסבל העצום במתח שיש באריכות זמן הספיקות כפי שחידד רבי חיים שמואלביץ, כי התורה רוצה בכוח משפטיה לתקן את האדם, בכדי למנוע הרס הבית וגירושין שגורמים למזבח לבכות עם הרבה דמעות.

מצורע כמת – וחשיבות מצורע בטהרתו

כנגד בית קודשי הקדשים, והנה לנו שהזאת המצורע בטהרתו חשובה יותר מטהרת טמא מת.

כמו כן, למרות שכל עבודות הכהן בבית המקדש היו ביד ימין ע"י בסוגיה בבכורות מה' שכהן איטר פסול ולפרש"י כי יעשה עבודה בשמאל ונפסלת העבודה, וע"ע בסוגיה בזבחים כד', בכ"ז כתוב במצורע "ולקח הכהן מלג השמן ויצק על כף הכהן השמאלית".

ומצאנו בגמרא מנחות כה' שעון עבודה ביד שמאל הותרה מכללו ביום הכפורים, ופרש"י שכהן גדול ביום כיפור נטל את המחטה בימין ואת הכף בשמאל, והמשך חכמה מוסיף, שביום כיפור כוח השמאל בטל לגמרי ולכן אין כוח לשטן להשמאל ולקטר על עם ישראל.

ולכן נלע"ד שכך במצורע כשחוזר בתשובה שהוא כמו יום כיפור, שכוח השמאל בטל אצלו ואין כוח לשטן לקטר עליו, כי בתשובתו הוא מגיע לדרגה גבוהה מאוד, וכדברי הרמב"ם בפירוש המשנה פרה ג' הנה אין הבדל בין איש שלא נטמא לעולם במת ובין איש שנטמא כל ימיו ואח"כ טבל והזה עליו ג' וז'.

אלא שזה אשר הוזה עליו יותר גדול במדרגת הטהרה כי התורה העידה עליו שהוא טהור!! ורעיון הרמב"ם שמי שטמא המטהר גדול זכותו.

עוזיה המלך הנביא הצדיק – איך חזר בתשובה שלימה

שלימות עבודת ה' כביכול תאווה רוחנית טהורה להגיע לפסגת השלימות הרוחנית.

אבל לאחר מעשה כשנבהל מהתוצאה הרסנית, הוא גילה שזה נבע מנקודה פנימית של גאווה.

לכן החליט לתקן, והשפיל עצמו להיות בבית הקברות, כמת, ולא רק בשביל חשבון הנפש ויזכיר לו יום המיתה, אלא גם בגלל שמצורע שחוזר בתשובה הצרעת סרה ממנו ומתרפא ומיטהר.

אבל עוזיהו רצה לחזור בתשובה עד סוף ימיו, ורצה לסבול בעולם הזה מידה כנגד מידה שיפסיד את מעלותיו הרוחניים, שיותר לא ימלוך גם לאחר שיתרפא מצרעתו, וגם שנבואה לא תשרה עליו לעולם, ולכן הוא עבר להתגורר בבית הקברות שזה מקום טומאה כך לא תשרה עליו השכינה.

ולכן מציעה התורה שעוד קודם יבוא הכהן להוציא את הכל מהבית החוצה, דהיינו שיוציאו את הלכלוך החוצה שיקבלו עזרה ממבינים, ואדרבא פעמים מגודל הבושה ישוב האדם להתבונן בטעותו בחייו, ואולי כך יתקן את עצמו ואת ביתו לשוב לאשתו ולבניו כאדם רגיל מן השורה שאינו צר עין.

אבל חלילה אם גם זה לא יעזור, אז אחרי 3 שבועות של ספיקות כאשר כל רכושו נמצא מחוץ לביתו, אם האדם לא יתקן מצבו, בלית ברירה יטמא הכהן את הבית ויצווה להחריב את הבית, שהכוונה שהבית היהודי יחרב שכלול בזה שהאדם יתגרש מאשתו.

ולפי כ"ז יתכן שכוונת הגמרא שמשפטיך תהום רבה – אלו נגעי בתים, זה כמאמר הגמרא בגיטין ז' וסנהדרין כב'

מצורע נחשב כמת וזה נלמד מהפסוק שאמר אהרן על צרעת מרים "אל נא תהי כמת" ומוסיף שם רש"י - שהמצורע חשוב כמת, כמו שמת מטמא בביאה אף מצורע מטמא בביאה - כשבא אל הבית, טמא כל מה שבבית ואע"פ שלא נגע.

וראינו במדרש תדשא טז' שמצורע חשוב כמת שכשם שלטהרת מת, ה' צווה לקחת פרה אדומה ולהשליך לתוך שריפתה עץ ארז ושני תולעת ולהזות עליו ביום השלישי והשביעי לטהרתו, ושלא יכנס בשבעת ימים הללו לבית המקדש, כך מצורע צריך 7 ימים לטהרתו והזאה בשלישי ובשביעי, ושיקח שתי ציפורים ועץ ארז ושני תולעת.

אומנם בטהרתו המצורע חשוב יותר מהנטהר מטומאת מת, למרות שטומאת מת אין בו עבירה ואשמה בנטמא, ואילו בטומאת מצורע היה חטא ועוון ואשמה במצורע שדיבר לשון הרע ולכן נטמא בצרעת.

בכל זאת כשהמצורע חוזר בתשובה מתעלה הוא לדרגה חשובה מאוד, שהרי אצל טהרה מטומאת מת כתוב בתורה שיוז מאפר הפרה אל נוכח פני אהל מועד – ומפרש רש"י ע"פ הגמרא, שהמזה היה עומד במזרחו של ירושלים ומתכוין ורואה פתחו של היכל בשעת הזאה הדם (יומא כח), ואילו מצורע שנטהר מזים לפני ה' ולרש"י מנחות עז' הכוונה שמזים על הפרוכת של קודש הקדשים ממש, וגם לפרש"י כאן מזים מחוץ להיכל ומכוון

כתוב בנביא דברי הימים ב' כו', שעוזיהו המלך הנביא (כפי שכתבו מצודת דוד ורד"ק שם ה' על "המבין בראות אלוקים") חטא כשהקטיר בבית המקדש למרות שהוזהר בחומרה רבה שאסור לו כי הוא לא כהן, ולכך קיבל צרעת וכל הארץ הזדעזעה "הרעש הגדול" רעידת אדמה קשה בארץ ישראל.

וצריך עיון מדוע התגורר לאחר חטאו בבית קברות, ובשבת פרשת מצורע בשנת תש"פ בשיא הקורונה בעת קריאת התורה דרך חלון סלון ביתי בגלל הקורונה, התבררה לי תשובה עמוקה יותר ממה שכתבתי ע"ז קודם.

והתשובה היא, שעוזיה הצדיק גילה ששורש חטאו שרצה להקטיר קטורת לה' וזאת למרות שאינו כהן גדול, זה נבע מגאווה פסולה, שהיצר הטעה אותו שהוא נביא ומלך ואדרבא ענווה היא עבורו להיכנע לה' בהקטרת קטורת, וגם זה יהיה

וטהר לבנו – מצורע

להיכנס לבית הקברות וממילא בלי כהן הוא נישאר טמא עד סוף ימיו.

כמו כן גם כאשר הוא יתרפא מנגע הצערות בכל זאת הוא לא יטהר מצרעתו, כי לכהן אסור

וללמדנו: א. שלפעמים עליה רוחנית נובעת מגאווה, אבל כל עוד שזה לא מזיק ולא נגד חוקי התורה, אולי זה בגדר שמיניות שבשמיניות או ויגבה לבו בדרכי ה', אבל כשזה מתנגש בצווי התורה או בבן אדם לחברו, כקנאות וכדו', עליו להיזהר ביותר.

ב. לתקן גאווה צריך לתקן בענווה מתוך השפלה אמיתית, והפסד אמיתי של הכבוד שהיה לו, ולא עוד תוספת מעלה שעכשיו הוא גם עניו וד"ל.

ג. בלי ספק, עוזיהו הצדיק תיקן באופן מושלם את עצמו ומקומו בגן עדן הוא לעין ערוך, כי הפסיד הכל בחייו מתוך רצון ובחירה עצמית, ומזה נלמד שלפעמים הירידה היא העלייה העצומה ביותר, כן טומאת עוזיהו בטומאת צרעת כל חייו, והפסד הנבואה והתעלותו כמלך צדיק המשפיע צדקות לכל הדור, היא הנותנת לו גדלות לעולם הבא.

כי היא גרמה זעזוע לכלל עם ישראל לא פחות מזעזוע שנעו אמות הסיפים שהייתה רעידת אדמה עוצמתית בארץ ישראל בעת שחטא, ועוררה תנועת תשובה ותיקון המידות אמיתי עד לימינו כפי שאני נבהל ומתעורר לעוצמת תשובתו הקדושה של עוזיהו הנביא המלך הצדיק, כן עוזיהו אתה מלכי הלוואי ותחשיבני כעבדך, כי מלך צדיק כזה רץ אני לכבדך ולהוקיר זכרך בקרב עם רב.

תזריע מצורע

שהרי לא מצאנו פסוק מפורש שבעוון לשון הרע יבוא הצרעת?!!?

ונראה לתרץ שהתורה באה ללמד אותנו לחיים, שנלמד מתוך העונש את החטא שבגללו אנחנו סובלים בחיים, כמו שמצאנו בצרעת שהוא ימצא בבדידות הקשה ביותר - מחוץ ל3 מחנות, וטמא טמא יקרא דרישה שלא מצאנו בשום טומאה – וכל זה כי חטא בפיו, ואחר כך לטהרתו חייב לקחת ציפורים על שם הפטופוט המיותר שדיבר, ואזוב שמבין שעליו להתנהג בענווה.

וככה עלינו להתעמק בכל מקרה בחיים, לא לחיות כעיוור, שכשיש חלילה עלינו עונש רח"ל, חובה עלינו להתבונן לעומק ולגלות את המידה כנגד מידה וכך נתקן בעזרת ה' את סיבת העונש. וזכרו אין מקרה בעולם כלל.

ממתי עם ישראל נהיו מצורעים

ופלא עצום שהרי הלשון הרע של מרים ואהרן היה בחצרות הרבה תחנות וזמן אחרי סידור המחנות בפרשת נשא שהיה עוד במדבר הר סיני (חורב), ורש"י במדבר ה' ב' כתב במפורש שפרשה זו של הוצאה מחוץ למחנה נאמרה ביום הקמת המשכן א' בניסן? וגם הסיבות הנוספות מובא שם שדברו לשון הרע על הארון שממית את נושאו גם היה לאחר זמן כי עדיין לא התחילו המסעות?!

ונראה לתרץ שהסיבת לצרעת מיד לאחר מתן תורה עוד לפני הקמת המשכן היה בגלל מה שכתוב "ויקנאו למשה במחנה לאהרן קדוש ה'" ומובא בגמ' מועד קטן יח' ובסנהדרין קי' רב שמואל בר יצחק אמר מלמד שכל אחד קינא לאשתו ממשה, שנאמר לאחר שחטאו ישראל בעגל "ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה", ובגמ' מו"ק כתוב שחשדו במשה לא בגלל שיש בו אבק מהעבירה חלילה אלא משום שנאה.

בקריאת התורה של פרשת תזריע מצורע התבוננתי שבעצם האיסור היחידי בתורה שהתורה השקיעה עליו כמעט 2 פרשיות שלמות הוא צרעת שמגיעה בעקבות איסור לשון הרע!!! (רק מוזר שאין ע"ז מסכת בגמרא)

וזה עצמו מלמד אותנו על חומרת איסור לשון הרע!!! שחמור מאוד מאוד מאוד!!! **ובעצם** יש להקשות קושיה עצומה, איך יתכן שעבירה חמורה כל כך, שהתורה משקיעה בה כל כך בכל זאת התורה לא פירטה את העוון והחטא במפורש,

במדרש רבה יח' ד' מובא: תני רשב"י בשעה שעמדו ישראל על הר סיני ואמרו (שמות כד) "כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע" באותה שעה לא היה בהן זב ומצורע ולא חיגרין ולא סומים ולא אילמים ולא חרשים ולא שוטים, על אותה שעה הוא אומר (שיר ד) "כולך יפה רעיתי ומום אין בך".

וכיון שחטאו לא עברו ימים קלים עד שנמצאו בהן זבין ומצורעים על אותה שעה הוא אומר (במדבר ה) "וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב".

ומדוע נתחייבו ישראל בזיבות וצרעת? רב הונא בשם ר' הושעיא אמר ע"י שהיו מלזים אחר גדוליהם ואומרים משפחה זו משפחה של מצורעים, ומפרשי המדרש מבארים שהכוונה למשפחת משה רבינו, שהרי משה נצטרע וכן מרים ואכן בזמן שמרים נצטרעה גם אהרן נצטרע רק שנרפא מיד ומפני כבודו לא פורסם הדבר.

וטהר לבנו – מצורע

ממילא בהמשך יגיע ביקורת רעה נגד גדולי ישראל ומשפחתם – משפחת מצורעים ונגד קדושי ישראל - ארון שממית, וגם היות ויש כלל שהחושד בכשרים לוקה בגופו, הכה בצרעת כל מפיצי השנאה והחשד על משה.

כי לפעמים יבוא אדם ויטען אי אפשר לסמוך על אף אחד שמתבודד, כי יצר הרע ידו בכל, ורבים וטובים הפיל חלל, כי אין אפוטרופוס לעריות, בכל זאת במקרה של משה לעולם לא היה יחוד כי יהושע היה עמו תמיד באוהל, וגם שנים מדברים לשון הרע זה שאמרה לתועלת לאחר שנתקיימו כל התנאים לא עבר עבירה, ואילו זה שמעורב בלשון הרע שנאה ולא רק לתועלת בוודאי עבר עבירה חמורה.

ואכן, אנשים מתוך הרגל לבקר את גדולי ישראל, באים לידי עין רעה והוצאת שם רע, ושנאת גדולי ישראל רח"ל, ואחריתה מי ישורנה.

ויהי רצון שיקויים בנו דברי **המדרש** יז' ה', ומה אליעזר יצא מכלל ארור לכלל ברוך על ידי ששימש אותו צדיק, "**אחינו ישראל שנוהגין כבוד עם גדוליהם**" על אחת כמה וכמה שיזכו לצאת מכל הקללות ויכנסו לברכה עצומה, לפיכך משה מזהיר את ישראל "**כי תבואו אל ארץ כנען**", שנלמד מכנען לכבד צדיקים שכך נזכה לברכה אמן, ואכן הדוגמא לקללה שנהפכת לברכה שבהריסת הבתים מתגלה האוצרות שהטמינו הכנענים בקירות ביתם.

ונזכה גם אנו לכבד את צדיקינו ואת גדולי ישראל ונזכה לנהפוך הוא, שכל הקשיים יתהפכו לטובה ולברכה עצומה אמן ואמן.

על תנוך און המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית

ומצאנו אצל אהרן ובניו כשחונכו להיות כהנים ולהיטהר גם הם עברו תהליך דומה, שמשה נתן מן הדם על תנוך אונם הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלם הימנית, ואילו שמן לא ניתן בהם (רק נמשכו בשמן המשחה שניצק על ראשם, ושמן המשחה על ראשם היה בלי קשר לעניין נתינת הדם), לעומת השמן שניתן על ראש המצורע שהשלים את נתינת השמן והדם באוזנו ידו ורגלו שקדם לנתינת השמן על ראשו, וכמשעות הפסוק "**והנותר בכף הכהן יתן על ראש המיטהר**".

והנה הרבנו בחיי כתב שנתנית הדם שימש לכפרה, וכן באבן עזרא, וזה לשון רבינו בחיי כלפי נתינת הדם על אהרן ובניו, שהיות והקרבות הם קיום העולם, הוצרך משה רבינו ע"ה לתת מן הדם שהוא כפרת הנפש בשלושה איברים הללו מן הגוף שהן שלושת חלקי הגוף של הכהן המכפר, תנוך און אהרן הימנית זהו **עולם הדיבור**, כי אבר האוזן **בראש**, ועל בהן ידו הימנית, זהו **אמצע** הגוף, הוא **עולם החיות**, ועל בהן רגלו הימנית, זהו **עולם הטבע**:

ובספר תולדות יצחק נראה שחידד הדברים שכתב שעל בוחן רגלו כי זה סוף הגוף:

ולרש"י כשפרש מחוץ למחנה שקט הקולות נגד משה, ואילו לר"י **בעין יעקב** כתב להיפך, שבגלל שמשה רבינו התבודד מחוץ למחנה לכן חשדוהו רח"ל, וכמובן זה היה מתוך שנאה שהרי לא היה יחוד כלל ככתוב "**יהושע נערו לא ימיש מתוך האוהל**".

ולא מצאנו שעם ישראל נענש על חשד זה שחשדו במשה רבינו, הרי החושד בכשרים לוקה בגופו? ואולי יש כאלו שהוציאו שם רע על משה מתוך שנאה, וזה גרם לכלל עם ישראל גם הם לקנא לאשתו שלא תיסתר עם משה, ואכן כל מי שהוציא שם רע על משה מתוך השנאה, זרע ניצני שם רע שיראו בעין רעה את משה ומשפחתו כך שבעתיד אמרו שהם משפחת מצורעים, וכן במקום להתפעל מקדושת הארון, יגידו רע על הארון שהורג נושאים.

ויתכן שהקב"ה בכדי לחנך את עם ישראל להוציא את זרעי השנאה כי מתוך הקינוי למשה

ויהי רצון שיקויים בנו דברי **המדרש** יז' ה', ומה אליעזר יצא מכלל ארור לכלל ברוך על ידי ששימש אותו צדיק, "**אחינו ישראל שנוהגין כבוד עם גדוליהם**" על אחת כמה וכמה שיזכו לצאת מכל הקללות ויכנסו לברכה עצומה, לפיכך משה מזהיר את ישראל "**כי תבואו אל ארץ כנען**", שנלמד מכנען לכבד צדיקים שכך נזכה לברכה אמן, ואכן הדוגמא לקללה שנהפכת לברכה שבהריסת הבתים מתגלה האוצרות שהטמינו הכנענים בקירות ביתם.

ונזכה גם אנו לכבד את צדיקינו ואת גדולי ישראל ונזכה לנהפוך הוא, שכל הקשיים יתהפכו לטובה ולברכה עצומה אמן ואמן.

על תנוך און המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית

הכהן מצווה לתת מדם האשם על תנוך (סחוס) און המצורע שנטהר מהצרעת, ועל בוחן ידו הימנית ועל בוחן רגלו הימנית, ולאחר מכן הכהן יוצק על כפו השמאלית של הכהן "**שמן**" (מלוג השמן שהביא המצורע בנוסף לשמן המנחה), והכהן מזה 7 פעמים לכיוון קודש הקודשים, ולאחר מכן הכהן נותן מן השמן שבכפו על האוזן ועל בוחן ידו ורגלו של המצורע המיטהר במקום שנתן קודם את דם האשם, ואת השמן הנותר בכפו של הכהן נותן על ראש המיטהר.

ובעצם מצאנו כמה מקומות שהזו "דם" לכיוון קודש הקדשים (בפר כהן המשיח, פר הקהל, בעבודת יום כיפור בדם הפר והשעיר, ובפרה אדומה), אבל רק פעם אחת ויחידה מצאנו שהזו "**שמן**" לכיוון קודש הקודשים, וזה דווקא אצל המצורע המיטהר, (ואת שמן המשחה שהזו 7 פעמים בחנוכת המשכן היה זה על המזבח ולא לפני ה').

ונשאלת השאלה במה זכה המצורע שרק אצלו יהיה חידוש שהזו שמן לכיוון קודש הקודשים?? ולמה רק מהשמן ולא מהדם כמו שמצאנו בתורה מספר פעמים? או משניהם כדרך שנתנו גם מהדם וגם מהשמן על האוזן ועל היד ועל הרגל?

וטהר לבנו – מצורע

במקום שנתנו את הדם, כי השמן בא לעשות להיפך ממה שניקה הדם, שלא רק שהמום תוקן והבריא אלא אדרבא הוא השתפר והתעלה לאיברי מצווה שימשכו לתורה ולמצווה, וכאמור.

ולכן דווקא אצל מצורע יש מעלה מיוחדת בשמן שמזים מהשמן כנגד קודש הקדשים, כי השמן אצל המצורע נותן כוח קדושה ומשיכה לקדושה באיברים שהתקלקלו שיהיה משופרים ומוכנים ביתר שאת וביתר עוז לדברים שבקדושה.

ומה שכתוב שהנותר מהשמן שבכף הכהן יתן על ראש המיטה, יתכן שזה מרמז שיהיה למצורע גם מחשבות טהורות ושכל טוב לעבודת ה', מתוך אהבת ה', כי השמן היה בפי הכהן שבהם מברך באהבה את עם ישראל כשנושא כפיו.

וכמו כן טוב שם טוב משמן טוב, שהוא יתעלה בקדושה ויהיה לו שם טוב, ולא יזכרו לו את מה שהיה מצורע ומנודה מחוץ למחנות, אלא ימצא חן ושכל טוב בעיני אלוקים ואדם, ויהיו דבריו נשמעים בעבודת ה'.

ובדרך אגב נראה להעיר על מה שראיתי בספר **משאת המלך** – שכתב תנן בנגעים (פי"ד מ"ט) הכניס ראשו ונתן על תנוך אזנו, ידו ונתן על בהן ידו, רגלו ונתן על בהן רגלו. והעירני חכם אחד מפני מה צריך להכניס ראשו ידו ורגלו, ולא מספיק בהכנסת תנוך אזנו ובהן ידו ורגלו בלבד, הרי אדרבה עלינו למעט בביאת טומאה של מחוסר כפורים למקדש?

והתשובה לכאורה פשוטה היא, שהרי יש מצווה שהנותר מהשמן יתן הכהן על ראש המיטה, ולכן המצורע מכניס את כל ראשו, מה שאין כן בידו ורגלו בפשטות הוא רק מכניס את הבהן ולא את כל היד והרגל, וכל ראשו היה פנימה בכדי לרמז למצורע שמעתה כל מחשבותיו יהיו שלמים וטובים וקדושים מעתה ועד עולם.

וייתכן עוד, שאם אדם יתקן וישפר את איברי גופו לעבודת ה', ממילא יגלה שיש לו זמן נותר ללימוד התורה ולעמול בתורה הקדושה, למרות שהוא עסוק בפרנסת ביתו, כי כל מעייניו ותשוקתו ומחשבותיו יהיו לעבודת ה' וללימוד התורה הקדושה.

צרעת מקום הסתרים

ואולי היה כאן רמז למשה רבינו שבדרך כלל עם ישראל כן יקשיבו לו, ורק פעמים בודדות ולפעמים רק חלק קטן מעם ישראל לא יקשיבו למשה.

ולכן משה נצטרע מבית השחי/בית הסתרים, כי משה דן את עם ישראל שלא יקשיבו לו, למרות שבעיקרון אינו מטמא, וגם החלק שמטמא זה החלק שבקושי נראה בפרסייה כשמוסק זיתים, ועדיין לא עיינתי בדבר היטב.

ולכאורה מדוע האוזן באה לסמל את הדיבור, וכי בגלל שהיא אבר הנמצא בראש, הרי העיניים גם הם בראש, ולכאורה עדיף לתת דם על השפתיים כי הדיבור יוצא מהפה?!

ואולי האוזן נבחרה בדווקא, כי בעל לשון הרע שהוא רגיל לספר לשון הרע, יתכן שתחילת נפילתו הייתה ששמע לשון הרע מאחרים, ולכן גם נותנים דם על בוהן ידו כי היה עליו לחסום אוזנו מלשמוע לשון הרע, ועל בהונות רגלו כי הלך למקום שיש מדברי לשון הרע, ולא ברח מיד משיחה של לשון הרע.

והמצורע הזה כבר נענש על דיבורי לשון הרע בכך שהיה מחוץ למחנה, רק כשנטהר מצרעתו הוא מכונה **"המיטהר"**, כי אדם זה בא לתקן איבריו שלא יחטאו בעתיד, ומה שכתוב שבא לכפר על העוון, לא הכוונה שלא כיפר על חטאו כי כבר נענש, אלא בא לכפר הכוונה לנקות את מה שהאברים נפגמו ונהרסו בגלל החטא.

וזה אינו עניין לעונש, אלא לניקוי ותיקון, שלא יהיה בעל מום באיברי הדיבור כפי שכתב החפץ חיים, וזה על ידי שבא שמתקן מה שנכשל בתחילת חטאו וישתמר לעתיד לא להיכשל בתחילת חטאו.

ולכן חייב נתינת דם על 3 אברים הנזכרים, והנה את תיקון פיו שהתקלקל בדיבורי לשון הרע, זה כבר תוקן כשהעטה שפם על פיו וקרא טמא טמא על עצמו כשהיה בודד מחוץ למחנה.

ואילו נתינת השמן דווקא על מקום הדם, יתכן וזה בא לרמז למצורע שאם יצליח לשמר איבריו אלו שהביאו אותו להיות בעל לשון הרע, אזי לא רק שאיבריו מתרפאים, אלא אדרבא הם משתבחים וכלשון **העמק דבר** שמות **כט ב'** שכתב שאצל מצורע באה הזאה על ג' איברים הללו כדי **להשביחם ולתקנם** לפי ערך:

וכמו שמי שחוזר בתשובה באהבה הזדוונות לא רק שהחטא נמחק אלא אדרבא הם אפילו נהפכים לזכויות, כך גם האיברים המנוקים והמתוקנים נהפכים לאיברים משובחים שיהיה בהם כוח ללמוד תורה ולעשות מצוות בקלות כמו שמן המחליק, ולכן התורה מדגישה שיתן את השמן

כאשר משה רבינו הענישו ה' בצרעת היה זה על ידי שה' ציווה את משה להכניס את ידו לחיקו – בית השחי?

ואולי כי הנה בית השחי כתוב שהוא בכלל בית הסתרים שאינו מטמא בצרעת – **משנה נגעים ו'** ה' רק אבל חלק ממנו שלפעמים נראה בפרסייה כן מטמא בנגעים – מה שנראה כשמוסק זיתים, **משנה שם ב' ד'**, אבל מקום שאין נראה לפעמים בפרסייה אין הכהן רואה.

וטהר לבנו – תזריע

מה עניין תזריע לשמיני??

והתשובה היא שהיולדת צריכה להביא קרבנות כי בשעת הלידה כשכואב לה מאוד מאוד היא נשבעת אפילו רק בהרהור הלב בלי דיבור שלא תוליד יותר ילדים, ועל זה היא צריכה וחייבת כפרה, **ממילא** גם מיולדת נלמד כמה עלינו לשמור על מה שיוצא מהפה בכל מצב, ואפילו משבועה שלרוב הפוסקים אין לה תוקף.

שהרי האישה שנשבעה משועבדת היא לבעלה, ולכן בפשטות אין שום תוקף לשבועתה, ואין היא צריכה התרה או הפרת הנדר, ובכל זאת היא צריכה קרבן וכפרה, ולכן כאמור גם מיולדת נלמד בכל שכן שאסור לדבר לשון הרע חלילה מתוך ידיעה וצלילות הדעת, ובפרט שהמדבר לשון הרע יודע הוא שאין ממש בהנאה מלשון הרע, כמו אכילתו של הנחש שאין לו הנאה של אכילה של ממש, כי הנחש טועם טעם עפר בכל מאכל.

ומלבד מה שלימדנו רבי ישראל סלנטר על טבע האדם שמסוגל להיות נדיב ונחמד מאוד לדברי קדושה, ומצד שני להיות עז פנים ורע לב ורשע ממש בוויכוח על פרוטה בינו לחברו, ובעל לשון רעה הגרועה מחיית השדה, ויש כאן נקודה נוספת ודומה, שאדם זהיר מאוד בכל שמץ של "טומאה ואיסור לא להכניס לפה", אבל ידו קלה על ההדק "ליצור כביכול בריאה חדשה יש מאין" דהיינו להוציא מגופו דרך פיו ולשונו החוצה בריאה חדשה של טריפות וטומאות על ידי דיבור של לשון הרע ודיבור רע שמייצר בעולם מזיקים ומלאכי חבלה כפי שמביא בעל החפץ חיים בשמירת הלשון, ולכן ומוטל עלינו החובה להשוות את היראת שמים ופחד מעבירה של בין אדם למקום לעבירה של בין אדם לחברו, ונזכה להיות נחמד למעלה ונעים למטה.

אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים

שמחים גם הורי התינוק ולכך הברית מילה נערכת ביום השמיני."

ולכאורה קשה קצת, שאם הכל תלוי בשמחה ובשמחת הברית, מדוע קבעה תורה ברית בשמיני, שיקבע הברית לדוגמא ביום השני מהלידה וכך כולם ישמחו כבר ביום השני, וממילא בגלל השמחה היולדת תתחרט כבר ביום השני משבועתה??

ולא מובן מדוע משמע כביכול שמטבעה היא טמאה 7 ימים, הרי הקב"ה יכול לקצר את טומאתה לפחות מ7 ימים וכך הברית תהיה בפחות מ8 ימים?? הרי זריזים מקדימים למצווה, ולכאורה כדאי הדבר שתוקדם כניסת הרך הנולד בבריתו של אברהם.

ונראה לחדש יסוד עצום, שהרי העובר הזה בבטן אמו למד מהקב"ה את כל התורה כולה, ולמרות שבהר סיני קיבל את כל התורה כולה יחד עם כל נשמות ישראל, בכל זאת במעי אמו למד מריבונו של עולם את כל התורה כולה לא בצורה אחת אלא לפי כל הסגנונות שילמד מרבותיו וכן על פי החידושים שהוא יחדש בתורה שזה חלקו בתורה.

והנה ממשמעות הגמרא שם משמע שבורא עולם בעצמו הוא זה שמלמד את העובר, כפי הפסוק שהביאה הגמרא בעניין "ויורני ויאמר לי יתמוך דברי לבך, שמור מצוותי וחיה" וכן הפסוק הנרוץ "בסוד אלוך עלי אהלי", ואם כן קשה מה זה הלשון "מלמדים אותי" – לשון רבים?? הרי הקב"ה אחד יחיד ומיוחד, הוא מלמד את העובר והיה צריך להיכתב "מלמד" בלשון יחיד??

אבל על פי הדברים הקודמים זה מתורץ, שלמרות שבורא עולם מלמד את העובר תורה, בכל זאת כתוב "מלמדים אותי" לשון רבים, כי העובר לומד בכל סגנונות הלימוד שילמד מכל רבותיו ומכל חידושי עצמו במשך כל ימי חייו, ולכן כתוב לשון רבים, שכאילו לא למד מיחיד אלא כביכול למד מרבים.

למה נסמכה פרשת תזריע שרוב ענייניה נגעים ומצורעים, לפרשת שמיני שמסתיימת בענייני מאכלות אסורות???

ומכאן רבי ישראל סלנטר, שידוע שהנגעים באים על עוון לשון הרע, וצא וראה בעוד שרוב בני אדם נזהרים באכילת מאכלות אסורות, ובדקים בעין בוחנת שלא יבלעו חלילה תולעת קטנה, בכל זאת אינם נזהרים כלל בכבוד הזולת, שלועסים אותו בפיהם ובלשונם ובולעים אותו חי, לפיכך סמכה התורה שתי פרשיות אלו, לומר: **כשם שאתם נזהרים במאכלות אסורות, כך תזהרו בלשון אסורה.**

ולמרות שאין שואלים על הדרוש בכל זאת כשיש תשובה טובה בוודאי יש מקום לשאול, ואכן יש להקשות, שאם כן מדוע נכנס באמצע המסר של עניין הלידות של בן ובת??

לכאורה יש מקום לשאול, איך יתכן שמלידה של נשמה יהודית יגרם טומאה ליולדת, למה?? **אדרבה**, שתהיה תוספת קדושה לאמא על שהביאה עוד קדושה ונשמה יהודית לעולם!!!

וראיתי שמפרשים שכל פרישה מקדושה יוצרת טומאה, וכמו המשל שהביא האור החיים הקדוש בתחילת פרשת חוקת שממחיש רעיון זה עם שני כלים של דבש וכו', שחלל שנוצר אחרי שקודם היה מלא בקדושה זה מזמין טומאה.

ולכן יולדת זו שכל ימי הריונה גדל אצלה כחלק מגופה עובר קדוש וטהור שלומד תורה קדושה מהקב"ה, ואוכל כמו אוכלי המן בלי הפרשות של צואה וכדומה נדה ל' ע"ב, לכן כאשר אותו עובר קדוש פורש מהאם, נוצר חלל של קדושה באמא, וזה מזמין טומאה לאם, ולכן היא טמאה על זכר 7 ימים ועל נקבה 14 יום.

והנה כתוב בגמרא נדה ל"א שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחי, מפני מה אמרה תורה: יולדת מביאה קרבן?? אמר להם בשעה שכורעת לילד בגלל כאבי הצירים קופצת ונשבעת שלא תזקק לבעלה, לפיכך אמרה תורה תביא קרבן.

ועוד שאלו אותו מפני מה אמרה תורה שבלידת זכר היא טמאה שבעה ובלידת נקבה טמאה ארבעה עשר?? **ענה** להם רשב"י, בזכר שהכל שמחים בו לכן מתחרטת כבר לאחר שבעה ימים ממה שנשבעה שלא תזקק לבעלה שלא תלד עוד ילדים, אבל בנקבה שאין שמחה כל כך על כן היא מתחרטת משבועתה רק אחרי 14, **ומשמע** שגם בזכר היה ראוי שתהיה טמאה שבועיים, אלא שהשמחה בלידת הזכר ושמחת הברית קיצרה את ימי הטומאה.

והנה בגמרא שם שאלה, למה אמרה תורה מילה לשמונה?? **ועונה** הגמרא שלא יהיו כולם שמחים ואביו ואמו עצובים, כי היולדת טמאה לבעלה בשבוע הראשון, אבל ביום השמיני היא טהורה לבעלה, ולכן אז כולם

וטהר לבנו – תזריע

התורה ששכח, וזכיתי וכיוונתי ממש לדברי הדרישה (יור"ד סי' רס"ד ס"ק ב') בשם הר"ר מנחם.

וביום השמיני אכן הרך כביכול סיים את השבעה, והאימא כבר טהורה לבעלה, אז כולם שמחים, ואז אפשר לקיים את מצוות הברית ולחזק את התינוק, שהרך הנוול בכוח מצוות וקדושת ברית המילה יהיה מסוגל להתקדש ולהגיע חזרה לתורה ששכח.

ואכן כך מברכים אותו, כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טוב.

וממשיכה הגמרא: וכשיצא מבטן אמו "בפתח חטאת רובץ" בא מלאך שהוא היצר הרע וסוטר לו על פיו ומשכיח לו את כל התורה שלמד.

וכמובן כפי שכתב הגאון, שהמטרה שמשכיחים לו את התורה היא לטובה, כי כך אדם יוכל בעבודה עצמית לשחזר בקלות את מה שנשכח ממנו.

אבל עדיין הילד שנולד הפסיד במכה אחת את כל התורה כולה – את כל תורת חייו ממש!!! **ועל זה ששכח את התורה התינוק צריך להתאבל ולשבת שבעה**, ולכן גם האימא טמאה 7 ימים, כי ממילא העובר יושב שבעה על

המשך

ועניתי לו, שבעצם הנס העיקרי בקריעת ים סוף הוא כפי שכתב **הרמב"ן**: שבורא עולם השתלט על השכל של פרעה ושל כל הבכירים שלו **שכולם השתגעו**, ולכן הם קיבלו החלטה לא הגיונית ונכנסו לים, שהרי לא הייתה להם סיבה הגיונית שיסכנו את עצמם להיכנס לים שנקרע, הרי נס קריעת ים היה רק בכדי להציל את עם ישראל!!! **ודבר** זה היה ברור למצרים, שהרי בכל ה 10 מכות ראו במפורש שבורא עולם מציל את היהודים ומפלה בין היהודים למצרים!!! **ואכן** הנס היה שהם היו באותו רגע "משוגעים".

ואכן בתפילת ערבית הבנתי מה שאנחנו אומרים כל לילה בערבית, שהתוצאה של קריעת ים וראו בניו גבורותיו הייתה "ומלכותו ברצון קיבלו עליהם" יחד כולם הודו והמליכו ואמרו "ה' ימלוך לעולם ועד", שהבינו שבורא עולם שולט על השכל ועל הדעת ועל הבחירה של בן האדם לעולם ועד הן בפרנסה והן בשידוכים, וכפי שהרחבתי בהגדה בעניין.

אבל ההמשך יותר מפתיע, שאומרים "כי פדה ה' את יעקב, וגאלו מיד חזק ממנו" ולא הבנתי, מי חזק מאתנו, האם המצרים!!! מי החליט שהם חזקים מאתנו!!! אולי אנחנו חזקים יותר מהמצרים, רק שנגזרה גזירה והיינו בגלות לכן הם הצליחו לשעבד אותנו!!! אז מי זה החזק ממנו!!! **וקפצתי** בשמחה בתשובה שקיבלתי תוך כדי תפילה מבורא עולם, "חזק ממנו" זה "היצר הרע", כי על היצר הרע הגמרא אומרת יצרו של אדם כל יום מתגבר עליו ואם אין הקדוש ברוך עוזרו "אין יכול לו" – זה החזק ממנו.

ולפי זה היות ובקריעת ים סוף ראה עם ישראל שבורא עולם משתלט על השכל, לכן בשמחה רבה קבלו את מלכותו יתברך, כי אמרו: בורא עולם, אנחנו נשתדל להיות יראי שמים, נברח מניסיונות!! ונסגור פתחים ליצר הרע!!! **ואם** בכל זאת היצר הרע בכל אופן ירצה להשתלט עלינו, אנחנו נבקש מבורא עולם, **אבא תשתלט לי על השכל** - "ה' ימלוך לעולם ועד". אמנם גם במצב כזה חייבים לזכור "עזוב תעזוב עמו" שגם עליך החובה לעבוד יחד ולא להפיל הכל על הבא לעוזרך, ובמקרה שלנו זה בורא עולם.

ולכן בכל לילה ובכל שחרית מזכירים את "ה' ימלוך לעולם ועד", זה לא רק הזכרת יציאת מצרים בלילה וביום, אלא זה דלק ואנרגיה עצומים לחיזוק, כן, כפי שגאל ה' את יעקב כך יגאלנו מהיצר הרע החזק ממנו לעולם.

ולאור יסוד הדברים שחלל הנוצר מעזיבת הקדושה מיד מתמלא בטומאה השם ירחם, אם כן האם בכה נבכה על שעזבו אותנו ימי הפורים הקדושים שאפילו יום כיפור הוא רק כמו פורים??? האם החלל שנוצר עד חג הפסח חלילה יתמלא בטומאה חיווי???

וגם לאחר מכן כאשר יעברו ימי חג הפסח הקדושים והטהורים, שבהם אכלנו קודש - "מצות", וחיינו באמונה ובקדושה עילאית, ואת "יעלה ויבוא" אמרנו ברגש, **ובהלל** התלהבנו ורקדנו מתוך שמחה וקדושה, ובהללו "עבדי ה'" נדלקנו באש יוקדת, ובמוסף התעלינו טפח מעל הארץ באומרנו "וטהר ליבנו" לעבדך באמת, והנה כאשר יחלוף הפסח האם זה תם ונשלם??? ומה יהיה??? האם עלינו לחשוש ולפחד מהחלל הגדול שנוצר??? מה, האם יהיה בנו את המושג "וטמאה"???

אומנם בפסח יש המשך של ספירת העומר שמחבר אותנו לחג השבועות ואין כאן הפסקה, ואין כאן "חסל סידור פסח" במובן השלילי, כי העבודה של פסח ממשיכה, ביתר שאת בספירת העומר, אז אין חלל כי זה כמו חול המועד ארוך, ובפרט שבדיוק במוצאי שביעי של פסח מתעלים עוד יותר בספירת העומר כי רק מאז סופרים גם שבוע, שאז מתקיים בזה ספירה של ימים ושבועות, שלדעת כמה ראשונים זה מצוות ספירת העומר המושלמת.

אבל זה עידוד קצת רק לאחר פסח עד חג השבועות, אבל אחרי שבועות וכן אחרי רצף הימים הנוראים וימי חגי תשרי המסתיימים במוצאי שמחת תורה, אז מה אומר ומה אדבר???

וגם איך אפשר להסתפק בספירת העומר כשחסר לנו את המצות וההלל והמוסף וה"יעלה ויבוא"??? וזה כלפינו בתחושתנו כמו טיפה מהים!!! נכון שחוזרים אלינו התפילין שהתגעגענו אליהם בימי החג, נכון זה מעודד!!! אבל בכל זאת צריך חיזוק נוסף שימלא את החלל שלא תכנס חלילה טומאה!!!!

וברוך השם בליל יום טוב של שביעי של פסח, בורא עולם האיר את עיני וממש בפעם הראשונה בחיי הבנתי מה אני אומר ומתפלל בתפילת ערבית, זה התחיל מכך שיהודי כהן ת"ח המתפלל איתי בבית הכנסת שאל אותי לפני ערבית איך יתכן שאת שירת אז ישיר משה - משה ישיר גם בעת הגאולה השלימה בביאת המשיח וכמבואר ברש"י, וכי מה עניין מרכבות פרעה וחילו ירה בים לזמן הגאולה???

וטהר לבנו – תזריע

להגיע לגאולה השלימה – שבורא עולם השתלט על שכלנו לגמרי ובאופן מוחלט "שכם אחד לעבדך".

ולכן מוסיפים בהשכיבנו "ותקננו בעצה טובה מלפניך, והסר שטן וכו'" כי זה הכוח שעלינו להשתמש יום יום גם אחרי שעברו אלפי שנים מקריעת ים סוף, ולכן זה בתפילת ערבית שבכל יום ויום, שזה חיזוק אמיתי לחיי היום יום לנצח את היצר הרע הבורע בקרבנו.

וזו התשובה לשאלה הקודמת, שמשו רבינו כמו ששר שירת הים בים סוף, כך "אז" ישיר את השירה הזאת - **לעתיד לבוא**, שאז גם יהיה "מלאה הארץ דעה את ה' ויטו שכם אחד לעבדך", שה' ישחוט את היצר הרע, ותהיה שליטה מלאה של בורא עולם בשכל שלנו, **ולכן** אז נזכיר שראינו והכרנו כוח מדהים זה של בורא עולם עוד בקריעת ים סוף, שמשם למדנו איך לנצח את היצר הרע, על ידי שהשלטנו את בורא עולם על שכלנו, וכך ובזכות זה זכינו

על כן, גם כשהסתיים חג הפורים וגם כשיסתיים חג הפסח ושאר החגים הקדושים, לא נרגיש חלל!!! כי עוצמת "שירת הים" תלווה אותנו משך כל השנה, וכאשר "ה' לי - לא אירא", ואין בי חלל וריקנות, כי הקדושה נשארת ביתר שאת וביתר עוז, וה"וטהר ליבנו" של פסח יבער בנו עד שבועות, וממנו עד חגי תשרי, ובכל שבת נתרענן שוב בתפילת מוסף "וטהר ליבנו" אמן ואמן.

ואם נקבה תלד וטמאה שבעים כנדתה וששים יום וששת ימים

אבל הלכה למעשה האם טמאה 80 יום, ובכלל 80 יום יש גם את ה-40 יום של הזכר.

וייתכן שטעם הדבר הוא כפי שביארנו קודם, שקדושת הברית עיקרו תלוי בהמשך החיים, שהבן כשיגדל ישמור כל חייו על הקדושה, ואילו הברית מילה שעושים ביום השמיני זה רק הכניסה למסלול של הקדושה, ולכן אין בכוח קדושת הברית בתחילתה ובכניסתה לצמצם את טומאת האם גם מטומאת לידת הנקבה, כי לפי צערא אגרא, שהשכר זה לפי הצער והעמל, ונכון שעכשיו הבן נכנס לעולם שמירת הברית ועצם זה שנכנס והתחיל זה כבר תוספת קדושה ככל קבלה טובה שאדם מקבל על עצמו, וכל שכן מה שנחרט ונחתם בבשרו, אבל מכל מקום העמל העיקרי הוא לא עכשיו בתחילת חייו אלא בבגרותו.

כפי שמפורש בתורה בלידת זכר האמא טמאה כלפי המקדש 40 יום, ואילו בלידת נקבה האמא טמאה 80 יום, ושואלים המפרשים מדוע אכן אצל הבן יש פחות ימי טומאה מאשר אצל הבת?!

וייתכן שהיות ולבן יש ברית ביום השמיני זה מוסיף קדושה לבן ולמשפחה שהכניסו אותו בברית בשמחה, ותוספת קדושה זו גורמת לזכות את האם בכך שהטומאה שלה תתקצר ל-40 יום, וכמאמר חז"ל "בן מזכה אב", כך גם כאן הבן מזכה ומטהר את האם, ואילו בבת שאין בה קדושה זו, לכן האם טמאה 80 יום.

ולפי זה יש לדון בלידת תאומים הבן עם הבת, כמה ימים תהיה האמא טמאה?? שהרי יש כאן קדושת הברית אצל הבן הזכר, ואם כן ראוי להיות רק 40 יום,

לכן נקבל על עצמנו לזכות את כל המשפחה בקדושה, אותה קדושה שנכנסנו עמה בעוד שאנחנו פעוטות, ולמרות שהיצר נלחם להפילנו ולמרות שהמלחמה הזו נמשכת לאורך ימים עד יום המיתה, בכל זאת נילחם בכל הכוח לשמור על קדושתנו, ולפי הצער והקושי כך השכר והשפעת הקדושה לכל המשפחה כולה, חזקו ואמצו!! לא בשמים היא, ה' עמכם גיבורי חיל!!! עושי דברו קדושים וטהורים למען שמו באהבה.

וילדה זכר

ויש לתמוה במעשה זה קודם כל, וכי ממעשה כזה בלבד יוצא בן צדיק מבטן ומלידה?? האם רק מסיפור כזה בלבד יצא רבי יוחנן הגדול?? וגם הבן השני האם יצא רשע גדול, סך הכל יצא מפקיע שערים על ידי ששמר סחורות, נכון שיש בזה רדיפת בצע ורוע לב, אבל רשע רגיל זה בדרך כלל הרבה יותר גרוע??!

ונראה לתרץ, שמדובר בשתי נשים שהיו ברמה רוחנית גבוהה – צדיקות, ולכן יש השוואה הוגנת ביניהן על תוצאת התנהגותם זו והשלכותיה, ואכן מאשה צדיקה כשיוצא צדיק ועוד נוספה בו קדושה מבטן ומלידה, אכן יוצא צדיק גדול – רבי יוחנן הגדול!!

אבל מהאם השנייה הצדיקה שאכלה לאונסה יצא בן שלעומת צדקות האם ותפילותיה יצא רשע שמפקיע שערים ברוע לב למען בצע ממון, ועדיין גם מאשה צדקנית זו למרות אכילתה ביום כיפור לאונסה לא אמור לצאת רשע מרושע רע לשמים ורע לבריות, ואכן לא יצא בן רשע עד כדי כך אלא רק מפקיע שערים.

כתב הרמב"ן, שלכך נסמכה פרשת לידת הבן והבת לאיסור אכילת מאכלות אסורות שבהם הסתיימה פרשה שמיני, ללמדנו שאכילת מאכלות אסורות על ידי ההורים מעבירה טמטום הלב לילדים הנולדים מהם.

והנה הגמרא יומא פ"ב מביאה משנה שאשה מעוברת שהריחה אוכל ביום כיפור מאכילים אותה עד שתשיב נפשה, כי אין לך דבר שעומד בפני פקוח נפש חוץ מעבודה זרה וגילוי עריות ושפיכות דמים, **ובהמשך** מספרת הגמרא שמעוברת אחת הריחה אוכל ביום כיפור והסתכנה כי התגרתה מאוד, ולחשו לה יום כיפור היום והיא התגברה והתאפקה, לכן אמרו על עוברת את הפסוק "בטרם אצרך בבטן ידעתיך" ואכן יצא ממנה רבי יוחנן.

מצד שני הייתה מעוברת אחרת שגם היא הריחה אוכל ולחשו לה ולא התאפקה והיא כן אכלה, לכן אמרו על עוברת את הפסוק "זרו רשעים מרחם" ואכן יצא ממנה שבתאי אוגר פירות ומפקיע שערים.

על כל פנים נלמד מכל זה עד כמה מעשה ההורים מזיק לילדים הנולדים להם, שאפילו דבר היתר דחוק כאכילת מעוברת לאונסה ביום כיפור - שהמשנה התירה זאת, בכל זאת זה מזיק מאוד לבן, והימנעות ממנו תורמת מאוד להצלחה הרוחנית של הבן.

וזהר לבנו – תזריע

סיפור להמחשת העניין - המשך

בסדר. לא האמנתי למה שאני רואה!!! מקריב אותה אלי לשמוע האם יש נשימות??? כן!!! היא נושמת רגיל, ועיניה פתוחות והיא רגועה כאילו לא קרה לה כלום, חזרתי מהר חזרה לבית ואמרתי לאשתי, הכל בסדר היא התעוררה!! ואשתי ברגע הראשון חשבה שאני מדמיון או נטרפה עלי דעתי ח"ו, הייתכן שכמה דקות לא היה שום התקדמות אלא להיפך, ופתאום הכל טוב וכרגיל??

לקחתי את הטלפון מאשתי שעוד הייתה באמצע השיחה עם אנשי הצלה, אמרתי להם שלום, הכל בסדר והכל נרגע, הם נדהמו ולא האמינו, והתחילו לשאול ולחקור מה היה, וסיפרתי להם הכל, והם שאלו אולי בכל זאת יש צורך בכונן שיבוא לבדוק??? טענתי שוב, התינוקת בריאה ושלמה, אחרי כמה בדיקות קצרות שביצעתי בעצמי על פי ההוראות שלהם, סוכס שאכן הכל בסדר, "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו"!!

עד לרגע זה הייתי בטוח שבחיים לא יהיה לי סיפור כזה אישי ומשלי, אבל רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום, ראיתי בחוש שבזכות ההקרבה הקשה והמרה שאני בתור אבא עשיתי למען חיזוק רוחני, קיבלתי חזרה את חיי ביתי.

נחשב לי להוסיף, שידדי היקר, השתמש במכשיר שיש בו הגנה ומפוקח מפני מרעין בישין, וידוע לי שהשתמש בזה גם לקרב רחוקים, אבל בכל זאת היות וזה רחוק מהיתר לכתחילה אלא זה כמו המעוברת שהריחה אוכל ביום כיפור שמותר לה לאכול כשיש לה סכנה, אבל בכל זאת אם היא מתגברת על זה יוצא לה ילדים צדיקים, אם כן ממש מושלם מה שעשה ידידי הגדול שפרש גם ממה שמותר בדיעבד ממש ולא לכתחילה בוודאות.

ללמדנו, שאם פורשים מהיתר דחוק - בדיעבד זה מציל חיים ומגן על בנינו ויוצ"ח, ומי שלא פורש מהיתר דחוק "בפרט כשרבנים לוחשים לו להפסיק" הוא מזיק לילדיו אפי' שלא ראו כל התנהגות רעה בחייהם מהוריהם, וק"ו מי שלא פורש ממכשיר טרף הוא מזיק לילדיו, אפילו שהוא לא משתמש לחטאים במכשיר - מלבד האיסור החמור של החזקה מכשיר טרף, וכל שכן אם מוסיף וחוטא רח"ל אפילו שילדיו לא יודעים הם "ניזוקים מאוד" גם ברוחניות וגם בגשמיות. **לכן** עלינו להתחזק מאוד מאוד, והלוואי ונהיה נקיים מעבירות וגם מהיתרים דחוקים, אלא נחיה בלכתחילה ובהיתר גמור, או לכל הפחות נפעל בפיקוח רב מוסמך ומבין שגם ילווה אותנו בהמשך הפיקוח על הבדיעבד באופן קבוע ותדיר.

וביום השמיני ימול בשר ערלתו

בלי שבת, כי קדושת השבת והנשמה היתירה תחזק ותשלים את התינוק ותכין אותו לברית.

ונשאלת השאלה, אם אכן כל עיקר חיזוקו של התינוק זה על ידי שעברה עליו שבת, אם כן למה תינוק שנולד דקה לפני שקיעה של סוף שבת, יכולים לעשות לו ברית בשבת הבאה עם תחילת שחרית של שבת?? הרי לא עברה עליו שבת שלימה???

ונראה לחדש, שנגיעה של יהודי 21 שבתות אפילו לא שבתות שלימות יש בהם עוצמה כמו שבת אחת שלימה, וייתכן שגם עדיפה ממנה, וקצת ראייה לדבר, שהרי לא מצאנו בספרים שום עניין לאחר את הברית בשבת ולכוון שיחד עם השבת שעברה יעברו עליו 24 שעות שלימות של שבת!!!

וכאן המקום לספר סיפור אמתי שקרה בליל שני השבוע לידידי הירושלמי רב שלמה גפנר שליט"א, וכך כתב לי: השעה 11:30 בלילה אני יושב לי בביתי רגוע, והכל כרגיל כמו כל יום.. עד שלפתע קרה מקרה הגרוע מכל, כשביתי הטריה בת פחות משבועיים מקיאה ונחנקת!!!!

הפאניקה מתחילה, אני ישר קופץ ממקומי תופס את התינוקת בידי, בניסיון לשחרר לה את הגודש שהצטבר לה בגרון, אך ללא הצלחה.. אשתי צועקת ובוכה "טאטע תעזור" אני לא מסוגלת!!! ואני עם התינוקת בידיים שמפרפרת ולא מראה שום סימן של נשימות, עברה מעל דקה והתינוקת עדיין לא נושמת והיא גם מתפתלת בניסיונה לחיות, אשתי שואלת בדמעות מה לעשות?? אני עונה לה תחייגי 1221 לארגון הצלה.

תוך כדי עבר בראשי מחשבה, אולי תשבור את הסמארטפון לזכותה??! רגע אחרי אני אומר לעצמי: "לא, אני לא יהיה מהתמימים שמאמינים בסגולות האלה"!!! התינוקת כבר כמעט ברגעיה האחרונים היא אפילו כבר לא מנסה לנשום, אני כבר על סף ייאוש, מתלבט האם לנסות לעשות לה החיאה, ואשתי עדיין על הקו עם אנשי הצלה צועקת להם בטלפון בשיא הלחץ.

ואז ברגע האחרון חזרתי לחדרי מעביר את התינוקת ליד אחת וביד השניה תופס את הסמארטפון, שרק לפני כמה דקות ישבתי אתו וכתבתי בו ובכל הכח העפתי אותו לרצפה, אני רואה שהפון עדיין חי, הרמתי אותו וזרקתי אותו שוב בכח על הרצפה, וממלמל לעצמי "רבש"ע שזה יהיה במקום התינוקת", ורצתי מהר למרפסת בכדי להזרים לה קצת חמצן מהאוויר הצח.

לא עברה חצי דקה, ופתאום התינוקת החמודה פותחת את עיניה, ומסתכלת עלי כאילו אומרת לי אבא הכל

האור החיים הקדוש מביא את המדרש דברים ו' א' ששואל מדוע ניתנו 8 ימים עד למילה, ועונה המדרש שהקב"ה ברחמיו רצה שגופו של התינוק יתחזק, כמו שבהמה עד 8 ימים אסור להקריבה על המזבח.

ומקשה האור החיים הקדוש שאם הסיבה היא בשביל שיתחזק גופו של תינוק, הרי פעמים שאין זה 8 ימים אלא קצת יותר 6 וחצי יום??! כי אם נולד דקה לפני השקיעה זה נחשב שכבר עבר עליו יום ראשון, ובדקה הראשונה של תחילת בוקר שמיני כבר אפשר למול אותו, ואם כן אין כאן אפילו 7 ימים מלאים??

לכן ביאר האור החיים הקדוש, שהכוח הוא כפי שכתב הזוהר ח"ג צ"א, שהעיקר הוא שיעבור על התינוק שבת קודש, וכמפורש במדרש רבה אמור פרשה כ"ז שאין מילה

וַיַּהֲרֵר לִבָּנוּ – תִּזְרִיעַ

וּכְמוֹ שתירצנו קודם שנגיעה של התינוק בחלק מ-2 שבתות היא כמו ואולי גם עדיפה משבת אחת שלימה, ולכן מעלתך עצומה היא, שהרי אפילו ספירת העומר שיש חובה שיהיו "תמימות" המספר הוא רק 49 ולא יותר, ואילו אתה הגעת 148 ימים רצופים ותמימים של קדושה.

וּכְמוֹ כן אם שכח בלילה לספור ספירת העומר יספור ביום בלי ברכה ובשאר הלילות יחזור לברך ככולם ובברכה, כי אנחנו בני אדם עשויים מחומר, ובמסלול ארוך ישנן מעידות, ואם בכל מעידה יחזור לאחור ולהתחלה או יפסיד לגמרי הרי שהאדם יתייאש ויאבד את הקסם של המספר הגדול והעוצמתי, לכן אם מיד לאחר המעידה אתה מתגבר מחדש, כמו שמיד בבוקר התעשתה וספרת ספירת העומר שאתה ממשיך לספור עם ברכה, כך גם אם כן תתחזק מיד שוב ותעצור את הנפילה ותצמצמה תוכל להמשיך לספור במספר הישן.

וּכְאֵן המקום להאיר, שהרי נוהגים ע"פ הרמ"א יור"ד רס"ה י"ב, לעשות בליל שבת של לידת הבן התכנסות לסעודה הקרוי "שלוש זכר", ואולי זה על פי דברי המדרש והזוהר הקדוש, שהנשמה החדשה טועמת ומתחזקת מעצמותה של שבת, או כפי שאמרנו בתחילת הפרשה שהנשמה מתנחמת מאבלותה על שכחת התורה, ועל כן ראיתי שאוכלים חומס – "ארב"ס" שהוא מאכל עגול כסימן של אבילות, ואולי בדרך צחות הציבור מעדיפים אותם רכים ואולי זה לא רק בשביל הנוחות והטעם, אלא אולי גם כי טמון בזה רמז שכשהם רכים הצורה העגולה משתנית בקלות, כי ביכולת ורצון האדם להפוך את "אבלות שכחת התורה" שגם המלאך לאדם כשנולד, להיפך "הכנה לידעת התורה בנקל" שעל ידי התמדת בתורה הוא ישחזר בקלות מה שנשכח ממנו בלידתו, אבל זה יהיה תורתו שלו, תורה שבאה לו על ידי עמל וגייעה עצמית.

וּדְוֹקָא בגלל כל הנ"ל חובה גדולה עלינו להקפיד ב"שלוש זכר" לחזק את הנשמה, בדברי תורה ובברכות בכוונה על המאכלים, ולשמור מאוד על הפה מדברים בטלים וכל שכן מרכילות ולשון הרע.

וּזְכוּל נזכור, שפרשה זו של לידת זכר נכתבה בין קדושת הפה במאכלים כשרים לבין קדושת הפה מלשון הרע, והיצר הרע משתולל בתוכנו להכריע את הנשמה החדשה לדרך לא טובה, ולכן נקפיד מהיום והלאה "שלוש זכר- ולא מחלוקת זכר", שבסעודה זו ישמעו רק דברי תורה וחיזוק וברכות, וככה נקבל כראוי ובברכה נשמה יהודית לשכונה טובה כביכול, וחלילה לנו מחטוא בלשונו שלא תאמר הנשמה "עדיף לי לשבת מחוץ למחנה", אלא נשוחח בדברי תורה כך שהנשמה תאמר "פה אשב כי איוויתיה" אמן ואמן.

וביום השמיני ימול בשר ערלתו

וּאֶסְפֵּר לכם סיפור בכדי שהדברים יהיו מובנים יותר, שכן של תלמיד חכם מופלג ומפורסם הפך להיות איש עסקים שכל חייו מוקדשים לעסקים, ואילו בן של סוחר ועשיר הפך להיות תלמיד חכם עצום ומתמיד, יום אחד נפגשו השניים ושוחחו בניהם וחקרו לפשר הדבר, מדוע בן הרב נהפך לרודף בצע כסף, ואילו בן הסוחר נהפך לרודף תורה, ולמתמיד עצום??

והתברר להם שהאבא הרב המתמיד שידר כל הזמן בבית אי אפשר לקנות כי אין כסף ואי אפשר לצאת לטיולים כי אין כסף, הילד קלט שהכסף הוא דבר מאוד חשוב ובגלל התורה אין לנו כסף וחסר לנו המון מצרכנו להשתוות לאחרים, ולהיפך האבא הסוחר הראה בבית אהבת תורה, רץ כל זמן מיותר לשיעורי תורה ותרם צדקה להרבות תורה, והתלונן כל הזמן שחסר לו לימוד תורה!! כל אלו שידרו כל הזמן שהתורה זה המרכז האמיתי בחיים, ולכן הבנים יצאו לפי השדר ששודר להם בבית.

ולכן בית שמשקיעים בשמחת הברית בשמחה של מצווה, ולא רק לצאת ידי חובה ולא רק להרשים את החברים והשכונה, אלא השקעה לסעודה ושמחה אמיתית, הילד גדל מתוך מסרים לחיים וחינוך שמצווה נותנת סיפוק ושמחה וזה טוב וזה אושר, וכך כשהוא יגדל הוא יחפש שמחה

וּחִידוּשׁ זה התחדש לי בדיוק בזמן שבכה לפני יהודי צדיק יקר שביקרים קדוש וטהור שעברו עליו 148 ימים בקדושה נפלאה במסירות נפש ממש, והנה הוא בוכה שעכשיו נפל שדוד בפני היצר, וליבו נפל בקרבו היש תקווה לאחריתו, האם הכל לחינם, והאם עליו להתחיל ספירה של ימי קדושה מחדש??

וּטַעַנְתִּי לוֹ, שעצת היצר היא שיחשוב שנפל מהמספר הגדול ושעליו להתחיל לספור מחדש, שהרי עד כמה שמספר הימים הרצופים שלו בקדושה גדולה יותר, כך גדולה המתיקות לאדם, שאומר לעצמו: הנה ימים רבים כל כך עברו וברוך השם הצלחתי לנצח את היצר, והיצר רוצה למחוק את המתיקות ולייאש אותך.

לִכֵּן (וכך הסכימו עמי רבנים חשובים) אמרתי לו בהחלטיות שחובה עליך להמשיך לספור ימי קדושה רצופים מהמספר הגבוה בו נעצרת ונפלת רח"ל, ולא להתחיל מחדש!!!

כתוב במדרש תנחומא: חביבה המילה, שנשבע הקב"ה לאברהם שכל מי שהוא מהול אינו יורד לגיהנום!!! והדברים קשים להבנה, וכי המילה היא כפרה על כל העבירות, עד כדי כך שאינו יורד לגיהנום??

וּבִסְפֵר לב שלום מבאר על פי המשך המדרש, שכתוב שם: בא וראה כמה ישראל מחבבים את המצוות שהם מוציאים הוצאות אפילו שהתורה לא חייבה זאת, ובכל זאת מוצאים הוצאות בכדי לקיים את המצוות ולשמור בהם, ומשמע מהמדרש שיש חשיבות גדולה להוציא הוצאות על סעודת ברית מילה.

והמשמעות היא, שאם קיום המצווה הוא עליו לנטל ולעול קשה ח"ו, אזי הוא משתדל לא להוציא עליה הוצאות, אלא מקמץ הוא בה במידת האפשר, אבל כששמח בה, הוא מוציא הוצאות לכבדה כראוי, והיות ושלמות קיום מצוות מילה זה כששמח בה, אם כן זוהי זכותה של מצות מילה, שלכן אינו יורד לגיהנום!! כי השמח בקיום המצווה שורה עליו השכינה וממילא אינו יורד לגיהנום,

אבל הדברים עדיין לא מובנים, שהרי ההורים הם מקיימים את סעודת הברית בשמחה ולא התינוק, אז איך משפיעה שמחת המצווה של ההורים שתגן לתינוק שגם לאחר שנים רבות כשיפטר מהעולם הוא לא ירד לגיהנום??

וַיִּהְיֶה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל - תַּזְרִיעַ

לגיהינום חלילה, כי זוהי תוצאה של חינוך מתוך שמחה למצווה.

ואושר וסיפוק ממצוות, ולא יחפש סיפוקים אסורים מבחוץ, וממילא בדרך זו יזכה להיות צדיק, ולא ירד

מי שהוא מהול אינו יורד לגיהנום!!! - המשך

ועל פי זה מובנים דברי הגמרא מנחות מ"ג "שבשעה שנכנס דוד לבית המרחץ וראה עצמו עומד ערום, אמר אוי לי שאעמוד ערום בלא מצוה, וכיון שנזכר במילה נתיישבה דעתו", וצריך ביאור, מה חשב דוד בתחילה ומה חשב בסופו של דבר??

ונראה לבאר שבתחילה לא החשיב דוד המלך את המצווה של ברית מילה לעצמו, ולא ייחס אותה לעצמו, שהרי לא הוא מל את עצמו אלא מלו אותו בקטנותו, ולכן סבר שאין לו כביכול חלק במצווה זו.

אבל בסופו נזכר שברית מילה שעשו לו בקטנותו זה רק כניסה לעולם של שמירת הברית הנמשכת כל החיים, ואדרבא דווקא בבגרותו יש לו עבודת פרך ומלחמה יום יומית נגד היצר הרע הרוצה תמיד לטמאו, לכן התיישבה דעתו, שגם מצוות מילה מתייחסת לו עצמו.

הסבר פשוט יותר לבאר דברי המדרש: שמי שהוא מהול אינו יורד לגיהנום, הוא על פי הידוע, שיש ברית פגומה!! דהיינו שאדם שחלילה פוגם בבריתו, הוא גורם לעצמו נזק שנחשב כביכול שאין לו ברית מילה ראויה, ולכן אינו נחשב למהול, ומובן שאין מתקיימת בו ההבטחה שאינו רואה פני גיהנום, ורק מי ששומר על בריתו שלא תהיה פגומה, אזי הוא נחשב מהול והוא הזוכה להבטחה שלא יראה פני גיהנום.

ולכן אומרים "להכניסו בבריתו של אברהם אבינו" כי מצוות הברית היא כניסה למסלול ארוך של כל החיים, לשמור על הברית כראוי, וכפי שמברכים בברית, "כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים", שבזכות קדושת הברית זוכים לתורה ולחופה שזה חיי נישואין כשרים ונאמנים, ולמעשים טובים אמון, שבעצם הם המלווים לקדושת ושמירת הברית כראוי במשך כל חיי האדם.

ושני הכללים שכתבנו נכונים הם, שאם הכניסה למסלול היא ברגל ימין, דהיינו שההורים מראים שמקיימים את המצוות בשמחה, זה מעודד ונותן כוח לילד להמשיך ולשמור על ברית קודש בלי פגם כל חייו, ולכן נשקיע את כל כולנו לשמור את עצמינו בקדושה, ונקיים את המצוות בשמחה ובהתלהבות, כך שגם אנו וגם בנינו לא נראה פני גיהנום לא העליון וגם לא התחתון, ונזכה לכל טוב אמון ואמן.

ויהי ביום השמיני - וביום השמיני ימול - וביום השמיני יקח שני כבשים

למרות שברית מילה היא מצווה חשובה מאוד, בכל זאת רק כשיש בו קדושת שמיני רק אז הברית דוחה את השבת.

ובעצם נתבונן גם בעוצמה של ספירת העומר, שגם בה יש הכנה של 7 ימים כפול 7 שבועות, והם הכנה לחג מתן תורה - שבועות שהוא יום ה' 50, שהוא כביכול היום השמיני הגדול הבנוי מ-2 ספירות של 7, ספירת 7 ימים וספירת 7 שבועות, ולכן יש בו קדושה עצומה שבעתיים מהקדושה הנזכרת.

וכן קדושת היובל שנת החמישים אחרי 7 שמיטות, גם הוא בבחינת "שמיני הגדול", וקדושתו עצומה ביותר ולכן יש בו דרוו אפילו לעבדים נרצעים, ולצערנו אין יובל בזמננו, וזה אכן הפסד עצום של שנה יקרה ונדירה ביותר, אבל לפחות נותרה בידנו קדושה כזו של ספירת העומר הנוהגת בימינו, המביאה אותנו לקדושה "שמיני הגדול" - יום החמישים חג השבועות.

שמיני לב, שיש כאן בשלושת הפרשיות רצף של "יום השמיני", המתחיל בפרשה הקודמת "שמיני למילואים" שבא אחרי 7 ימי מילואים שבו עבד רק משה, וביום השמיני הוכשרו אהרן ובניו לעבודת הקדש, ובפרשתנו - תזריע "שמיני למילה" אחרי 7 ימי טומאה של האשה, ובפרשת מצורע, "המצורע ביום השמיני" הוא טהור ומקריב את קרבנותיו, וכן הזב או הזבה טהרתם וקרבתם הוא ביום השמיני.

ללמדנו, שהכנה לטהרה מושלמת של יום השמיני באה רק אחרי הכנה של 7 ימים נקיים שמורים בטהרה, וכן כהן גדול לפני עבודת יום הכיפורים הוא עושה הכנה של 7 ימים קודם, ואכן יום השמיני כל כך מיוחד, עד כדי כך שברית מילה בזמנה בשמיני דוחה את השבת, אבל מילה שלא בזמנה דהיינו לא ביום השמיני - אינה דוחה שבת,

ולכן נקבל על עצמנו, להתכונן כראוי לחג פסח ומיד אחרי הלילה הגדול "ליל השימורים", מגיעים הלילות שמתחזקת בהם קדושה עוצמתית "קדושת ספירת העומר" שהיא ההכנה לשבועות "השמיני הגדול" שיש בו קדושה שבעתיים מקדושה רגילה של יום שמיני רגיל, כי יש בו הכנה של 7 כפול שבע.

ועל כן ההכנה לשמיני הגדול חג השבועות מתחיל לא רק ממחרת הפסח שאז מתחילים לספור ספירת העומר, אלא יתכן שזה מתחיל 30 יום קודם הפסח דהיינו מפורים, שמאז חייבים להתכונן כראוי לפסח ולהתעלות וכך נתעלה מאוד בימי הפסח והספירה, לכן בזמן ארוך כזה יש לנו מספיק זמן להתכונן בקדושה ובטהרה, בכמה עניינים הן בשמירת העניינים והן בשמירת הלשון, הן בבין אדם למקום והן בבין אדם לחברו, ונקפיד מאוד מאוד לנהוג כבוד זה בזה כמחויב בפרט בימי העומר, וגם בפרט בימי בין הזמנים יש לנו הזדמנות לעשות חסד עם האשה ובני הבית בעזרה והשתתפות בנטל הקשה של ניקיון הבית לפסח, ומעל הכל לקבוע עיתים לתורה כל יום ויום ולהתפלל בכוונה רבה, קיצורם של דברים! יש לנו הרבה זמן להכנה להשקיע בכל העניינים ולא רק השקעה בעניין אחד.

ולמה ??? כי כאן יש קדושה עצומה "השמיני הגדול", ועד כמה שיש יותר קדושה כך צריך יותר להשקיע בעבודה כפולה שבעתיים, כי כגודל ההשקעה כך גודל ההישגים, והכנה מושלמת תביא אותנו מוכנים לאורות העצומים של פסח ושבועות אמון ואמן.

וטהר לבנו – תזריע

וראהו הכהן וטהר הכהן טהור הוא

לארץ ישראל, שהלל ראה דרשה זו שמדויקת בתורה, והבין שהיא מתאימה רק למתגוררים בארץ ישראל, לכן עשה מעשה ועבר דירה מחו"ל לארץ ישראל.

ויש כאן חידוש עצום ומבהיל על הרעיון, שגדול בתורה כהלל גם הוא שינה את חייו רק בגלל מאמר אחד של דרשת חכמים!!! **ושנבין**, פעם לפני אלפי שנים לעבור דירה ממדינה למדינה זה מהלך עוצמתי של פעם בחיים, ובכל זאת בגלל מאמר אחד של חז"ל בתורה, הלל עובר דירה ומשנה את חייו.

והלל מחייב את כולם, ולכן גם אנחנו בכל מאמר של תורה, לא רק נקרא ונתפעל, אלא גם אנחנו נפנים פנימה ונשתנה בשינוי משמעותי ובשינוי לחיים.

והנה כתוב במדרש: שדוד המלך שביקש שהאומר **תהילים** יחשבו הקדוש ברוך הוא **כעוסק בתורת נגעים** - **ילקוט שמעוני תהילים א'**, **ולכאורה** תמוה למה נקט דווקא **"תורת נגעים"**? **וגם** מדוע חשב שיש להשוות בין התהילים לתורה??

וייתכן שדוד המלך רצה שכמו שהלימוד בתורה בפרשת נגעים יש בו כוח לשנות חיים של בן אדם – וכפי שראינו שהלל הזקן שינה את חייו לגור מבבל לארץ ישראל בגלל דרשה בתורת הנגעים, כך רצה וביקש דוד שגם קריאת תהילים תשנה את האדם לגמרי, **שאדם** יקרא תהילים וישנה את חייו, שיפעל ויחיה כפי שכתוב בתהילים. ואכן בספר תהילים כתובות דרישות רבות מכל אדם ובכל רמה ובכל מצב עד אין ערוך.

ללמדנו, שלימוד תורה ודרשה וחידוש מהתורה חייבים לגרום לנו שינוי חיובי ומשמעותי, וקל וחומר עלי הכותב החובה לקיים את מה שכתבתי שנלמד מדרשות התורה, למרות שיש בהם דרישות גדולות!! **כי עלי החובה הראשונה לעמוד ביעדים שכתבתי, ולהשתדל באמת בכל כוחי להיות "נאה דורש ונאה מקיים"**, ובאמת הדברים ממש לא קלים, ולא תמיד יש הצלחות ושלמות, אבל חייבים להשתדל בכל הכוח ובהתמדה, וה' יהיה בעזרינו אמן.

וחלילה לי מלזלזל בחובתי האישית, שלא אהיה מגוחך כאותו פרופסור שדרש נגד העישון, ומיד עם סיום הרצאתו הוא יצא מהאולם דחוף לעשן, ואנשים ראו אותו ושאלו אותו: **הייתכן???** הרי בדרשתך יצאת אש וגופרית כנגד העישון, ענה להם: **אכן הדרשה נכונה מאוד והעישון הורג!!! אבל יש לי צרכים וחולשות!!! בוש וחרפה!!!**

וחשוב לי לציין על חשיבות התהילים ואמירתם, שלאחרונה פנה אלי אדם שבור, שטען שקשה לו בחייו ולכן הוא לא משקיע בעצמו כראוי, טענתי לו ראה נא את דוד המלך שסבל כל כך בחייו ובכל זאת השקיע בעצמו וצמח לתפארת, ומתוך סבלו כתב מזמורי תהילים שעד עצם היום הזה כל יהודי מרגיש שדוד מדבר אליו מתוך המזמורים, וכל יהודי מרגיש שהמזמור מדבר אליו ישירות למרות שחלפו אלפי שנים מאז שדוד המלך כתב אותם, וכל יהודי בכל מצב ומעמד מתחזק מאוד ממזמורי התהילים, ויש בלי סוף יהודים שבזכות פסוקי התהילים הם התעוררו ושינו את דרכם בחיים, ושיפרו את דרכם לדרך התורה והיראה השלימה, ויהודי זה אכן אימץ את ספר התהילים וחייו משתנים לטובה הודו לה', וגם אנחנו נאמץ בהתלהבות את מזמורי התהילים ונתחזק ונתעלה כבקשת דוד המלך עליו השלום זכותו יגן עלינו אמן ואמן.

"אדם" כי יהיה בעור בשרו

ויש כאן גם מסר לחוטא עצמו, אתה עצמך גם אם נפלת והגעעת למצב נורא של נגע וטומאה רח"ל, בכל זאת אל תתייאש ואל תגיד: אין לי תקווה, אלא תזכור שאתה **"אדם"** שלמרות הכל ותמיד ובכל מצב אתה **"אדם"**.

וכשם שכאן דורש המדרש החפץ כתב י', שרק עם ישראל נקרא אדם ולא הגויים, כך גם המצורע הטמא

פסוק זה מדבר בנגעי אדם, וב"תורת כהנים" דרשו **מכפל הלשון** שבפסוק זה שרק אם הוא טהור הכהן יכול לטהר אותו, אבל אם הוא טמא והכהן טיהר אותו בטעות האדם לא יהיה טהור, ולהבדיל מנגעי בתים ששם התחדש דין מיוחד, שאם הכהן טעה ואמר על בית טמא שהוא טהור, אכן הבית יהיה טהור.

ובסיבת ההבדל מבאר השאילת יעב"ץ, שהיות ונגע בבית זה לטובת ישראל, וכפי שכתב רש"י, שבמשך 40 שנה החביאו הגויים את אוצרותיהם בקירות, ועל ידי הנגע היו היהודים שוברים את הקיר ומוצאים את האוצרות, ולכן יכול הכהן לבטל את הנגע ולבטלו, כי כאן גם הטהרה היא לרעת היהודי שבכך הוא מפסיד את האוצרות הטמונים, כך שגם הטהרה תשמש כעונש לאדם.

אבל בנגעי אדם היות והם באים רק מחמת חטאי האדם, שם לא תועיל טהרת הכהן בטעות, כי האדם זקוק לתשובה וכפרה, ואם יטהרו אותו בטעות הוא לא נענש וכביכול רק רווח הוא לו.

וכל האמור זה רק בארץ ישראל ששם הייסורים באים כעונש ולכפרה, ולכן בארץ ישראל לא מועילה טעות הכהן לטהר את האדם, **אבל בחוץ לארץ** ששם הייסורים הם **ייסורים של אהבה** ע"פ גמרא ברכות ה', אם כן בחו"ל גם בנגעי אדם אם טעה הכהן וטיהר את האדם – האדם טהור, כי לא הגיעה לאדם מעלת ייסורים של אהבה, וממילא כל הדרש והדקדוק של התורת כהנים בפסוק, מתאים רק לאנשי ארץ ישראל.

ועל פי זה מחדש המהרש"ם מברעזאן את המשך הנכתב בתורת כהנים **"שעל דבר זה עלה הלל מבבל**

וטהר לבנו – תזריע

ואולי בגלל רעיון זה הסמיכה התורה את עניין ברית מילה לפרשת הנגעים, לומר לנו שכשם שהערלה היא בבשר ולא במהות היהודי, להבדיל מהגויים שמהותם היא ערלים, כך גם הצרעת היא בבשר ולא במהות אדם יהודי, כי הפנימיות טובה היא.

וכל זה לפני שאדם חוזר בתשובה, אבל כשאדם חוזר בתשובה אז התהליך הפוך, שיזכור כי בתורה כתוב **"בשר ונרפא"** ולא כתוב **"ונרפא האדם"**, לומר לנו שרק בשר רך מתרפא אבל אדם קשה הוא כאדמה לא מתרפא, ולכן על החוזר בתשובה להיות רך וכנוע, לכן שינתה תורה וכתבה **"בשר ונרפא"** ולא **"אדם ונרפא"** ככתוב בתחילת הפרשה – סוטה ה' וברש"י שם.

ללמדנו, שלעולם אל תתיימש מעצמך, נכון לפעמים אתה הגעת לשפל המדרגה ואתה אומר לעצמך אין לי יותר סיכוי לצאת מכאן, אבל זה שקר, כי מהתחית אפשר לעלות, אולי קשה כי התרגלת אבל שייך בפרט אם מבקשים עזרה, ואם תאמין שבימינו הבורא מצפה שנעזוב דרך רשע ונתחיל דרך טובה וטהורה, בלי להיתקע בעבר למרות שהוא אפל מאוד, אלא כביכול לדלג עליו כאילו לא היה.

אז תתחילו לרוץ קדימה, כי כך שמעתי מגדולי הרבנים שהיום דלג ותתחיל דף חדש נקי, גם ככה הדור שלנו חלש מאוד, לכן ששום דבר לא יפחיד ולא יעצור אותנו מלחזור בתשובה, נו!! כבר חזרת?? מה, עוד לא?? למה?????? מה לך נרדם קום קרא לאלוקיך!!! חזק ואמץ ואל תחת אתה גיבור חיל אמן ואמן.

והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים

להשתמש עם הפה לחיובי - לאהבה ולברכות ולא ללשון הרע ורכילות.

וכן ייזכר איך אהרן הכהן כשמתו שני בניו הקדושים והצדיקים ביום השמיני כשהקריבו קטורת, לדברי הרמב"ן הוא הפסיק מלבכות ועצר והתאפק מבכיו לגמרי - **"וידום אהרן"** עד כדי כך שגם לא ראו מבע פנים של כאב וצער, כך גם בעל לשון הרע תתאפק ותעצור בלשונך ותידום, למרות החשק העז להשתלח ולגדול על חשבון השני חלילה.

ונלמד כולנו עד כמה יש שבכוח מעשה גבורת אדם והתאפקותו לה שפיע בכוחו לדורי דורות, אז גם אנחנו נעשה מעשי גבורה ונתאפק מעבירות וכוח זה ישפיע לדורי דורות אמן.

כולו הפך לבן וטהרו הכהן

ונרדפות הוא נועל את עצמו ולא רוצה לקבל את המוסר והתוכחה וקל וחומר שהוא לא מקבל את העונש בהבנה.

ונבאר עוד הדבר על פי הסיפור המפורסם בן טובים שהיה גונב, וכמה שאביו ייסרו שיפסיק לגנוב זה לא עזר, עד שאביו התייעץ ואז עשה מעשה חכם.

הוא הבטיח לבנו שיותר הוא לא ישוחח עמו במוסר על הגניבות, אבל בקשה אחת ביקש ממנו האבא החכם, הוא לקח את בנו לחדר וביקש ממנו שמהיום על כל גניבה יתקע מסמר בקיר, והבטיח לו שוב שיותר הוא לא ניגש ולא יזום אתו שיחה ודיבור על הגניבות. הבן כצפוי הסכים לזאת בשמחה.

ואכן בכל יום ויום על כל גניבה וגניבה הבן דפק מסמר ועוד מסמר, ככה עברו שנתיים, יום אחד האבא מוצא את בנו בפתח החדר ממרר בבכי וכולו מזועזע!!!

פשוט, הבן רצה לדפוק עוד מסמר, אבל לא נשאר לו מקום בכל החדר. הבן הזדעזע מעצמו. הוא לא האמין

בטומאת נגעים, בכדי שיזכור שגם הוא אדם חשוב למרות הכל, ולכן חוזר לאבא שמחכה לך בידיים פרוסות, **"שובה אלי ושובה אליכם"**.

ובדרך זו מפרש האור החיים הקדוש את הכתוב **"והיה בעור בשרו לנגע צרעת"** שהנגע זה רק בבשרו ולא באישיות של האדם, רק תקלף ממך את הנגע, כי יהודי שלם הוא בפנימיות שלו, משא"כ הגויים לא נטמאים בנגעים כי גם ככה הפנימיות שלהם טמאה, ולכן לא משפיעים עליהם הנגעים החיצוניים.

כמו כן פירשו שאצל יהודי הערלה היא רק בבשרו, משהו חיצוני, אבל אצל הגויים הערלה היא באישיות שלהם לכן הגויים קרואים **ערלים** גם כשעשו ברית מילה.

המצורע הולך לכהן והוא רואה את הנגע והוא מחליט האם האדם טמא או טהור, עד כדי כך, שאפילו אם הכהן עם הארץ יבוא חכם ויראה וילמד את הכהן, כי העיקר תלוי באמירת הכהן.

ונשאלת השאלה למה דווקא כהן רואה את הנגעים?? **ויתכן**, שהמספר לשון הרע בראותו את הכהן, ייזכר איך שהכהנים מברכים כל יום את עם ישראל באהבה בברכה משולשת, אולי זה יזכיר לו שאפשר וכדאי

יש לתמוה איך יתכן אחד שכל גופו נגע צרעת דווקא הוא טהור???? **אדרבא נטמא אותו**, בפרט לפי הדעות **שצרעת זה מחלה מדבקת???** **וראיתי** הסבר נפלא **בחפץ חיים**, שהיות והנגע פשט בכלו ואין בו אפילו צד בריא וטוב לכן במצב כזה האדם נבהל מעצמו וחוזר בתשובה מעצמו.

כי עד עכשיו היה מרגיע את עצמו בצדדים ובחלקים הטובים והבריאים שבו, אבל עכשיו שהצרעת בכל כולו אין בו כבר שום צד טוב ובריא, ואין לו לאן לברוח ולתלות בו תקווה וטוב, אז אין כבר יותר צורך לטמאותו, כי הוא ייבהל ויתעורר לבד.

ודוגמא להמחשה היא, כמו אותו תלמיד שובב שעולל הרבה בעיות בכיתה, אבל אם בטעות מתוך סל האשמות נגדו יאשימו אותו גם בסעיף או מקרה שהוא באמת לא עשה, הוא כמוצא שלל רב יתמקד דווקא בה ויטען: הנה אתם מחפשים אותי ושונאים אותי, ובטענת אומללות

וטהר לבנו – תזריע

בשרו צריך בבת אחת להתרפאות כבשר תינוק זך ונקי, כפי שמצאנו אצל **נעמן המצורע** שטבל בירדן ובבת אחת ירדה ממנו כל הצרעת ובשרו הפך כבשר תינוק זך ונקי.

אבל העובדה **שלא ירדה כל הצרעת** ממנו בבת אחת, מלמדת שהוא **לא חזר בתשובה שלימה** וכראוי, לכן למרות שנרפא קצת ונגלה בשר חי, בכל זאת מיד יטמאו הכהן, כמצורע מוחלט מחוץ לכל המחנות רח"ל.

כי יש מצבים מיוחדים שהקב"ה לא מסתפק בתשובה חלקית ובהדרגה, אלא **הקב"ה דורש שינוי דרך קיצוני מהקצה לקצה באופן חד וברור ומוחלט**, וכאן שהוא היה כולו בצרעת, מצב זה היה צריך לזעזע אותו מאוד, שהחזרה בתשובה שלו חייבת להיות קיצונית מהקצה לקצה, לפחות בתקופה הראשונה.

לכן נחזור בתשובה שלימה בשינוי דרך קיצוני ומוחלט, ולא בתשובה למחצה לשליש ולרביע, ונשתדל לחזור מעצמינו ולא שיעירו אותנו בכוח ובהלה, כי איזה כאב ראש מתמשך יש לאדם שהעירו אותו בבת אחת בכוח ובהלה, אז נחזור מעצמינו כשהשמש זורחת עלינו מתוך שמחה ונעימות, אמן ואמן.

כולו הפך לבן וטהרו - המשך

ונראה לחדש, שאכן לדעות שצרעת התורה היא מחלה רפואית מדבקת, אכן היה נס ופלא ממשי שבזמן שהתורה לא טימאה אותו כמו חתן וכן בימי הרגל וכן מי שכולו מכוסה בצרעת, אזי למרות שיש לו מחלה מדבקת בכל זאת הוא לא ידבק אחרים במחלתו, רק עד שיבוא כהן ויאמר טמא.

והטעם לכל זה, שבורא עולם נותן לכוח הרוחני הקיים בעולם לעכב ולנצח את המחלה הרפואית הטבעית, ולכן הרוחניות של שמחת החג בכוחה לעכב את מחלת הצרעת מלהדביק אחרים, וכן חתן שמוחלים לו את כל עוונותיו, היות שהוא כעת במצב של דף חדש בחיים זה נותן לו כוח רוחני שמונע מהטבע של הצרעת להדביק אחרים, וכן כולו נגע היות וזה גורם התעוררות לתשובה וכדברי החפץ חיים במאמר הקודם, כוח רוחני זה מנצח את הטבע ומונע מאחרים מהידבקות במחלת הצרעת.

ואכן ראינו את הצדיק הירושלמי המפורסם **רבי אריה לוי** זצ"ל שהיה הולך ומבקר חולי צרעת מבודדים ולפליאת הרופאים הוא לא נדבק למרות שנגע בהם כאילו היו אנשים בריאים, ובעצם הכהנים לא נדבקו כשטיפלו במצורעים גם כן מאותה סיבה, וכפי שהוכחנו שהטבע משועבד לתורה, והתורה לא רצתה שהכהנים ידבקו מהצרעת, וכמו כן בורא עולם לא רצה שהצדיק הירושלמי יחלה כי הקדושה והצדקות שבו גברה וכופפה את הטבע.

וכפי ששמעתי מהגאון הגדול **הרב ישראל בונים שרייבר שליט"א** שאם התורה לא הייתה מתירה לחלל שבת על יולדת אם כן ייתכן שלא היה במציאות יולדת יהודית בשבת, כי הטבע כפוף לתורה כפשוטו!!

ולצערנו בימינו אין את הלכות צרעת, כי אין היום את הנס שהיה בזמנם שהתורה נתנה כוח לכהנים להחיל את הצרעת במאמר פיהם, ולהחיל את המחלה בפיהם.

שכל כך הרבה גנב במשך השנתיים!! ולכן הבן בעצמו החליט עד כאן!! וחזר לדרך המוטב והפסיק לגנוב.

כן הדבר גם בנגע, כשכולו נגוע ואין מקום בריא אז אין צורך לטמאות אותו, הוא יזדעזע כבר בעצמו ויאמר עד כדי כך הידרדרתי שכל כולי טמא וחולה לגמרי לגמרי, ומאליו הוא ישוב בתשובה.

אמנם גם להסבר זה עדיין יש לתמוה, מדוע כשכולו צרוע הוא טהור, אבל ברגע שהתחיל להתרפאות ונראה בו בשר בריא, אז הוא **טמא**, ולכאורה אדרבה **עלינו לטהרו** כי הוא מגלה סימני התאוששות והתרפאות מהצרעת???

ונראה לתרץ, שאכן אם כשכולו היה מצורע לגמרי הוא אכן הזדעזע מעצמו וחזר בתשובה שלימה אם כן היה

יש 3 דעות במפרשים האם הצרעת הכתובה בתורה היא מחלה רפואית מדבקת. **דעה ראשונה**: **דעת האבן עזרא תזריע י"ג ב'** שהיא מחלה מדבקת ועל כן המצורע בכוח ואפילו בכפייה חייב הסגר והוצאה מחוץ לכל המחנות ולשבת בדרך. **דעה שנייה**: **דעת הרמב"ן** שהצרעת של התורה איננה מחלת הצרעת הרפואית ממש, אלא **התחלת החולי** שבסופו יבוא לידי חולי הצרעת הרפואית.

דעה שלישית: **דעת הרמב"ם** הלכות טומאת צרעת, פרק ט"ז י"ג שצרעת האמורה בתורה איננה ממנהגו של עולם - **לא מחלה רפואית**, אלא **אות ופלא** בישראל כדי להזהירם מלשון הרע.

ואם אכן הצרעת היא מחלה מדבקת איך ייתכן שאדם שנגוע כל כולו בצרעת בכל זאת הוא טהור ויכול להמשיך לחיות בין אנשים ולא לצאת לבידוד, הרי הוא עלול להדביק אחרים במחלת הצרעת, והלא אמרו חז"ל **חמירא סכנתא מאיסורא חולין** י" שחשוב יותר להקפיד לא להסתכן מאשר לא לעבור על איסור תורה???

ונראה לתרץ שעצם הדבר שהאדם כל כולו מצורע - זה ירחיק את האנשים ממנו. וגם אם בגלל שכולו מצורע לא כולם יבינו שהוא חולה בצרעת, עדיין אותו אדם שחולה עד כדי כך יתבייש מאנשים שיראו שכל כולו נגוע והוא מעצמו יתרחק מאנשים, כפי שהתורה הבינה שהוא מעצמו יזדעזע ממצבו ויחזור בתשובה.

אבל תשובה זו לא מספקת על ההלכה **משנה נגעים פ"ג מ"ב** שחתן מצורע נותנים לו לשמחתו שבוע ימים, וכן בחגים כולל חול המועד לא רואים את הנגעים מפני שמחת החג, ואם צרעת היא מחלה רפואית מה פשר ההנחות הללו?? הרי מסכנים כאן אנשים שידבקו ויחלו בצרעת??? וכן בזמן הזה שלא רואים נגעים הרי זו סכנה רפואית, ולמה אין הלכות אלו נוהגות בזמננו???

ללמדנו, שהטבע כפוף לתורה ממש, ולכן עלינו להתחזק באמונה ובתורה הקדושה ובדקדוק המצוות ובתפילה בהתלהבות, ואז כוח התורה והקדושה יכופף את הטבע לטובתנו, ובעזרת ה' נשקיע במקום הנכון ובדרך הנכונה ונזכה לראות ניסים ונפלאות ואותות ומופתים מעל לדרך הטבע רק חזק חזק ונתחזק אמן ואמן.

וַתְּהִי לִבְנוֹ – תִּזְרִיעַ

ועל שפם יעטה וטמא טמא יקרא

לכן נראה שאולי השפם זה לבנות את המצורע, ואכן המצורע זקוק להגנה שלישית, אלא שההגנה השלישית היא - "וטמא טמא יקרא", שעצם הדבר שהוא מזהיר אחרים ומחזק אחרים מלחטוא בלשון הרע זה עצמו משמש למצורע עצמו הגנה שלישית ועצומה ביותר מהחטא.

כי לב יודע צרת נפשו, ולעיתים הדרך הטובה ביותר להתגבר על היצר הרע שבוער בקרבנו, זה לחזק אחרים בדברי חיזוק לבל יחטאו, וממילא אתה מוגן ושמור, כי ברגע שאתה מתריע לאחרים אתה חייב להראות לאחרים שלך זה ודאי אכפת שאתה המזהיר נזהר ומקפיד שבעתיים.

הגמרא ערכין ט"ו אומרת אמר לו הקב"ה ללשון: כל אברים של אדם מבחוץ ואתה מבפנים ולא עוד שהקפתי לך שתי חומות אחת של עצם ואחת של בשר.

אומר רבי שלמה קלוגר בספרו אמרי שפר שאם האדם נכשל בלשונו ומדבר לשון הרע ונהיה מצורע, אומרת התורה: עליך להוסיף לפחות עוד חומה שלישית ולכן "ועל שפם יעטה", שכביכול השפם ישמש כעוד הגנה.

ואם אכן בעל לשון הרע המצורע זקוק לחומה שלישית מה תעשה אשה מצורעת, הרי לה אין שפם שימש לה כחומה שלישית???

ללמדנו, כפי שאומרים "אם אתה לא יכול לנצח אותו - תתחבר אליו", ולכן אם אתה לא יכול להיות כמו כל הצדיקים החזקים כי אתה נופל כל הזמן, אז תתחבר לצדיקים כאילו גם אתה צדיק שביכולתך ובזכותך להתריע בשער בת רבים ולחזק יהודים, ואם גם תקיים את מה שאתה מחזק אחרים, במשך הזמן תקבע את עולמך בין הצדיקים האמתיים אמן.

זאת תורת נגע צרעת לטהרו או לטמאו

אמנם מפשטות לשון הפסוק משמע שהתורה עצמה היא זו שתטמא אותו, ומה הכוונה?? ואיך יתכן הדבר???

ונראה לבאר כמאמר הגמרא יומא ע"ב שהתורה היא כמו סם, זכה זה סם חיים, לא זכה התורה סם המוות, שמי שלומד תורה בלי שאיפה אמיתית להתחזק ולהיות ירא שמים ולקיים את מה שלומד ע"פ המאירי, או שלומד לקנטר אחרים או בשביל להתנאות, אזי לא רק שהתורה לא תטהר אותו, אלא היא גם תטמא אותו ותהיה לו סם מוות חלילה שייענש הרבה יותר ממי שלא למד תורה רח"ל.

כתב הש"ך שהתורה כאן מלמדת אותנו "זאת תורת" שיתעסקו הטמאים והמצורעים והממזרים בתורה, שהתורה מטהרת את כולם, כי התורה היא אש וכתוב "כל דבר אשר יבוא באש תעבירו באש", שאש התורה מעביר ממנו כל הטומאה שבו.

וכן אמרו חז"ל הוריות י"ג ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ, שנאמר משלי ג', ט"ו "יקרה היא מפנינים", יקרה היא מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים.

"לטהרו" אם עוסק בתורה, "או לטמאו", שאם אינו עוסק בתורה נוספה לו טומאה על טומאתו, שאז יש מקום לסיטרא אחרא להשתלט עליו.

ואת הנתק לא יגלח

והרי כתוב "ורפא ירפא" מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות, ולמה ניתנה רשות לרפאות הרי על האדם לחזור בתשובה ולא להתחמק מהעונש בתחבולות???

אלא עונש צרעת שמגיע על לשון הרע החמור, בזה לא מספיק שנבהלת מהמחלה, אלא מגיע לך עונש בפועל ואין לך רשות לחמוק מהעונש בתחבולות במקום תשובה אמיתית.

כתב החינוך: התורה אוסרת לגלח ולהוריד את סימני הצרעת ועי"ז הכהן לא יטמא אותו, והטעם לכך כי הקב"ה הביא לו את הצרעת בשביל לעורר אותו בתשובה ולכן אסור להתחמק מזה בדרכי רפואה וכדומה.

נשאלת השאלה אם כן לטעם זה גם יהיה אסור להתרפאות מכל מחלה, בפרט מה שנחלה בידי שמים??

לכן נקבל על עצמנו לשמור על ברית המילה והלשון וכך נהיה קדושים וטהורים אהובים למעלה ולמטה בלי מקטרג למעלה, כך נזכה לישועות אמן ואמן.

*וילדה זכר וטמאה שבעת ימים – אדם כי יהיה בעור בשרו לנגע צרעת

כל מצורע ושאר הטומאות למרות שהם טומאות היוצאות מהגוף שהזכירה התורה בפרשתנו ובפרשה הבאה אפשר לצאת מהטומאה ולהיטהר ולהגיע לקדושת בית המקדש חזרה.

ולכן למרות שבפרשה יש את מצוות מילה שהיא אות ברית, בכל זאת אין הפרשה נקראת פרשת מילה אלא תזריע, כי המסר הוא שבידנו להיטהר ולהתקדש מכל טומאתנו.

המפרשים שואלים מדוע התורה הסמיכה בין טומאת לידה לטומאת צרעת?? ומדוע שם הפרשה על שם הלידה ולא על שם רוב הפרשה שעוסקת בנגע שבא בעקבות לשון הרע?? ונכון שיש פרשת מצורע אבל בכל זאת בפרשת מצורע מדובר בעיקר על טהרתו ולא על נגעו.

ויתכן שהתורה רוצה לחזק כל יהודי שידע שבידו להיטהר מכל טומאה, כשם שבכל לידה טבעית יש טומאה אבל ממנה יש טהרה וכניסה לבית המקדש, כך

וַיִּהְיֶה לִבְנוֹ – תִּזְרִיעַ

**ואיש - לבנה אדמדמת בקרחתו או בגבחתו - איש צרוע הוא טמא הוא

הנשים ממה שכתוב "איש" וחזרה וריבתה אשה מהפסוק "והצרוע"??

ואולי יש לתרץ שהרי מקום הקרחת והגבחת זה במקום גידול שער הראש, ואשה נשואה חייבת בכיסוי הראש מהלכות צניעות ודת יהודית, ולכן התורה מצד אחד כביכול מיעטה נשים מקרחת וגבחת כי זה לא צנוע שתבוא לפני הכהן ותוריד את כיסוי ראשה.

אבל בכל זאת מרבה התורה שבאמת גם אשה נטמאת בקרחת ובגבחת, ואכן צריכה היא ללכת לכהן שיראה אותה בלי כיסוי הראש למרות חוסר הצניעות כפי שלאשה סוטה מסירים ופורעים את שיערה בבית המקדש במהלך בדיקתה.

אבל מתוך הסתייגות התורה כביכול במיעוט וריבוי אתה למד עד כמה חשוב צניעות האשה ועד כמה חשוב כיסוי ראש האשה, שהתורה מיעטה וריבתה מיוחד בכדי ללמדנו שכאן אין ברירה וחייבים לגלות שיערה, מה שאין כן באופן רגיל שחמור מאוד גילוי שיערה רח"ל.

וביום השמיני ימול בשר ערלתו

וטמאה, ואכן כדברי הראשונים שקודם הברית צריך גוף התינוק להתנקות מדם הטמא שניזון במעי אמו,

ולמרות שהבן לא חטא עדיין, רוצים להשתיק השטן שיצא ידי חובה, כדוגמת מה שאמר פרעה למשה קודם מכת ארבה "ראו כי רעה נגד פניכם", שפרעה ראה דם שנשפך מעם ישראל, ועם ישראל יצא ידי רעה זו - חובת שפיכת הדם, בגבעת הערלות שעשה יהושע לתת לשטן ולגזירה הרעה את מנתם, הנה לכם דם יהודי שנשפך אבל לא במוות אלא בקיום מצווה.

וגם כאן לאחר השבעה שכביכול הבן ואמו יוצאים ידי חובת טומאת הברית על ידי טומאתה ושמטאבלים הם על טומאתם, וביום השמיני בברית מילה מטפלים בברית עצמה, שחותכים חלק שהוא כביכול חלקו של השטן וכפי שכתוב בחתם סופר שזה חלק הגוי שביהודי ולכן מותר לחתוך צרעת במקום הברית, כי לגויים אין דיני טומאת צרעת וחלק הברית זה חלק של גוי.

קטן בנגעים

והאם מכאן יוכח שיש גלגול נשמות, ולכן התינוק סובל על חטאיו בגלגול קודם?? אומנם מצאנו אצל המשיח במסכת סנהדרין צחי' ששמו לדעת רבן חיוורא דבי רבי - המצורע של בית רבי, שנאמר "אָכַן חָלִינֵנוּ הוּא נְשָׂא, וּמְכַאֲבֵינוּ סְבָלָם, וְאַנְחֵנוּ חֶשְׁבָּנָהּ, נְגִיעַ מִכָּה אֶלְקִים וּמַעֲנֶה" ישעיה נג' ד' ו"חיוורא" בתרגום זה "מצורע".

דהיינו שהמשיח סובל עבור כל הדור במטרה לקרב את הגאולה, ואולי גם התינוק שיש בו צרעת סובל בכדי לכפר על עוון הדור כסבלו של משיח בצרעת.

והיה בעור בשרו לנגע צרעת

האלשיך שואל הרי המדרש רבה יג' ה' כותב שבכל מקום "והיה" זה לשון שמחה?? ואולי יש כאן שמחה, שמצרת נלמד לכל מחלה רח"ל שבגוף האדם, שהנה לך צרעת ריפוי על ידי תשובה ומראה כהן, כך כל המחלות למרות שניתן רשות לרופא לרפאות בכ"ז כל יהודי יתחזק שעיקר הריפוי הוא בהתחזקות בתשובה ומעשים טובים, רק חזק ואמץ וקווה אל ה' הטוב.

הגמרא בערכין ג' מדייקת מזה שכתוב "איש" היינו סוברים שדווקא איש נטמא ולא אשה, לכן כתוב בפסוק הבא "והצרוע" שבא לרבות כל צרוע, דהיינו לרבות גם אשה שנטמאת.

ומקשים תוספות מדוע צריכים ריבוי מיוחד לרבות אשה הרי יש ריבוי מיוחד בתחילת פרשת נגעים כתוב שם "אדם" שכולל בין איש ובין אשה, או כתוב מפורש איש או אשה וכי'??

וראיתי בספר שנים מקרא שהביא תירוץ מרבי אליעזר משה מפניסק זצ"ל שאכן לגבי נגעים אין צורך לרבות אשה כי כתוב "אדם" וזה כולל אשה, וכן לגבי נגע בראש ובזקן כתוב מפורש "איש או אשה", וכן בשחין ומכווה שכתוב "או בשר" משמע כל בשר בין זכר ובין נקבה.

ורק בקרחת או בגבחת שם צריך ריבוי לרבות אשה, כי שם כתוב "איש" ולכן היה מקום לדקדק שאשה לא כלולה, לכן באה התורה לרבות אשה מהפסוק "והצרוע".

וקשה מדוע לא כתבה התורה ישירות גם כאן "אדם" שנדע שבין זכר ובין נקבה, מדוע כביכול התורה מיעטה את

בתחילת הפרשה הבאתי שזכיתי וכיוונתי ממש לדברי הדרושה (יור"ד סי' רס"ד ס"ק ב') בשם הר"ר מנחם, שהיות והילד שנולד הפסיד במכה אחת (כפשוטו) את כל התורה כולה - את כל תורת חייו ממש!!! לכן על ששכח את התורה התינוק צריך להתאבל ולשבת שבעה, וביום השמיני אכן הרך כביכול סיים את השבעה, ולכן אמו טהורה והוא בשמחה נימול.

ובדרך דומה נראה לפרש על פי דברי המדרש תנחומא בתחילת פרשת שמיני, שאהרן ובניו התאבלו על מות שני בני אהרן - נדב ואביהוא עוד קודם שהיה האבל עצמו, ועל זה כתב המדרש שהתקיים באהרן ובניו "שומר מצווה לא ידע דבר רע".

וייתכן שזה גם הפשט בפרשתנו, שהתינוק כביכול מתאבל 7 ימים קודם מילתו ואמו טמאה 7 ימים, בכדי לצאת ידי חובה של טומאת הגוף של פגם הברית, וכל ענייני טומאת הזרע, ולכן הפרשה מתחילה אשה כי תזריע וילדה זכר

פסק הרמב"ם טומאת צרעת פ"ט (א) הכל מתטמאין בנגעים אפילו קטן, ומקורו מהגמרא ערכין ג', וקשה שהרי נגע הצרעת היא על עוון לשון הרע בעיקר, על כל פנים אינו מחלה רפואית לפי רבים מהמפורשים שעל כן אין רפואתו בדרך הטבע אלא על ידי כהן וחזרה בתשובה של החוטא, וא"כ מה שייך עוון לשון הרע בקטן?? ואם מחמת הוריו שטימאו את הבית בלשון הרע עד כדי שזה כמו מחלה שמשפיע על כל הנמצא הרי קודם היו ההורים צריכים להיות מצורעים ולא הם בריאים ובנם הקטן שלא חטא יהיה מצורע במקומם??

וזהר לבנו – תזריע

צרעת נעמן - חכם עדיף מנביא – נבואה בזמננו

ישראל החרד שיש פתרון כי יש נביא בישראל, הרי בעצם אלישע לא ריפא את נעמן בכוח הנבואה אלא בכוח עומק התורה וחידוש עמוק בתורה, ומדוע הכריז "יש נביא בישראל"? ונכון שאפשר לדחוק שאלישע הבין מהפסוק השלישי שהוא הנביא שיטפל וירפא את נעמן וכאמור קודם, בכל זאת לא זה המשמעות של המסר ששלח למלך ישראל, כי המסר נשמע שבכוח הנבואה יתרפא נעמן.

אלא יתכן, שיש שכאן חידוש נוסף עצום מאוד שמגלה לנו אלישע באומרו **יש נביא בישראל!!!** כי ידועים דברי הגמרא ב"ב יב' שמשחרב בית המקדש ניתנה נבואה לשוטים ולקטנים, אבל מוסיפה הגמרא "חכם עדיף מנביא", דהיינו בכוח התורה אפשר להגיע הרבה יותר מנבואה.

ועדיפות לכוח הנבואה מתוך כוח התורה שייכת גם לאחר החורבן, וזה מוכח לכאורה גם מפסוקים בנביא ישעיה פרק נ"ט (כ) **ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה':** (כא) **ואני זאת בריתי אותם אמר ה', רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיך זרעך ומפי זרעך ומפי זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם**".

וכתב התרגום יונתן: ואנא דין קימי עמהון אמר ה' "רוח קודשי דעלך, ופתגמי נבואתי דשותי בפומך" לא יעדון מפומך ומפום בנך ומפום בני בנך אמר ה' מכען ועד עלמא, ורש"י מפרש "זאת בריתי אותם" - בדבר זה כרתי בריתי להם ואקיים - שגם בגלותם לא תשכח תורתם מהם: והמצודת דוד מפרש, שהברית שהבטיח ה' הוא שרוח הנבואה השורה עליך אתה ישראל ודברי התורה אשר שמתי בפיך ללמדם הנה שתי אלה לא יסורו מפיך וכו' כן אמר ה' שלא ימושו מעתה ועד עולם עד סוף כל הדורות:

ואומנם המלבי"ם שם מביא שהנבואה היא רק עד חגי זכריה ומלאכי, ועת נסתם חזון אז הזכיר להם מלאכי בחתימת נבואתו שהיא חתימת הנבואה בכלל, "זכרו תורת משה עבדי". עד שהנבואה ואחריה התורה וקבלתה בע"פ, לא ימושו מפיך וכו' "אמר ה' מעתה ועד עולם" שבה תתקיימו, וזאת לכם ברית מלח בל יאבד זרעכם ושמכם:

ויתכן, שאכן הנבואה הסתיימה אצל הנביא מלאכי, אבל נותר לנו כוח התורה ששם טמון בו רוח הקודש וכוח עדיף וחזק מכוח הנבואה, על ידי עומק לימוד התורה והתמדתה בקדושה, של ידי זה אפשר להגיע לסודות ברוחניות ובגשמיות מעל דרך הטבע, רק מכוח סודות התורה ורמזיה.

ונאמנים עלינו עדות ברורה של מרן שר התורה שכתב "כפי מה שנותנים בפי מן השמים אני עונה", זה מכוח התורה ורוח הקודש לגלות מתוך רמזי התורה, ויישר כוח עצום לידידי הגאון הגדול רבי אהרן פסין שליט"א מחבר ספרים רבים ונפלאים, שאני מרותק להם, שצילם עדות זו בכתב יד מרן שר התורה על כרך ספרו "פותח את ידך" ב'.

ולכן כל איש יהודי יאמר לעצמו: בדרך רבותינו נלך באש ובמים, בין נבין דרכם ובין לא נבין, וכצווי התורה הקדושה ועשית ככל אשר יורוך בין אומר לך על ימין שהוא שמאל או על שמאל שהוא ימין, - ועשית ככל אשר יורוך - כי רבך הוא אור החיים עבורך תמיד.

ונקודה קטנה נוספת, כפי שציין הגאון בעל "צרור המור" שיש משמעויות לתחילת וסופי פסוקים, כך חשוב להקפיד בסיום תפילת העמידה על פסוק שמתחיל באות הראשונה של האדם והמסתיימת בסוף שמו, ונראה לענ"ד שהרבה פעמים הפסוק מגלה תכונות נפשו וכוחו של האדם.

בספר "שנים מקרא – טללי אורות" מביא מספר "צרור המור" שהיות וכתוב בפרשת צרעת "אדם כי יהיה בעור בשרו וגו' והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים", ונדרש במדרש החפץ כלל י' ע"פ הגמרא שרק היהודים נקראים אדם ולא הגויים, אם כן נלמד מהפסוק שריפוי הצרעת על ידי ציווי הכהן זה רק אצל יהודים ולא אצל גויים. דהיינו שאם יבוא אחד מאומות העולם להראות נגעיו יכול הוא להראותם לחכם או לנביא וגם הם יכולים לצוות על דרכי ריפוי.

וממשיך הגאון שיש 3 פסוקים בתורה שמתחילים ומסתיימים באות נ', הראשון בפרשתנו "נגע צרעת כי תהיה באדם והובא אל הכהן" - השני: "נחנו נעבור חלוצים לפני ה' ארץ כנען ואתנו אחוזת נחלתנו מעבר לירדן" במדבר לב לב, השלישי: "נביא מקרבך מאחיך כמוני יקים לך ה' אלקיך אליו תשמעון" דברים יח סו'.

והנה כאשר נעמן שר צבא מלך נצטרע, הוא בא לפני אלישע הנביא לבקש רפואה, ואלישע יעץ לו להתרחץ בנהר הירדן, ואלישע לא הפנה אותו לכהן, כי בצרעת אצל גויים אין צורך ברפואה על פי כהן וכאמור קודם.

והגאון הנ"ל מציין שמעניין ששמו של נעמן ג"כ מתחיל בנ' ומסיימת בנ', ואלישע הנביא קישר את נעמן לשלושת הפסוקים הקודמים שמתחילים בנ' ומסתיימים בנ' כשמו של נעמן, ומהם למד אלישע את סוד ריפוי של נעמן.

שמפסוק ראשון למד אלישע שבצרעת של גוי אין צורך בכהן לרפואתו, לכן לא שלחו אלישע לכהן, ומהפסוק השני ראה אלישע רמז להגעתו של נעמן שר הצבא כחלוץ לארץ ישראל, כנאמר: "נחנו נעבור חלוצים לפני ה' ארץ כנען", ובנעמן כתוב מלכים ב' ה' ט' "ויבא נעמן בסוסיו וברכבו ויעמוד פתח הבית לאלישע", ובפסוק השלישי נרמז שמו של אלישע, כי הפסוק מדבר על נביא – "נביא יקים לך ה' אליו תשמעון", והיות ובפסוק השני כתוב "מעבר לירדן" הבין מכך הנביא שרפואתו של נעמן תהיה בירדן.

והנה כאשר שמע מלך ישראל כי נעמן חפץ להגיע לארץ ישראל כדי להתרפא מצרעתו קרע את בגדיו ואמר "האלקים אני להמית ולהחיות", וזאת מכיוון שהמצרוע חשוב כמות, לכך שלח לו אלישע לאמר: "יבא נא אלי וידע כי יש נביא בישראל", כי אלישע ידע את רפואת נעמן מתוך הרמזים הללו הטמונים בפסוקים הקודמים.

ומסיים בעל צרור המור את דבריו באומרו: והודיענו עומק התורה וסתריה, ולא דבר ריק הוא, אלא ממנו וכולה במספר ובמשקל, וכמו שיש סודות גדולים בתורה, כן יש סודות גדולים בפרשותיה ובהתחלת הפסוקים ובסופם.

ומאוד שבה את לבי חידוש מופלא זה, אבל התבוננתי בדבר עוד, שהנה בעצם למרות שאלישע הנביא טוען למלך

וַיִּהְיֶה לִבְנוֹ – תִּזְרִיעַ

אשה כי תזריע וילדה זכר

האלה ה' אלקיך מורישם מפניך", ואם אינם מצווים כלל א"כ איזה חטאים ורשעות יש להם??

אלא ראיתי במפרשי המדרש שהגויים נחשבים כאינם מצווים ועושים, ולפי זה יתכן שבאמת הגויים חייבים לקיים 7 מצוות בני נח, אלא שבגלל זלזולם לכן למרות שיקיימו את 7 המצוות שחייבים בהם, בכל זאת הם יקבלו שכר בעולם הזה ויפחת משכרם בעולם הבא.

ואכן גוי אפילו מ 7 עמים שמצווה להורגם ולא להשאיר מהם כל נשמה בכיבוש ארץ ישראל, בכל זאת אם אחד מהם קיבל עליו 7 מצוות בני נח אין מצווה להורגם בפרט שקבלו עליהם מס ועבדות, והם נחשבים גר תושב ע"י מנחת חנוך שז' א'.

ואומנם קשה דברי המדרש שאין חיי עולם הבא לגויים, ובפשטות אין כוונתו דווקא לעובדי עבודה זרה, שהרי המדרש כותב שלכן הקב"ה התיר לכל הגויים אכילת כל מה שליבם חפץ לעומת היהודים שאסור להם לאכול רוב המאכלים מבעלי החיים, והרי **בנביא ישעיהו** מצאנו כמה פעמים שהגויים הטובים יזכו לחיי המשיח, וכפי שכתוב **"כי לך תכרע כל ברוך תשבוע כל לשון"**, והאם כוונת המדרש שבעולם הבא שאחרי ימות המשיח אז לא ישאר כלל מהגויים?

אבל ברמב"ם הל' תשובה ג' ה' מפורש שחסידי עולם העולם זכאים לחיי העולם הבא, והם המקיימים 7 מצוות בני נח מחמת ציווי ה', וכי חולק הרמב"ם על המדרש??

וייתכן, שחסידי אומות העולם שמקיימים מצוות מחמת ציווי ה', זוכים לקיים יהודי אם בהצלת נפשו כגויים שהצילו יהודים בשואה האיומה, וממילא יש להם חלק בקיום המצוות של היהודי שהצילו, והיות והיהודי מקיים מצוות בשכר של מצווה ועושה לכן זוכה גם הגוי החסיד שהצילו לחלק כמצווה ועושה לשכר בעולם הבא.

וכפי שכתבתי שזוכה האם בשכר בכל המצוות שהיא אינה מצווה אבל היות ובנה הזכר מצווה ועושה הרי שהיא נוטלת חלק בהם כמצווה ועושה, וברך רמז ודרש היא כמזרעת שבלידת הזכר היא מתמלאת בזרעים של מצווה שבנה מקיים, ורמז לדבר שכתוב **"תזריע"** בלשון עתיד ולא **"הזריעה"** לשון עבר כשם ש"וילדה" זה לשון עבר בפשטות, אלא כי בלידת הזכר היא בעתיד מתמלאת בזרעי מצווה וכאמור.

ונסיים בדברי המדרש רבה יד' ט' שבעוה"ז אשה יולדת בצער, אבל לעתיד לבא כתוב (ישעיהו סו) **"בטרם תחיל ילדה בטרם יבא חבל לה"** וגו', שבאותו יום שמזריעה מיד וילדה, כך אין לה צער ההיריון וצער הלידה, אלא בנה יוצא קטן מאוד ובין יום הוא צומח וגודל לאדם מושלם כפי שהיה בימות בראשית עם קין והבל שנולדו לפני צער ההיריון והלידה.

הקשר בין "תזריע וילדה זכר" לנגע מצורע – וראה גם משכ"ת בפרשת מצורע בנגעי הבנים

שיראו מה התוצאה של זוג הורים בעלי לשון הרע מה יוצא מהם.

והנה בגמרא בשבת קלב' דורשת שמצוות ברית מילה דוחה צרעת, אבל לא מסמיכות פרשת מילה לתורת צרעת בתורה היא נדרשת אלא כי מצוות מילה היא מצוות עשה **"ימול"** הדוחה איסור לאו **"השמר בנגע הצרעת"** שאסור לחתוך את הצרעת.

ידדי החשוב הרב חנוך קיפר שליט"א אמר לי חידוש בשם הרב שלמה קלוגר זצ"ל **ביום התלמוד**, שהקשה מדוע התורה מאריכה ומוסיפה את המילה **"תזריע"** ולא כתבה בקצרה אשה שתלד זכר? **ותירץ** ע"פ **הגמרא בקידושין לב'** ששכר מצוה לא מקבלים בעולם הזה, הכוונה במי שמצווה ועושה, אבל מי שאינו מצווה ועושה מקבל שכר בעולם הזה.

ואם כן, היות ואשה אינה מצווה על מצוות פריה ורבייה, אזי כשהיא בכל רוצה בכל זאת להזריע ומכוונת לקיים מצוות פרייה ורבייה, לכן היא מקבלת שכרה בעולם הזה, ושכרה בעולם הזה שהיא זוכה לקבל בן זכר החשוב מנקבה, כפי שמובא בגמרא **נדה לא'**.

ולא רק בזה היא זוכה, אלא היא זוכה בבן זכר שמזכה את אימו כפי שבן מזכה אב, בכל התורה והמצוות שמקיים יותר מאמו כשהוא מצווה ועושה והניסיון קשה יותר ושכרו כשמקיים שמזכה את הוריו, מלבד מה שזיכה את הוריו במצוות מילה.

ולפי זה, זכיתי להבין את דברי המדרש **בפרשת שמיני יג' ב'** עולא ביראה בשם רשב"י אמר משל לאחד שיצא לגורן וכלבו וחמורו עמו, הטעין לחמורו חמשה סאים ולכלבו שני סאים, והיה החמור מהלך והכלב נתקע, נטל ממנו אחד ונתן ע"ג החמור, אף על פי כן היה הכלב נתקע, התייאש הבעלים מהכלב והוריד ממנו את העול לגמרי.

כך כלפי הגויים היות ואפי' שבעה מצוות שקבלו בני נח לא יכלו לעמוד בהן, עמד הקב"ה והעבירם לישראל, ושחרר את הגויים מקיום כל המצוות אפילו 7 מצוות בני נח הוריד מהם.

אמר רבי נתחום בר חנילאי משל לרופא שנכנס לבקר שני חולים אחד מבריא לחיים ואחד סופני למיתה, אמר לזה שמבריא לחיים את זה תאכל ואת זה לא תאכל, ואילו לזה שעומד למות אמר שיכאל מה שרוצה בלי הגבלה.

כך עובדי כוכבים שאינם לחיי העוה"ב כתיב בהם (בראשית ט) **כירק עשב נתתי לכם את כל**, אבל ישראל שהם לחיי העולם הבא קבלו הגבלה **"זאת הבהמה אשר תאכלו"**.

ופלא עצום וכי באמת הותר לגויים לעבור על 7 מצוות בני נח, הרי כתוב בתורה **דברים ט' ד' "כי ברשעת הגוים**

תחילת הפרשה **"תזריע"** מדבר על לידת תינוק, ובלידת זכר שמצווה למולו ביום השמיני ללידתו, ומיד לאחר עניין הלידה והטהרה עוברים לתורת המצורע.

וחשבתי לפרש שהסמיכות מלמדתנו שגם תינוק יכול להצטרע, ואפילו להיוולד עם צרעת בגלל חטאי הוריו.

וייתכן שזה נגרם כאשר גם האבא וגם האמא מדברים לשון הרע לכן בנם יוולד מצורע או ילקה בקטנותו בצרעת,

וַיִּהְיֶה לִבְנֵי – תִּזְרִיעַ

כמו כן **במדרש יד'** ה' א"ר חייא בר אבא אין האשה קולטת אלא אחר נדתה ובסמוך, דהיינו מיד לאחר ז' נקיים וטבילה, וא"כ מתי בעלו ההורים באיסור נידה שהילד גדל בדם הנידה המזוהם כמעייין מזוהם שהביא המדרש, הרי מתחילת ההיריון ועד סופו אין דם נדה לאשה, והוולד נוצר כשאין דם נדה לאשה, ואינו דומה לירק שגדל מהשקאת מים מזוהמים?

אלא, בכל זאת גם בעילת אשתו נידה שלא קשור להיריון, משפיע לרעה על הבעילות הבאות של ההורים גם כשאין האשה נידה וצ"ע כי עדיין זה לא דומה כל כך לנמשל, וגם אם נפרש שהאשה לא טבלה אחר נידתה וממילא טומאת נידתה עליה כל ימי הריונה בכל זאת דם נידה כמשל של מי מעייין מזוהם אין כאן אלא רק חטא ועבירה ואין כאן עכשיו דם טומאה מוחשית כביכול.

ואחר כל הדברים הללו, עדיין אפשר לקיים דברי שכתבתי בתחילת המאמר שהתינוק נולד מצורע בגלל שהוריו חוטאים בלשון הרע, כי חטא לשון הרע הם עוברים גם בעת ההיריון והוולד נפגם בכל פעם שהוריו בפרט אמו מדבר או שומעת לשון הרע.

אומנם מצאנו קשר ברור בין חטא הלשון - לחטא הקשור לברית, כפי שכתוב **בספר יצירה א' ג'** והרבה פעמים בזוהר, והביאו גם החפץ חיים, וכתב **השם משמואל** שבשניהם החטא בפנימיות כמובן.

ושלימות המאמר הוא על פי **הבן יהוידע בבא מציעא קיז'** שכתב אמרו רז"ל **אם יחטא אדם בברית הלשון ממילא יחטא ויפגום בברית המעור**, ולכן הם מכוונים זה כנגד זה, ובוה פירש עטרת ראשי הרב מור אבי זלה"ה, **ותשא בריתי עלי פיך [תהלים נ' ט"ז]** ודברי פי חכם חן, והנה יש סברה לומר שבעל תשובה שחטא בשתיים, ובא לתקן יתחיל בתיקון הלשון תחלה, יען כי בסדר החטא חטא בברית המעור בשביל שחטא בברית הלשון, ויש סברה להפך, השתא דחטא בשתיים יתחיל בתיקון ברית המעור החמור יותר, ובוה ביאר מחלוקת ר' חייא בר אבא ורבי אלעאי משום ר' חייא בר יוסף גבי תתאה ועילאי:

ולפי דבריו הקדושים, אכן אם ההורים חטאו בבעילת נידה, זה מוכיח שההורים פגומים בחטא הלשון, ואכן החטאים הללו מחוברים שמזיקים בפנימיות (כדברי השם משמואל), והלשון הרע ממשיך כל ימי הריונה וממילא הוולד ניזון מאמא שפנימיותה מזוהמת בטומאת נידה בפרט כשלא טבלה, והמעייין הטומאה נמשך כל הריונה כי חטא הלשון נמשך כמעייין שמשקה את גינת הירק, **ואם כן דברי מתחברים ב"ה לדברי המדרש וכל הקושיות מסתדרות הפלא ופלא בס"ד**.

ולתינוק הנולד עם צרעת בגלל חטאי ההורים, אוי!! האהבה וההתרגשות הופכת לסבל ולרחמים על העולל האומלל, ובושות אימות לזוג ההורים שקלונם תתגלה בברית, שכולם ידעו שהם בועלי נדה ובעלי לשון הרע רח"ל.

ואכן עצוב לראות שילד שלא חטא סובל בגלל החטאים של הוריו, ואכן במדרש הקודם טו' ה' **מסיים**: ר' אבין קרא על מצב זה (ירמיה לא) **"אבות יאכלו בוסר ושני בנים תקהינה"**, והילדים מאשימים את הוריהם בכך, (איכה ה) **אבותינו חטאו ואינם ואנחנו עונותיהם סבלנו, ואולי בחיי הוריהם לא האשימו בגלל כבוד הוריהם.**

אבל לאחר מיתתן הרצועה משתחררת, או שנפרש שגם בחיי ההורים הם מאשימים את הוריהם באשמת ליקוי ומום גופם, רק לאחר מיתת ההורים הבנים מתייאשים משינוי מצבם הרע, כי ההורים מתו ואין להם דרך לפצותם או לחזור בתשובה שאולי בכך ירוחמו בניהם מן שמים, אבל כשהאבא מת הבן נשבר שאביו כבר לא יכול בשום אופן לתקן את המעוות.

אומנם ברוך ה' מצאתי שכיוונתי קצת לדברי המדרש רבה טו' ה' **ששואל מה עניין תזריע למצורע?** אמר רבי תנחום ברבי חנילאי משל לחמורה שחלתה ואבריה הפנימיים לקו לכן יצא בנה לקוי ופגום, **כי העובר מושפע ממחלות האמא**, כך מי גרם לולד שיהיה מצורע? אמו שלא שמרה ימי נדתה,

אמר ר' אבין משל לגינת ירק שהמעייין מזוהם נשפך לתוכה, כ"ז שהמעייין נשפך לתוכה היא מגדל ירקות מזוהמים ופגומים, כך כל מי שהולך אצל אשתו נדה עושה בנים מצורעים.

אך קשה מדוע נקט המדרש דווקא עוון בעילת נדה, שבגלל זה הילד יוצא מצורע, הרי בד"כ צרעת היא על עוון לשון הרע, או כדברי **המדרש טז' א'** זאת תהיה תורת המצורע שמצטרע בגלל אחד מאלו: עינים רמות, לשון שקר, וידיים שופכות דם נקי, לב חורש מחשבות און, רגלים ממהרות לרוץ לרעה, יפיח כזבים, עד שקר, ומשלח מדנים בין אחים.

וכן בהמשך המדרש יז' ג' על עשרה דברים נגעים באים: על ע"ז ועל גילוי עריות ועל שפיכות דמים ועל חילול השם ועל ברכת השם ועל הגוזל את הרבים ועל גוזל את שאינו שלו ועל גסי הרוח ועל לשון הרע ועל עין רע, **ולא מצאנו צרעת על עוון בעילת אשתו נדה??**

ואולי, אכן על בעילת נדה אין עונש צרעת להורים, אבל כפי שהידישתי קודם שכאשר שני ההורים חוטאים יחד הבן יוצא פגום ולקוי כמשלי המדרש, אבל המדרש תולה זאת בעוון ששני ההורים חוטאים באיסור בעילת נידה, ולא תלו בעוון לשון הרע, כפי שכתבתי קודם ששני ההורים מדברים לשון הרע יוצע בן מצורע כי זה זוג חוטאים יוצא מהם מצורע.

וייתכן שהמדרש תלה זאת בבעילת איסור, כי משמע מהגמרא שהצרעת תהיה בדיוק על מקום המילה ולא יותר מזה, כך שאם מקיימים מצוות מילה מסלקים את הצרעת, אבל זה מותר כי עשה דוחה לא תעשה.

ועצם הדבר שהצרעת היא בדיוק במקום המילה באה ללמד אותנו שזה קשור למילה דהיינו לבעילת איסור של ההורים, כפי שצפרה אשת משה הבינה שהמלאך נעצר בבליעת משה בברית שזה על עוון ברית.

אך עדיין קשה, שהמדרש מדמה את בעילת הנידה והשפעתו על הוולד כמעייין מזוהם שמשקה את גינת הירק, והרי המדרש עצמו **רבה יד' ג'** מביא, אמר ר"מ כל תשעה חדשים של ההיריון אין האשה רואה דם.

וטהר לבנו – תזריע

מצורע והובא אל הכהן

והקריב קרבן, או לבו אש אהבה על היהודי שהקריב קרבן תודה או שלמים שמודה לה' על חסדו, והכהן אמור לאכול בהתרגשות קדושה עצומה.

ומתוך זה יבער בקרבן לתקן את הדור שלא יחטאו שלא יזדקקו להביא קורבן חטאת, ולזכות ללמד את עם הקודש אהבת ה' טהורה שיוודו לה' על כל חסדיו, ושיתחברו לה' באהבה עצומה.

מדוע דווקא כהן אמור לראות בנגעי בני אדם?? התשובה היא כי תפקיד הכהן ללמד תורה ולחנך את עם ישראל לתורה ולמצוות ולקדושה, על פי הכתוב בפסוקים כמפורט בנביא הושע פרק ה' פסוק ו', ולא שחלילה יתקיים בהם "חטאת עמי יאכלו ואל עונם ישאו נפשו".

כי כהן מכפר באכילת הקדשים, ובוודאי לא יאכל לכפל אכילת של בשר תאווה אלא בקדושה ויותר מכך הכהן אוכל וליבו כואב על היהודי שחטא

תזריע מצורע – צרעת כמו לידה

סרוחה יוצא תינוק גדול, כך הלשון הרע המגיע ע"י שנים המדבר והשומע.

ולפעמים הלשון הרע כביכול יוצר אך ורק נזק או צער קטן, אבל פעמים רבות הוא צומח וגודל ומקבל חיות ומתעצם וגודל, ולפעמים גם אחרי תקופה הוא גודל וצומח וגורם נזק ממשי שאי אפשר להחזיר את הגלגל אחורנית.

לכן שמור לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה, וסור מרע ועשה טוב בקש שלום ורודפהו.

חיזוק זה התחדש לי בשבוע של התאבלותי על פטירת אמי לפני שנתיים בלי ניסן, יהי רצון שכל המתחזק שיהיה לזכות ולעילוי נשמת אמי מרים בת רבי יצחק זצ"ל, שכל חייה למדה ספר שמירת הלשון ונצור לשנך, והקפידה מאוד על שמירת הלשון שלה והקפדתה על כל יוצאי חלציה ועל סובביה, ונזכר אני בזה ודמעות בעיני.

ואכן צרעת מגיעה לאדם כמו אשה כי תזריע וילדה, שהרי ההיריון לוקח זמן רב ובסוף מטיפה

זכות מי שלא שומע לשון הרע

במפורש, שהיא אמורה מיידית להתפוצץ תוך כדי שתייתה את המים המאוררים על טומאתה בכדי שכל הסוטות ישמעו ויראו ולא יחטאו.

(ואכן יש שיטה במשנה שאין מצב שהבדיקה שהתורה קבעה, תידחה בגלל זכות, ע"י שם).

ולמרות כל זאת לפי דעה אחת במשנה הזכות עוזרת לה למות לאחר שנה עד 3 שנים, תוך כדי שהיא נחלית ונחלשת ובסוף היא מתה, אבל היא זוכה לפחות ביזיונות, וגם היא זוכה לחזור בתשובה משך כל השנים הללו, וכל זה בזכות שמגיעה כביכול בדרך אגב.

וזה מוכיח עד כמה מידת הדין מתקפלת בפני מידת הרחמים, כמה כוחה של זכות חלשה עוצמתה עצומה מול מידת הדין.

וכל זה הקדמה לעניין שמירת הלשון, **שהחפץ חיים** כותב בספר שמירת הלשון ח"א שער הזכירה פ"ב ע"פ **הזהר הקדוש**, שהנהגת הקב"ה במידה כנגד מידה, שאם אדם בולם פיו לא לדבר ולא לשמוע לשון הרע, כך הקב"ה נוהג עמו, שלא ישמע ולא יקבל קטרוג על אותו אדם.

ועד כמה שהקושי גדול יותר, כך השכר הוא עצום פי כמה וכמה, כי דורו של אחאב כולו היו נשמרים מלשון הרע לכן ניצחו במלחמות, ואכן בדור שכל הדור מתוקן בעניין קל יותר לשמור לא לדבר לשון

בשיעור עם תלמידי המצוינים בכיתה ח' תורת אמת ב"ב, למדנו **משנה סוטה פ"ג משנה ד'**, עונשה של אשה סוטה שאכן נטמאה ושתתה מהמים המאוררים, שאינה מספקת לשתות עד שפניה מוריקות ועיניה בולטות והיא מתמלאת גידין, והם אומרים הוציאוה שלא תטמא את העזרה. אם יש לה זכות, הייתה תולה לה. יש זכות תולה שנה אחת, יש זכות תולה שתי שנים, יש זכות תולה שלש שנים.

ובגמרא מפרשים שזכות התורה היא שתולה לה שהולכה בניה לבית הספר והמתינה לבעלה שיצא חוץ לעיר לעסוק בתורה:

ומאוד התפעלנו עד כמה מידת הדין כביכול מתקפלת מול מידת הרחמים, שהרי כל אמה אפילו גויה שולחת דואגת ושולחת את ילדיה לבית הספר, או בשביל שילמדו או בשביל שהיא רוצה שקט מהם לכמה שעות, וכן הרבה נשים יצאו לקראת בעליהן שמגיע מרחוק, וממלאות את שדה התעופה בהמתנה עם שלטים וכו', אז מה פתאום יחשב לה לזכות מה שטורחת עבור בניה ובעלה?

אלא שבכל זאת, התוצאה היא שבגללה ילדיה ובעלה הלכו ללמוד תורה, ולמרות שזה כביכול בדרך אגב, בכל זאת זכות היא עבורה, שמגן עליה מבדיקה שהתורה מעוניינת שהיא תיבדק בה, ואם חטאה יחול עליה קללה מוחשית שכתובה בתורה

וַיִּהְיֶה לִבְנוֹ – תִּזְרִיעַ

ראה **כלי יקר** סוף פרשת שלח שזה כלול במצוה גוררת מצוה.

וּבְרוּךְ ה' גִּיסֵי הָרֵב אַבְרָהָם נִיסָן גוֹטְשְׁטַיִן שליט"א סיפר לי שמן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצ"ל הביא ראיה לכך **בירושלמי קידושין כ"ב ב'** עשה מצוה אחת מטיבים לו ומאריכים את ימיו ונוחל את הארץ, אמר רבי יוסי בי רבי בון מי שייחד לו מצוה ולא עבר עליה מימיו, אמר רבי מר עוקבן כגון כיבוד אב ואם.

ועצה זו נתן **מִן שֵׁר הַתּוֹרָה** לבחור בר מצווה בן של אברך חשוב ביותר מאשקלון, כדרך עלייה בתורה וביראת שמים, והבחור ירד מדרך התורה, אבל היות וכיבד את אביו כמצווה יחידה כציווי שר התורה לכן פתאום באמצע ימי בחרותו חזר בתשובה שלימה.

ויתכן, שאדם שאכן הקפיד כל ימיו בשלימות על מצווה אחת, אכן היא תביאנו לידי קיום כל המצוות.

אומנם גם מי שרק עכשיו מקפיד מאוד במצוות חשובות מאוד כגון כיבוד הורים, ושמירת הלשון, באלו המצוות גם אם לא היה שלימות מאז ולתמיד אלא התחזק לקיימם בשלימות באמצע חייו, זכות מצווה חשובה זו תחשב כמושלמת גם אם נחסרו לשלמותה שנים קודמות שלא הקפיד בהם, ועל פי הסבר זה יוצא שאין מחלוקת בירושלמי הנ"ל, וגם דברי הרמב"ם מתאימים לדברי כל הדעות שבגמ'.

והלוואי ונזכה גם אנחנו להקפיד על קיום מצווה אחת לפחות בשלימות, וגם צאצאנו אחרינו, כך שנזכה לקיים את כל התורה.

בברית לא אומרים שהשמחה במעונו – ולמה בחתונה כן אומרים?

מוכיח שהקב"ה קבע באופן של קביעות שאכן יהיה "שמחה במעונו", שאמור להיות בכל חתונה יהודית סייעתא דשמיא מיוחדת לחתן מתוך שמחה אמיתית ושלוות הנפש.

ויתכן שבנו הדבר תלוי, ואם אכן באים אנו לחתונה בשמחה סימן שזכינו שהתפילה התקבלה, ועלנו לזכור שרוצה ה' את יראיו את המייחלים לחסדו, שהקב"ה שמח שנבטח בו למרות שראה שיש הר גבוה שקשה לעוברו, שאם נבטח בה' בסוף נראה שזה כחוט השערה.

ומגו, שמתוך שתפילה זו התקיימה, כי שמעתי הרבה יהודים שרעדו מפחד לפני שחיתנו ילדים פתאום הם מגלים שעברו את זה בקלות בניסים מעל הטבע, כך נזכה גם שיתקיים התפילה שבורא עולם בקניין השלם זה הבניין, שיהיה זיווג הגון ובניין עדי עד ודורות ישרים מבורכים עד ביאת גואל צדק בקרוב ממש.

הרע, אבל בדור שלא כולם נשמרים, ובפרט כשאדם נמצא באילוץ גדול בחבורה של מדברי לשון הרע, כשרואה אחרים מקילים לדבר לשון הרע והוא נוצר פיו ואזנו, בוודאי שכרו הרבה מאוד ויזכה לנצח לא רק במלחמות עם הגויים כפי שאחאב ניצח, אלא יזכה לנצח את היצר הרע שהיא המלחמה הגדולה ביותר.

והגע בעצמך, וכי אדם שמקפיד רק על שמירת הלשון אבל הוא חוטא בכל עבירות שבתורה, וכי הוא יזכה לגן עדן ולא ייענש על כל חטאיו החמורים, כגון חילול שבת ועריות?

אלא נראה שהתשובה היא, כמו דברי המדרש **תנחומא לך לך כ' שאברהם אבינו יושב על פתח גהינום וכל מי ששמר בריתו, בקדושה אברהם אבינו אינו מניחו להיכנס לגיהנום, וגם שם תמוה הדבר, וכי אם מחלל שבת בפרסיה ואוכל נבילות רק ששמר על בריתו בקדושה האם יזכה להינצל מדינה של גהינום?**

אלא יתכן, שאם אדם מקפיד על מצווה חשובה כזו שהבטחתה עצומה להינצל מדינה של גהינום, בוודאי כוח מצווה מושלמת זו כשהיא בלי פגם, לקדש את האדם ולהחזירו בתשובה שלימה, וכך יזכה לקיים את כל התורה כולה, ולמות מתוך תשובה מושלמת.

וכפי שהבאתי בפרשת **תולדות** את הכלל (ע"פ הרמב"ם פי' המשניות סוף מכות) שאם אדם אפילו רשע גמור דבק במצווה אחת באופן מושלם, יש בכוח המצווה היחידה הזו להחזירו בתשובה שלימה,

הגמרא בכתובות ח' מספרת שרב חביבא בירך בברית מילה "שהשמחה במעונו", ואומרת הגמרא שאין זה להלכה, משום שחסר בשמחה כי טרודים בצער התינוק.

ומוסיף המאירי שם שמכאן כתבו קצת גאונים שאף בסעודת חתן שמת אביו של חתן ואמה של כלה אינו אומר שהשמחה במעונו שהרי יש צער.

ונשאלת השאלה מדוע בחתונה כן אומרים שהשמחה במעונו? הרי בחתונה יש צער ההורים על החובות הגדולים שיש בהוצאות החתונה והשכירות?

אלא יתכן והתשובה היא, שבחתונה הקב"ה מודיע לנו שאפשר להגיע שמח וטוב לב לחתונה בלי לחץ של חובות על ידי תפילות וסעייתא דשמיא, ויותר מזה יתכן שאם נקבע כחובה לברך בכל חתונה רגילה "שהשמחה במעונו" הדבר